

Sprawozdanie finansowe
Banku Gospodarstwa Krajowego
sporządzone zgodnie z MSSF
za rok obrotowy od dnia
1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do sprawozdania finansowego BGK za 2019 rok.

	w tys. zł		w tys. EUR	
	Za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
Wynik z tytułu odsetek	945 730	882 835	219 847	206 903
Wynik z tytułu prowizji i opłat	219 116	190 379	50 936	44 618
Wynik z działalności operacyjnej	578 598	519 462	134 503	121 742
Zysk brutto	578 598	519 462	134 503	121 742
Zysk netto	511 185	445 347	118 832	104 372
Dochody całkowite netto	412 984	386 624	96 004	90 610
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	4 183 733	25 262 104	972 563	5 920 482
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	18 518	-3 467 675	4 305	-812 692
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	1 192 132	-1 213 038	277 127	-284 290
Przepływy pieniężne netto	5 394 383	20 581 391	1 253 995	4 823 500

	w tys. zł		w tys. EUR	
	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Suma bilansowa	100 604 250	84 746 443	23 624 340	19 708 475
Kapitał własny ogółem	18 675 206	19 127 340	4 385 395	4 448 219
Współczynnik wypłacalności (łącznie współczynnik kapitałowy) bez funduszy przepływowych	28,71%	32,09%	28,71%	32,09%
Współczynnik wypłacalności (łącznie współczynnik kapitałowy) z funduszami przepływowymi	27,54%	31,50%	27,54%	31,50%
Fundusze podstawowe (Tier 1)	17 869 910	18 275 914	4 196 292	4 250 213
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	0	0	0	0

Wybrane dane finansowe dotyczące sprawozdania finansowego przeliczono na EUR według następujących kursów:

	31.12.2019	31.12.2018
▪ pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych według kursu średniego NBP obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	4,3018	4,2669
▪ pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej według kursu średniego NBP na ostatni dzień okresu	4,2585	4,3000

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	2
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
NOTY DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. Ogólne informacje	9
2. Polityka rachunkowości	11
3. Informacje dotyczące segmentów działalności	29
NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	30
4. Przychody i koszty z tytułu odsetek	30
5. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	30
6. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	31
7. Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	31
8. Wynik z tytułu modyfikacji	31
9. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	31
10. Ogólne koszty administracyjne	32
11. Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	32
12. Podatek dochodowy	33
13. Zysk netto przypadający na jedną akcję	35
14. Wpłaty do budżetu państwa	35
NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	36
15. Kasa, środki w Banku Centralnym	36
16. Należności od banków	36
17. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	37
18. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (inne niż przeznaczone do obrotu)	38
19. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	38
20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	40
21. Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	41
22. Należności i zobowiązania z tytułu papierów wartościowych z otrzymanym/udzielonym przyrzeczeniem odkupu	42
23. Inwestycje w jednostki zależne	43
24. Inwestycje w jednostki stowarzyszone	44
25. Wartości niematerialne	47
26. Rzeczowe aktywa trwałe	48
27. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	50
28. Nieruchomości inwestycyjne	51
29. Inne aktywa	52
30. Zobowiązania wobec banków	52
31. Zobowiązania wobec klientów	53
32. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	53
33. Pozostałe zobowiązania	53
34. Rezerwy	54
35. Kapitały	56
POZOSTAŁE NOTY	57
36. Zobowiązania warunkowe oraz pozabilansowe zobowiązania udzielone i otrzymane	57
37. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	58
38. Transakcje ze Skarbem Państwa i jednostkami powiązаныmi	60
39. Transakcje z jednostkami powiązаныmi kapitałowo i osobowo	63
40. Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego	65
41. Zasady ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze	65
42. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	66
43. Działalność powiernicza	70
CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	72
44. Zarządzanie ryzykiem	72
45. Zarządzanie ryzykiem kredytowym	74
46. Zarządzanie ryzykiem płynności	88
47. Zarządzanie ryzykiem rynkowym	91
48. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym	95
49. Inne rodzaje ryzyka	97
50. Adekwatność kapitałowa	99
POZOSTAŁE NOTY DODATKOWE	104
51. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	104
52. Proponowany podział zysku	104
53. Dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań	104
54. Istotne zdarzenia następujące po dniu bilansowym	105
SPRAWOZDANIA FUNDUSZY Utworzonych na mocy odrębnych ustaw za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.	

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Działalność kontynuowana	Nota	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	4	2 208 237	1 902 624
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		2 030 899	1 750 495
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		177 338	152 129
Koszty z tytułu odsetek	4	-1 262 507	-1 019 789
Wynik z tytułu odsetek		945 730	882 835
Przychody z tytułu prowizji i opłat	5	231 998	200 821
Koszty z tytułu prowizji i opłat	5	-12 882	-10 442
Wynik z tytułu prowizji i opłat		219 116	190 379
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	6	120 085	52 083
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	7	111 948	48 401
Wynik z tytułu modyfikacji	8	-9 171	-3 429
Pozostałe przychody operacyjne	9	97 297	8 010
Pozostałe koszty operacyjne	9	-26 716	-91 560
Ogólne koszty administracyjne	10	-475 886	-402 088
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	11	-403 805	-165 169
Wynik z działalności operacyjnej		578 598	519 462
Zysk brutto		578 598	519 462
Podatek dochodowy	12	-67 413	-74 115
Zysk netto		511 185	445 347

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	2019	2018
Zysk netto		511 185	445 347
Inne dochody całkowite		-98 201	-58 723
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		8 431	33 328
Aktualizacja wartości aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:		8 431	33 328
Podatek odroczony z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12	-1 994	-7 780
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		-106 632	-92 051
Aktualizacja wartości instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:		-104 132	-91 364
Podatek odroczony z tytułu aktualizacji instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	12	24 384	21 507
Rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne, w tym:		-54	0
Podatek odroczony z tytułu rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości inwestycyjnych	12	13	0
Zyski i straty z wyceny programów określonych świadczeń, w tym:		-2 446	-687
Podatek odroczony z tytułu wyceny programów określonych świadczeń	12	574	161
Dochody całkowite netto, razem		412 984	386 624

Noty do sprawozdania finansowego przedstawione na kolejnych stronach stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa			
Kasa, środki w Banku Centralnym	15	22 729 376	16 668 895
Należności od banków	16	6 846 065	7 904 427
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17	576 573	979 480
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	18	821 198	740 141
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	19	20 072 326	15 834 203
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		30 886 994	25 929 711
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		30 762 124	25 783 623
- obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	20	124 870	146 088
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	21	7 397 934	6 881 770
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	22	5 301 537	3 874 660
Inwestycje w jednostki zależne	23	1 820 441	1 811 866
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	24	3 577 063	3 744 884
Wartości niematerialne	25	54 962	49 048
Rzeczowe aktywa trwałe	26	132 356	138 862
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	27	45 843	x
Nieruchomości inwestycyjne	28	13 541	13 104
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	236 554	130 118
Inne aktywa	29	91 487	45 274
Aktywa razem		100 604 250	84 746 443
Zobowiązania i kapitał własny			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec banków	30	4 119 646	3 879 221
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	17	611 330	1 576 995
Zobowiązania wobec klientów	31	59 821 262	47 769 258
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	22	9 113 388	5 214 051
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	32	7 251 523	5 786 636
Zobowiązania z tytułu leasingu		43 099	x
Pozostałe zobowiązania	33	446 848	964 234
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		80 158	30 507
Rezerwy	34	441 790	398 201
Zobowiązania razem		81 929 044	65 619 103
Kapitał własny			
Kapitał (fundusz) statutowy		16 646 945	17 102 410
Kapitał (fundusz) zapasowy	35	1 125 577	1 032 822
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny		159 102	257 303
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe		232 330	232 330
Zysk/strata z lat ubiegłych		67	57 128
Wynik finansowy roku bieżącego		511 185	445 347
Kapitał własny ogółem		18 675 206	19 127 340
Suma zobowiązań i kapitału własnego		100 604 250	84 746 443
Współczynnik wypłacalności (łącznie współczynnik kapitałowy) bez funduszy przepływowych		28,71%	32,09%
Współczynnik wypłacalności (łącznie współczynnik kapitałowy) z funduszami przepływowymi	50	27,54%	31,50%

Noty do sprawozdania finansowego przedstawione na kolejnych stronach stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.	Nota	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny					Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe		Zyski/straty zatrzymane	Kapitał własny ogółem
		Kapitał (fundusz) statutowy	Kapitał (fundusz) zapasowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zyski i straty aktuarialne	Kapitał z aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych	Kapitał (fundusz) rezerwowany	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego		
1 stycznia 2019 r.		17 102 410	1 032 822	258 496	-2 773	1 580	76 830	155 500	502 475	19 127 340
Dochody całkowite razem, w tym:		0	0	-95 701	-2 446	-54	0	0	511 185	412 984
zysk netto bieżącego okresu		0	0	0	0	0	0	0	511 185	511 185
podatek odroczony		0	0	22 390	574	13	0	0	0	22 977
zyski i straty z wyceny programów określonych świadczeń		0	0	0	-3 020	0	0	0	0	-3 020
aktualizacja wartości dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto		0	0	10 425	0	0	0	0	0	10 425
aktualizacja wartości lub sprzedaż kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto		0	0	-128 516	0	0	0	0	0	-128 516
rozliczenie nadwyżki z przeszacowania nieruchomości inwestycyjnej		0	0	0	0	-67	0	0	0	-67
Zaliczenie nadwyżki z przeszacowania nieruchomości inwestycyjnej do zysku z lat ubiegłych		0	0	0	0	0	0	0	67	67
Transfer zysku, w tym:		44 535	92 755	0	0	0	0	0	-137 730	-440
z przeznaczeniem na kapitał		44 535	92 755	0	0	0	0	0	-137 290	0
odpis z zysku na FŻŚ		0	0	0	0	0	0	0	-433	-433
podatek dochodowy		0	0	0	0	0	0	0	-7	-7
Obniżenie kapitału statutowego - utworzenie FPN	35	-500 000	0	0	0	0	0	0	0	-500 000
Wpłaty do budżetu państwa – podział zysku	14	0	0	0	0	0	0	0	-364 745	-364 745
31 grudnia 2019 r.		16 646 945	1 125 577	162 795	-5 219	1 526	76 830	155 500	511 252	18 675 206

Noty do sprawozdania finansowego przedstawione na kolejnych stronach stanowią jego integralną część.

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.	Nota	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny					Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe				
		Kapitał (fundusz) statutowy	Kapitał (fundusz) zapasowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zyski i straty aktuarialne	Kapitał z aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych	Kapitał (fundusz) rezerwowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Zyski/straty zatrzymane	Kapitał własny ogółem
1 stycznia 2018 r.		17 950 629	671 393	356 064	0	-2 085	1 580	76 830	155 500	837 781	20 047 692
Wpływ zastosowania MSSF 9		0	0	-356 064	316 531	0	0	0	0	57 128	17 595
Skorygowany bilans otwarcia zgodnie z MSSF 9		17 950 629	671 393	0	316 531	-2 085	1 580	76 830	155 500	894 909	20 065 287
Dochody całkowite razem, w tym:		0	0	0	-58 036	-687	0	0	0	445 347	386 624
zysk netto bieżącego okresu		0	0	0	0	0	0	0	0	445 347	445 347
podatek odroczony		0	0	0	13 727	161	0	0	0	0	13 888
zyski i straty z wyceny programów określonych świadczeń		0	0	0	0	-848	0	0	0	0	-848
aktualizacja wartości dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto		0	0	0	41 108	0	0	0	0	0	41 108
aktualizacja wartości lub sprzedaż kapitałowych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto		0	0	0	-112 871	0	0	0	0	0	-112 871
Transfer zysku, w tym:		51 781	361 429	0	0	0	0	0	0	-413 528	-318
z przeznaczeniem na kapitał		51 781	361 429	0	0	0	0	0	0	-413 210	0
odpis z zysku na FZŚ		0	0	0	0	0	0	0	0	-312	-312
podatek dochodowy		0	0	0	0	0	0	0	0	-6	-6
Obniżenie kapitału statutowego - utworzenie KFG	35	-900 000	0	0	0	0	0	0	0	0	-900 000
Wpłaty do budżetu państwa – podział zysku	14	0	0	0	0	0	0	0	0	-424 253	-424 253
31 grudnia 2018 r.		17 102 410	1 032 822	0	258 495	-2 772	1 580	76 830	155 500	502 475	19 127 340

Noty do sprawozdania finansowego przedstawione na kolejnych stronach stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Nota	2019	2018
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) netto		511 185	445 347
Korekty razem:		3 672 548	24 816 757
Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		67 413	74 115
Amortyzacja	10	35 267	20 762
Zysk/ strata z działalności inwestycyjnej		149 038	51 543
Odsetki i dywidendy	37	163 490	162 932
Różnice kursowe		-2 843	12 940
Zmiana stanu należności od banków		392 264	85 859
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		402 907	362 590
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-4 957 283	1 311 479
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-81 057	-621 224
Zmiana stanów aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		-4 356 212	-15 952 927
Zmiana stanu należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		-516 164	-6 867 238
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	37	-1 426 877	-1 769 120
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		0	37 028 623
Zmiana stanu innych aktywów oraz aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		-46 213	-5 756
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-60 257	374 499
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		-965 665	292 377
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		12 052 004	13 961 242
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		3 899 337	-2 359 769
Zmiana stanu rezerw		40 569	116 386
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		-1 017 819	-1 309 854
Zapłacony podatek dochodowy		-101 229	-153 558
Inne korekty	37	1 878	856
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 183 733	25 262 104
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		313 387	80 514
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		2 207	14
Zbycie udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	23,24	274 222	14 400
Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych		0	48 700
Otrzymane dywidendy	37	36 958	17 400
Wydatki		294 869	3 548 189
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	26	10 303	10 910
Nabycie wartości niematerialnych	25	18 111	27 651
Nabycie udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	23,24	266 455	3 509 628
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		18 518	-3 467 675
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		4 565 655	735 000
Zaciągnięcie długoterminowych kredytów i pożyczek		715 655	235 000
Emisja dłużnych papierów wartościowych		3 850 000	500 000
Wydatki		3 373 523	1 948 038
Spłaty długoterminowych kredytów i pożyczek		411 449	337 449
Spłaty odsetek		57 644	52 235
Wykup wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		2 392 000	1 000 000
Wyplacone odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		134 910	134 101
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu		12 775	x
Inne wydatki finansowe - wpłaty do budżetu państwa - podział zysku	14	364 745	424 253
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 192 132	-1 213 038
D. Przepływy pieniężne netto		5 394 383	20 581 391
E. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		23 644 104	3 062 713
F. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	37	29 038 487	23 644 104

Noty do sprawozdania finansowego przedstawione na kolejnych stronach stanowią jego integralną część.

NOTY DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. OGÓLNE INFORMACJE

Bank Gospodarstwa Krajowego („Bank”, „BGK”) jest bankiem państwowym, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. 2019 r. poz. 2357), ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz.U. 2019 r. poz. 2144 z późn. zm.), a także statutu nadanego rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 16 września 2016 r. w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1527). Bank prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 7, 00-955 Warszawa. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000017319 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 525-00-12-372. Poza centralą, BGK posiada również 16 Regionów, które zlokalizowane są we wszystkich miastach wojewódzkich oraz przedstawicielstwo w Brukseli, Frankfurtu i Londynie. Bank jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku Gospodarstwa Krajowego oraz znaczącym inwestorem dla jednostek stowarzyszonych, będących w posiadaniu Banku i jego podmiotów zależnych.

Wykonując czynności przewidziane w ustawie Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. Bank prowadzi działalność własną, która jest działalnością uzupełniającą w stosunku do prowadzonej podstawowej działalności zleconej.

Zgodnie z art. 4 ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego do podstawowych celów działalności BGK należy wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych, w tym poręczeniowo-gwarancyjnych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, obejmujących w szczególności projekty:

- realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych,
- infrastrukturalne,
- związane z rozwojem sektora mikro przedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Na mocy art. 5 i 6 ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego, Bank realizuje zadania, do których należą w szczególności:

- obsługa funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych BGK na podstawie odrębnych ustaw,
- obsługa transakcji eksportowych z zastosowaniem instrumentów wspierania eksportu oraz wspieranie eksportu polskich towarów i usług, zgodnie z odrębnymi przepisami lub w ramach realizacji programów rządowych,
- prowadzenie – bezpośrednio lub pośrednio – działalności gwarancyjnej lub poręczeniowej w ramach realizacji rządowych programów poręczeniowo - gwarancyjnych lub w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, w szczególności dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w szczególności budownictwa mającego na celu budowę lokali mieszkalnych na wynajem, zgodnie z odrębnymi przepisami lub w ramach realizacji rządowych programów,
- obsługa bankowa rachunków budżetu państwa,
- obsługa budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- obsługa rachunków państwowych lub samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych,
- inne czynności realizowane z wykorzystaniem środków publicznych, określone umowami zawartymi z organami administracji rządowej.

Bank Gospodarstwa Krajowego nieustannie realizuje misję zdefiniowaną jako wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz sektora publicznego w realizacji jego zadań. Misja ta jest realizowana od początku istnienia Banku, tj. od 1924 r.

W przyjętej strategii podkreślona jest aktywna i partnerska rola Banku we wspieraniu rozwoju i współpracy, w przestrzeni zarówno szeroko rozumianego rynku finansowego, jak i przy realizacji dedykowanych programów społeczno – gospodarczych. Strategia BGK odpowiada na wyzwania pojawiające się przed polską gospodarką i koresponduje do Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Cztery podstawowe filary działalności Banku Gospodarstwa Krajowego to: finansowanie rozwoju i inwestycji, programy europejskie, finanse publiczne oraz doskonałość operacyjna.

Kluczowym dla Banku jest wspieranie rozwoju gospodarki w obszarach, w których powstała luka i rynek nie działa efektywnie, a także wspieranie sektorów szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji założeń polityki gospodarczej.

Ponadto Bank prowadzi obsługę licznych programów w ramach działalności zleconej przez organy administracji rządowej oraz w zakresie dystrybucji środków unijnych.

Podstawowymi wartościami, które definiują kulturę organizacyjną Banku są: profesjonalizm, partnerska współpraca i zaangażowanie. Osadzeniu się tych wartości w organizacji służy proces transformacji kulturowej. O efektywności tego procesu świadczyć mogą m.in. pozytywne wyniki badania opinii pracowników przeprowadzone w 2019 r. Kluczowym elementem transformacji pozostaje dążenie do doskonałości operacyjnej - zarówno w kontekście dostarczania wartości dla klienta zewnętrznego, jak i pracowników Banku. Projekty i działania wewnętrzne w tym zakresie realizowane są w czterech kluczowych obszarach: model biznesowy, IT, HR i komunikacja. Inną istotną aktywnością Banku jest wzmocnienie pozycji na rynku międzynarodowym, co znajduje odbicie w planowanym otwarciu kolejnych przedstawicielstw trzech takich placówek jeszcze w tym roku: w Amsterdamie, Waszyngtonie i Singapurze.

W roku 2020 zostanie opracowany projekt nowej Strategii Banku. Strategia będzie uwzględniać efekty dotychczasowych projektów rozwojowych Banku oraz wzmocniać rolę BGK, jako instytucji kluczowej dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

1.1. SKŁAD RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU

1) Skład Rady Nadzorczej Banku

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w skład Rady Nadzorczej Banku wchodził:

- Paweł Borys – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Beata Gorajek – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Jarosław Nowacki – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Artur Adamski – Członek Rady Nadzorczej,
- Daniel Bieszczad – Członek Rady Nadzorczej,
- Mariusz Gruda – Członek Rady Nadzorczej,
- Zbigniew Krysiak – Członek Rady Nadzorczej,
- Jan Filip Staniłko – Członek Rady Nadzorczej,
- Jerzy Szmit – Członek Rady Nadzorczej,
- Łukasz Robert Śmigasiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
- Magdalena Tarczewska-Szymańska – Członek Rady Nadzorczej,
- Adam Rudzewicz – Członek Rady Nadzorczej.

W składzie Rady Nadzorczej Banku od 31.12.2019 r. do dnia podpisania sprawozdania finansowego nie zaszły zmiany.

2) Skład Zarządu Banku

Z dniem 29 listopada 2019 r. rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu złożył Wojciech Hann.

W skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2019 r. wchodził:

- Beata Daszyńska - Muzyczka – Prezes Zarządu,
- Paweł Nierada – Pierwszy Wiceprezes Zarządu,
- Włodzimierz Kocon – Wiceprezes Zarządu,
- Przemysław Cieszyński – Członek Zarządu,
- Radosław Kwiecień – Członek Zarządu.

W składzie Zarządu Banku od 31.12.2019 r. do dnia podpisania sprawozdania finansowego nie zaszły zmiany.

2. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

2.1. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Gospodarstwa Krajowego za 2019 r. („sprawozdanie finansowe”) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi przez Unię Europejską według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (MSSF), a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku Gospodarstwa Krajowego w dniu 18 maja 2020 r.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Gospodarstwa Krajowego jest publikowane w tej samej dacie, co skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Gospodarstwa Krajowego za 2019 r.

2.2. ZMIANY W STANDARDACH RACHUNKOWOŚCI

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za 2019 rok

Następujące nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE zostały zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Banku za 2019 rok:

- MSSF 16 „Leasing” – szczegółowy opis zmian w dalszej części noty.
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - zmiany modyfikują obowiązujące wymogi w MSSF 9 dotyczące praw z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy na potrzeby umożliwienia wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody nawet w przypadku ujemnych płatności kompensacyjnych. Zmiany przewidują, iż znak (plus bądź minus) kwoty przedpłaty nie jest istotny – tj. w zależności od stopy procentowej obowiązującej w momencie rozwiązania umowy, może zostać dokonana płatność na rzecz strony skutkująca wcześniejszą spłatą. Kwota tej kompensaty musi być taka sama zarówno w przypadku kary za przedterminową spłatę jak również w przypadku zysku z tytułu wcześniejszej spłaty. Ponadto, doprecyzowane zostały zasady ujęcia modyfikacji zobowiązań finansowych, które nie skutkują zaprzestaniem ujmowania. W takim przypadku korygowana jest wartość bilansowa zobowiązania i ujmuje się wynik na modyfikacji w całkowitych dochodach, nie koryguje się efektywnej stopy procentowej.
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – zmiany wymagają, aby po zmianie planu zastosować zaktualizowane założenia do wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego.
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - zmiany wprowadzono w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9 (w tym regulacje dotyczące utraty wartości) do długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach, które wchodziły w skład inwestycji netto w jednostkę stowarzyszoną lub wspólnych przedsięwzięciach, w stosunku, do których nie zastosowano metody praw własności.
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015 - 2017)” – dokonano zmian do różnych standardów w ramach procedury wprowadzania dorocznnych poprawek do Standardów (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego” - zawiera wytyczne, które uzupełniają wymogi zawarte w MSR 12, określając sposób odzwierciedlenia skutków niepewności przy ujmowaniu podatku dochodowego.

Wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja z wyjątkiem MSSF 16 „Leasing” nie miały wpływu na sprawozdanie finansowe Banku za 2019 rok.

MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez RMSR w styczniu 2016 roku i zatwierdzony do stosowania przez Unię Europejską w 2017 roku. MSSF 16 zastąpił MSR 17 „Leasing” i dotyczy ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania leasingu.

W odniesieniu do leasingodawców nowy standard MSSF 16 Leasing nie wprowadził istotnych zmian. Leasingodawcy klasyfikują umowy leasingu tak samo jak zgodnie z MSR 17 dzieląc je na umowy leasingu operacyjnego lub leasingu finansowego. Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu

o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.

Istotne zmiany wprowadzone w nowym standardzie MSSF 16 Leasing objęły natomiast leasingobiorców. Zgodnie z nową definicją umowy, która jest leasingiem lub która zawiera leasing (tj. umowy, na mocy której przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie) 1 stycznia 2019 r. Bank ujął w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu leasingu odnoszące się do umów, które wcześniej były klasyfikowane jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami określonymi w MSR 17 Leasing. Jednocześnie Bank rozpoznał składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu powiększonej o wszelkie opłaty leasingowe zapłacone przed tą datą lub wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Bank. Nowe zasady objęły umowy: najmu nieruchomości (w tym prawa użytkowania wieczystego gruntu), leasingu samochodów, dzierżawy infrastruktury IT oraz dzierżawy urządzeń wyposażenia.

Na moment pierwszego zastosowania MSSF 16 Bank skorzystał z przepisów przejściowych i wycenił zobowiązanie z tytułu leasingu w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych poprzez zastosowanie krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy. Krańcowe stopy procentowe obliczone przez Bank i zastosowane do zobowiązań z tytułu leasingu w dniu 1 stycznia 2019 r. dla waluty:

- PLN wynoszą od 1,57% do 3,79%,
- EUR wynoszą od 0,43% do 0,55%,
- USD wynosi 3,25%.

Okres leasingu ustalony został z uwzględnieniem opcji przedłużenia oraz skrócenia dostępnych w zawartych kontraktach, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tych opcji.

Bank skorzystał z możliwości podejścia uproszczonego dla umów, dla których pozostały okres leasingu wynosi mniej niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. oraz leasingu aktywów niskocennych i dla takich przypadków Bank ujmuje płatności leasingowe w wyniku finansowym. Zgodnie z podejściem przyjętym przez Bank umowa może być zaklasyfikowana jako umowa krótkoterminowa, jeżeli okres trwania umowy włączając jej odnowienie nie przekracza 12 miesięcy. Natomiast aktywa mogą być zaklasyfikowane jako aktywa o niskiej wartości, jeżeli cena nabycia nowego składnika nie przekracza kwoty 10 tys. zł.

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 roku przedstawia poniższe zestawienie.

	31.12.2018 r. bez efektu wdrożenia MSSF 16	Efekt wdrożenia MSSF 16	01.01.2019 r. z uwzględnieniem efektu wdrożenia MSSF 16
Aktywa			
Wartości niematerialne	49 048	-3 443	45 605
Rzeczowe aktywa trwałe	138 862	0	138 862
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	x	43 813	43 813
Zobowiązania i kapitał własny			
Zobowiązania z tytułu leasingu	x	40 370	40 370

Uzgodnienie różnic pomiędzy kwotami przyszłych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 na 31 grudnia 2018 roku, a zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi na 1 stycznia 2019 roku według MSSF 16 przedstawia poniższe zestawienie.

Uzgodnienie zobowiązań z tytułu leasingu	
Zobowiązanie umowne z tytułu leasingu operacyjnego na 31 grudnia 2018 r. (bez dyskonta)	47 840
Umowy uprzednio niezaklasyfikowane jako leasing*	21 780
Efekt dyskonta	-26 844
Krótkoterminowe umowy leasingu ujmowane jako koszt	-872
Umowy leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane jako koszt	-31
Zobowiązania z tytułu leasingu nie ujęte na 1 stycznia 2019 r.	-1 503
Zobowiązanie z tytułu leasingu ujęte na dzień 1 stycznia 2019 r.	40 370

*W tym przyszłe płatności z tytułu praw wieczystego użytkowania gruntów.

Bank nie zdecydował się na wcześniejszą implementację standardu, w związku z tym zastosował MSSF 16 po raz pierwszy dla okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 roku. Bank zastosował do swoich umów leasingowych zmodyfikowane podejście retrospektywne, w związku z czym nie przekształcił danych porównawczych.

Szczegółowe zasady rachunkowości dotyczące leasingu stosowane przez Bank zostały opisane w Istotnych zasadach rachunkowości 2.5.11 Leasing.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, które jeszcze nie weszły w życie

Następujące zmiany zostały zatwierdzone do stosowania w UE, przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” - zmiany precyzują definicję istotności oraz wprowadzają objaśnienia na temat sposobu jego stosowania.
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej - zmiany te:
 - nowelizują wybrane wymogi rachunkowości zabezpieczeń, tak, aby jednostki stosowały je przy założeniu, że wskaźnik referencyjny stopy procentowej, na którym oparte są przepływy pieniężne wynikające z pozycji zabezpieczanej oraz z instrumentu zabezpieczającego, nie ulegnie zmianie w wyniku reformy referencyjnej stopy procentowej;
 - mają zastosowanie dla wszystkich powiązań zabezpieczających, na które reforma referencyjnej stopy procentowej ma bezpośredni wpływ;
 - nie wpływają na jakiegokolwiek inne konsekwencje wynikające z reformy referencyjnej stopy procentowej (w dalszym ciągu wymagane jest zakończenie powiązania zabezpieczającego, jeżeli nie spełnia ono już wymogów rachunkowości zabezpieczeń z powodów innych niż określone w zmianach) oraz;
 - wprowadzają wymogi szczegółowych ujawnień dotyczących zakresu, w jakim zmiany wpływają na powiązania zabezpieczające jednostki.
- Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF - ze względu na aktualizację założeń koncepcyjnych, RMSR zaktualizowała odniesienia do zaktualizowanych założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF.

Według szacunków Banku, wyżej wymienione zmiany nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Bank w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez RMSR, z wyjątkiem poniższych nowych standardów oraz zmian do standardów, które nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” - nowy standard wymaga wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych w wysokości aktualnej wartości wypłaty i zapewnia bardziej jednolite podejście do wyceny i prezentacji wszystkich umów ubezpieczeniowych. Wymogi te mają na celu osiągnięcie spójnego ujmowania umów ubezpieczeniowych opartego na określonych zasadach rachunkowości. MSSF 17 zastępuje MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” i związane z nimi interpretacje w dniu zastosowania nowego standardu.
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – zmiany mają na celu poprawę definicji przedsięwzięcia. Zmieniona definicja przedsięwzięcia podkreśla, że produktem wyjściowym (rezultatem) przedsięwzięcia jest dostarczanie towarów i usług klientom, podczas gdy dotychczasowa definicja koncentruje się na rezultatach w formie dywidend, niższych kosztach lub innych korzyściach ekonomicznych dla inwestorów i innych podmiotów.
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – zmiany wprowadzają bardziej ogólne podejście do klasyfikacji zobowiązań w oparciu o ustalenia umowne obowiązujące na dzień sprawozdawczy.
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” – standard ten ma na celu umożliwienie podmiotom stosującym MSSF po raz pierwszy, a które obecnie ujmują odroczone salda z działalności regulacyjnej zgodnie z ich poprzednimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości, kontynuację ujmowania tych sald po przejściu na MSSF.
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego, czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

Według szacunków Banku wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Bank na dzień 31.12.2019 r.

2.3. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Gospodarstwa Krajowego obejmuje dane za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r. i porównywalne dane finansowe za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Bank w okresie nie krótszym niż 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Bank na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

Dane finansowe w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w złotych polskich, w zaokrągleniu do 1 tys. zł chyba, że wskazano inaczej.

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- w wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz dla aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- w zamortyzowanym koszcie dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- w koszcie historycznym z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości dla jednostek stowarzyszonych i zależnych oraz aktywów i zobowiązań niefinansowych,
- w wartości godziwej dla nieruchomości inwestycyjnych.

2.4. SZACUNKI I ZAŁOŻENIA

Bank dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które Bank przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów, dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach.

Założenia co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Bank uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Bank szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy, są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe

Bank stosuje wymogi standardu MSSF 9 w zakresie utraty wartości w celu ujęcia i wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zasady oceny utraty wartości oraz metody kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych zostały opisane w nocie 45 „Zarządzanie ryzykiem kredytowym”.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych, nienotowanych dłużnych papierów wartościowych oraz należności

Instrumenty pochodne, nienotowane dłużne papiery wartościowe oraz należności ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, dla których nie identyfikuje się aktywnego rynku, wycenę przeprowadza się na podstawie powszechnie stosowanych techniki wyceny, w maksymalnym stopniu bazując na obserwowalnych w otoczeniu rynkowym danych wejściowych i profesjonalnym osądzie. Stosowane techniki wyceny i dane wejściowe podlegają regularnej weryfikacji. Szacunkowy wpływ zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 42 „Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych”.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Analiza wrażliwości rezerw na programy określonych świadczeń zaprezentowana jest w nocie 34 „Rezerwy”.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Bank rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

2.5. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

2.5.1 PREZENTACJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

Bank, poza działalnością własną prowadzi działalność zleconą, w ramach której obsługuje:

- fundusze utworzone, powierzone lub przekazane BGK na podstawie odrębnych ustaw, których sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rachunki zysków i strat prezentowane są jako załączniki do sprawozdania finansowego BGK („Fundusze”):
 - Fundusz Żeglugi Śródlądowej,
 - Krajowy Fundusz Drogowy,
 - Fundusz Kolejowy,
 - Fundusz Termomodernizacji i Remontów,
 - Fundusz Kredytów Studenckich,
 - Fundusz Dopłat,
 - Fundusz Wsparcia Kredytobiorców,
 - Krajowy Fundusz Gwarancyjny,
 - Funduszu Polskiej Nauki.
- programy społeczno – gospodarcze oraz programy samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, z udziałem środków publicznych w tym środków z Unii Europejskiej („Programy”).

Szczegółowe informacje na temat prowadzonej przez Bank działalności zleconej znajdują się w sprawozdaniu z działalności Banku.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Bank prezentuje działalność własną oraz tą część działalności zleconej, która stanowi aktywa i zobowiązania Banku w rozumieniu MSSF. W przypadku Funduszy są to należności lub zobowiązania Banku wobec tych Funduszy wynikające z wzajemnych rozliczeń (przepływy środków pieniężnych Funduszy odbywają się poprzez Bank). W zakresie Programów są to w szczególności środki pieniężne, które zostały przekazane do Banku na wydzielone rachunki bankowe.

Rachunek zysków i strat Banku obejmuje przychody i koszty uzyskane z działalności własnej, nie ujmuje się w nim przychodów i kosztów Funduszy i Programów z wyjątkiem kosztów poniesionych przez Bank na obsługę działalności zleconej oraz przychodów z tytułu wynagrodzenia za jej obsługę.

Zmiany w prezentacji Funduszu Żeglugi Śródlądowej

W dniu 9 listopada 2019 r. weszła w życie Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o wsparciu finansowym armatorów śródlądowych, Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym (Dz.U. 2019 r. poz. 1901), która uchyliła ustawę z dnia 28 października 2002 r. o Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym. Przed wejściem w życie ww. ustawy aktywa i zobowiązania FŻŚ ujmowane były w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, a przychody i koszty FŻŚ w rachunku zysków i strat Banku. Po wejściu w życie wskazanej ustawy Bank nie ponosi ryzyka działalności kredytowej FŻŚ, w związku z tym wyłączył aktywa i zobowiązania FŻŚ ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz przychody i koszty FŻŚ z rachunku zysków i strat, w konsekwencji Bank prezentuje dane finansowe FŻŚ w sposób przyjęty dla Funduszy. Wynik finansowy FŻŚ osiągnięty do daty zmiany klasyfikacji FŻŚ zostanie w całości przekazany na zwiększenie FŻŚ.

2.5.2 WALUTY OBCE

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną (waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Bank) i walutą prezentacji jest złoty polski.

Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Różnice kursowe powstające z rozliczenia transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych rozpoznawane są w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe, powstające z przeliczenia instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, odnoszone są do innych całkowitych dochodów.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Aktywa i pasywa oraz zobowiązania pozabilansowe wyrażone w walutach obcych oraz indeksowane kursem waluty obcej wyceniane są według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy.

Poniżej przedstawione zostały kursy średnie wybranych walut obcych w złotych:

Waluta	31.12.2019	31.12.2018
EUR	4,2585	4,3000
GBP	4,9971	4,7895
USD	3,7977	3,7597
CHF	3,9213	3,8166

2.5.3 ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także środki pieniężne na rachunkach bieżących w bankach oraz inne środki pieniężne o pierwotnym terminie wymagalności do 3 miesięcy. Wymienione aktywa wykazywane są według wartości nominalnej.

2.5.4 AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

2.5.4.1 Początkowe ujęcie

Bank ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związany postanowieniami umowy instrumentu finansowego.

2.5.4.2 Klasyfikacja i wycena

Klasyfikacja aktywów finansowych niebędących instrumentem kapitałowym

Bank klasyfikuje składnik aktywów finansowych niebędący instrumentem kapitałowym do jednej z następujących kategorii:

- 1) aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie;
- 2) aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- 3) aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:
 - obowiązkowo wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
 - wyznaczonych nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Bank klasyfikuje składnik aktywów finansowych niebędący instrumentem kapitałowym do tej kategorii jeżeli:

- 1) składnik ten jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz
- 2) warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kapitału oraz odsetek od tego kapitału (ocena charakterystyki przepływów pieniężnych – „test SPPI” ang. solely payments of principal and interest).

Aktywa finansowe z tej kategorii wyceniane są w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej i z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Zamortyzowany koszt jest obliczany przy uwzględnieniu dyskonta lub premii oraz prowizji, opłat i kosztów transakcji, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej. Skutki wyceny ujmowane są w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw”.

Kategoria aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmuje przede wszystkim: kredyty i pożyczki udzielone klientom, obligacje komunalne i komercyjne oraz należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Bank klasyfikuje składnik aktywów finansowych niebędący instrumentem kapitałowym do tej kategorii jeżeli:

- a) składnik ten jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz
- b) warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kapitału oraz odsetek od tego kapitału.

Zmiany wartości godziwej rozpoznawane są w innych całkowitych dochodach, aż do momentu wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany zysk/strata ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Kapitał z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży składnika aktywów.

Dla aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii ustala się odpisy na oczekiwane straty kredytowe, które ujmowane są w innych całkowitych dochodach w korespondencji z rachunkiem zysków i strat. Odpisy na oczekiwane straty nie korygują wartości bilansowej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Przychody odsetkowe oraz dyskonto lub premia dotyczące instrumentów dłużnych rozliczane są w czasie - z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej i rozpoznawane są w wyniku odsetkowym w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”.

Kwotowania rynkowe służące do wyznaczenia wartości godziwej skarbowych instrumentów dłużnych pobierane są z ogólnodostępnych systemów informacyjnych. W przypadku, gdy dla danego instrumentu dłużnego nie są dostępne kwotowania rynkowe (np. obligacje komunalne, obligacje komercyjne), wartość godziwa nie jest wyznaczana za pomocą wyceny rynkowej, lecz na podstawie techniki NPV, tj. wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bieżąca kalkulowana jest na podstawie rynkowych krzywych dochodowości pobieranych z ogólnodostępnych systemów informacyjnych (w zależności od rodzaju instrumentu dłużnego wykorzystywane są krzywe zerokuponowe lub bazujące na rentownościach skarbowych instrumentów dłużnych). W przypadku nieskarbowych instrumentów dłużnych, przy wyznaczaniu wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych uwzględniany jest spread na ryzyko kredytowe emitenta oraz ryzyko płynności.

Kategoria aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody obejmuje przede wszystkim: obligacje skarbowe, bony pieniężne oraz obligacje komunalne i komercyjne.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Bank kwalifikuje:

- 1) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne;
- 2) aktywa finansowe, które zaliczane są do modelu biznesowego „sprzedaż”;
- 3) aktywa finansowe, które obowiązkowo muszą być zaliczone do tej kategorii, ze względu na niezdanie testu SPPI;
- 4) aktywa finansowe, które zostały wyznaczone do tej kategorii na moment początkowego ujęcia, jeżeli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza się niespójność wyceny lub ujęcia, jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Instrumenty kapitałowe

Bank klasyfikuje instrumenty kapitałowe:

- 1) do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat lub
- 2) do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody pod warunkiem, że:
 - nie są przeznaczone do obrotu;
 - nie są warunkową zapłatą ujętą przez Bank w ramach połączenia jednostek.

Zmiany wartości godziwej oraz wszelkie inne pozycje (np. dywidendy, zyski/straty na sprzedaży) w przypadku instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Bank klasyfikuje do wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody te instrumenty kapitałowe, które nie są przeznaczone do sprzedaży oraz są długoterminowym zaangażowaniem związanym z realizacją strategii Banku, realizacją rządowych programów gospodarczych lub dostępem do infrastruktury istotnej z punktu widzenia działalności Banku. Bank może dokonać takiej klasyfikacji tylko na moment początkowego ujęcia składnika aktywów w księgach rachunkowych i nie może dokonać późniejszej reklasyfikacji do innej kategorii.

Zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmowane są w innych całkowitych dochodach. W rachunku zysków i strat ujmowane są wyłącznie dywidendy. Zmiany wartości godziwej takich instrumentów kapitałowych nigdy nie będą przeklasyfikowane do wyniku finansowego (w tym również na moment zbycia).

Modele biznesowe

Bank wyróżnia następujące modele biznesowe utrzymywania aktywów finansowych:

- utrzymywanie dla przepływów pieniężnych;
- utrzymywanie dla przepływów pieniężnych i sprzedaż;
- sprzedaż.

Modele biznesowe określone są na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy.

Bank dopuszcza transakcję sprzedaży za zgodną z założeniami modelu utrzymywane dla przepływów pieniężnych, gdy:

- sprzedaż była spowodowana wzrostem ryzyka kredytowego i miała na celu ograniczenie potencjalnych strat kredytowych spowodowanych pogorszeniem jakości kredytowej, lub
- sprzedaż ta miała miejsce blisko daty wymagalności, a przychody ze sprzedaży są w przybliżeniu równe pozostałym do uzyskania przepływom pieniężnym wynikającym z umowy, lub
- sprzedaż ta jest zdarzeniem mającym sporadyczny charakter, lub
- sprzedaż przedstawia nieznaczną wartość zarówno pojedynczo, jak i łącznie.

Warunek sprzedaży mającej sporadyczny charakter uznaje się za spełniony, jeśli sprzedano w danym roku ilościowo nie więcej niż 1% wszystkich transakcji z danego portfela.

Warunek sprzedaży przedstawiającej nieznaczną wartość uznaje się za spełniony, jeśli sprzedano w danym roku wartościowo nie więcej niż 5% wartości wszystkich transakcji z danego portfela.

Ocena charakterystyki przepływów pieniężnych

Do oceny charakterystyki realizowanych przepływów pieniężnych (test SPPI) Bank definiuje:

- kapitał jako wartość godziwą instrumentu finansowego w momencie początkowego ujęcia,
- odsetki jako odzwierciedlenie wartości pieniądza w czasie i ryzyka kredytowego związanego z wartością nominalną instrumentu finansowego w danym okresie czasu oraz marżę, ryzyko płynności i koszty administracyjne.

Test SPPI polega na zweryfikowaniu, czy warunki umowy powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kapitału oraz odsetek od tego kapitału. W szczególności weryfikowane są następujące warunki:

- zdarzenia warunkowe mające wpływ na wysokość kwoty przepływów,
- dźwignie finansowe,
- warunki przedpłaty lub wydłużenia finansowania,
- warunki ograniczające prawo do dochodzenia roszczeń prawnych do realizowanych przepływów,
- warunki modyfikujące wynagrodzenie za zmianę wartości pieniądza w czasie.

Ocena warunków modyfikujących zmianę wartości pieniądza w czasie jest przeprowadzana w oparciu o analizę jakościową lub ilościową.

W sytuacji, gdy ocena jakościowa nie umożliwia potwierdzenia konkluzji co do spełnienia testu SPPI, konieczne jest przeprowadzenie oceny wpływu cechy modyfikującej przepływy pieniężne. Ocena ta ma na celu ustalenie, jak różniłyby się niezdyskontowane przepływy pieniężne wynikające z umowy od niezdyskontowanych przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby dana umowa nie zawierała elementu modyfikującego wartość pieniądza w czasie. Jeżeli analizowane przepływy znacznie różnią się od siebie, to oceniane aktywo obowiązkowo klasyfikowane jest do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ponieważ niezdan jest test SPPI tj. warunki umowy powodują, że realizowane umowne przepływy pieniężne nie są jedynie spłatą kapitału oraz odsetek od tego kapitału.

Zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- 1) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami;
- 2) umów gwarancji finansowych, które po początkowym ujęciu Bank (jako wystawca takiej umowy) wycenia według wyższej z następujących wartości:
 - kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe oraz
 - wartości godziwej w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów (rozliczoną kwotę prowizji).

2.5.4.3 Reklasyfikacja

Przeklasyfikowanie aktywów finansowych następuje wyłącznie wtedy, gdy zmieniany jest model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Aktywo jest wtedy przenoszone do kategorii zgodnie z nowym modelem biznesowym.

W momencie reklasyfikacji:

- składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wartość godziwą tego składnika wycenia się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych, a wartością godziwą ujmuje się w rachunku zysków i strat;
- składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie, wartość godziwa tego składnika na dzień przeklasyfikowania staje się jego nową wartością bilansową brutto;
- składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wartość godziwą tego składnika ustala się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmuje się w innych całkowitych dochodach;
- składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody do kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie, składnik ten zostaje przeklasyfikowany w jego wartości godziwej na dzień przeklasyfikowania. Skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach zostają usunięte z pozycji kapitału własnego i skorygowane w oparciu o wartość godziwą składnika aktywów finansowych na dzień przeklasyfikowania. W związku z tym składnik aktywów finansowych wycenia się na dzień przeklasyfikowania tak, jak gdyby zawsze był wyceniany w zamortyzowanym koszcie;
- składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, składnik ten nadal wycenia się w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmuje się w innych całkowitych dochodach;
- składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, składnik ten nadal wycenia się w wartości godziwej. Skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do rachunku zysków i strat.

2.5.4.4 Modyfikacje aktywów finansowych

Istotna modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy związanej ze składnikiem aktywów finansowych powoduje zaprzestanie ujmowania tego składnika i ujęcie zmodyfikowanego (nowego) składnika aktywów finansowych.

Bank uznaje modyfikację za istotną, jeżeli spełnione jest jedno z poniższych kryteriów:

- 1) kryteria ilościowe:
 - przedłużenie okresu kredytowania o więcej niż 1 rok oraz przedłużenie o więcej niż dwukrotnie rezydualnego okresu do zapadalności pierwotnej (spełnienie obu warunków łącznie);
 - podwyższenie kwoty kredytu o co najmniej 50%;
- 2) kryteria jakościowe:
 - przewalutowanie kredytu;
 - przejęcie długu (zmiana kredytobiorcy);
 - zmiana warunków prowadząca do zmiany wyniku testu SPPI;
 - zmiana aktywów będących przedmiotem finansowania w sytuacji, w której ma miejsce zmiana przeznaczenia kredytu.

Nieistotna modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy związanej ze składnikiem aktywów finansowych nie powoduje zaprzestania ujmowania tego składnika. W tej sytuacji Bank dokonuje ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w rachunku zysków i strat.

Modyfikacja jest traktowana jako zmiana szacunków jeżeli zmiany przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych wynikają z obecnych warunków umownych i są wyłącznie związane z wykorzystaniem przez klienta Banku dostępnej opcji.

2.5.4.5 Utrata wartości

Bank wycenia i ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych niebędących instrumentami kapitałowymi, które są:

- 1) wyceniane w zamortyzowanym koszcie;
- 2) wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- 3) aktywami z tytułu umów lub zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych.

Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, jeżeli wystąpiło zdarzenie, jedno lub więcej, mające ujemny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne w ramach tego składnika aktywów finansowych.

Dowody utraty wartości

Do dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe zalicza się dające się zaobserwować dane na temat jednego lub kilku zdarzeń, w szczególności:

- 1) znacznych trudności finansowych emitenta lub pożyczkobiorcy;
- 2) naruszenia umowy takiego, jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w wymaganym terminie;
- 3) przyznania pożyczkobiorcy przez Bank lub innego pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym przypadku pożyczkodawca nie udzieliłby;
- 4) staje się prawdopodobne, że nastąpi upadłość lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- 5) zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe;
- 6) kupna lub powstania składnika aktywów finansowych z dużym dyskontem odzwierciedlającym poniesione straty kredytowe.

Wycena odpisów na oczekiwane straty kredytowe

Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych w następujący sposób:

- 1) w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym (faza 1) - jeżeli ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, dla tych aktywów utrata wartości jest mierzona jako 12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe;
- 2) w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia (faza 2) - jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia (zarówno dla aktywów finansowych ocenianych indywidualnie oraz portfelowo) – biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości. Dla tych aktywów utrata wartości jest mierzona jako dożywotnie oczekiwane straty kredytowe;
- 3) w kwocie równej skumulowanym zmianom oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia od momentu początkowego ujęcia (faza 3) - w przypadku których stwierdzono utratę wartości, dla których utrata wartości będzie mierzona jako dożywotnie oczekiwane straty kredytowe.

Klasyfikacja aktywów finansowych do trzech faz i ustalony sposób liczenia utraty wartości mają wpływ na sposób rozpoznania przychodu odsetkowego. Przychody odsetkowe od aktywów finansowych zaklasyfikowanych do faz 1 i 2 wyznacza się na podstawie wartości brutto ekspozycji (zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych, przed korektą o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe) metodą efektywnej stopy procentowej. Natomiast w przypadku aktywów zaliczonych do fazy 3 - na bazie wartości zamortyzowanego kosztu tych aktywów.

Odsebną kategorią aktywów finansowych są aktywa POCl, będące zakupionymi lub utworzonymi składnikami aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Przychody odsetkowe od aktywów POCl oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego oczekiwanego okresu życia aktywa.

Ujmowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie korygują wartość bilansową składnika aktywów i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach w korespondencji z rachunkiem zysków i strat. Odpisy

te nie korygują wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponieważ aktywa te wykazuje się w wartości godziwej.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe na należności z tytułu dostaw i usług

Bank stosuje uproszczoną metodę wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe na należności z tytułu dostaw i usług. Odpis ten jest kalkulowany na podstawie stałych wskaźników uzależnionych od rzeczywistych opóźnień w spłacie.

2.5.4.6 Wyłączenie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Bank zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- 1) wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub
- 2) przenosi składnik aktywów finansowych.

Przenosząc składnik aktywów finansowych Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje on ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W takim przypadku:

- 1) jeżeli Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia;
- 2) jeżeli Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych;
- 3) jeżeli Bank nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, wówczas ustala, czy zachowuje kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych. W takim przypadku:
 - jeżeli Bank nie zachował kontroli, zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
 - jeżeli Bank zachował kontrolę, w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w tym składniku.

W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych w całości, różnicę pomiędzy wartością bilansową (wycenioną na dzień zaprzestania ujmowania) oraz otrzymaną zapłatą (z uwzględnieniem nowo powstałego składnika aktywów pomniejszonego o wszelkie nowo powstałe zobowiązania) ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Bank wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

2.5.5 USTALANIE WARTOŚCI GODZIWEJ

Bank ustala wartość godziwą składnika aktywów finansowych, zobowiązania finansowego lub zobowiązań pozabilansowych na podstawie założeń, które przyjęliby uczestnicy rynku w celu ustalenia ceny składnika aktywów lub zobowiązania, przyjmując, że uczestnicy rynku działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Ustalenie wartości godziwej opiera się na następujących założeniach:

- 1) składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe podlega wymianie w ramach przeprowadzonej na zwykłych warunkach transakcji sprzedaży składnika aktywów finansowych lub przeniesienia zobowiązania finansowego między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych;
- 2) transakcja sprzedaży składnika aktywów finansowych lub przeniesienia zobowiązania finansowego odbywa się:
 - na głównym rynku dla danego składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, lub
 - w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Kiedy notowana cena przeniesienia identycznego lub podobnego zobowiązania finansowego Banku nie jest dostępna, a inna strona posiada identyczną pozycję jako składnik aktywów finansowych, Bank ustala wartość godziwą tego zobowiązania z perspektywy uczestnika rynku, który posiada identyczną pozycję jako składnik aktywów finansowych na dzień wyceny.

Kiedy notowana cena przeniesienia identycznego lub podobnego zobowiązania finansowego Banku nie jest dostępna, a inna strona nie posiada identycznej pozycji jako składnika aktywów finansowych, Bank ustala wartość godziwą tego zobowiązania przy użyciu techniki wyceny z perspektywy uczestnika rynku, który ma zobowiązanie finansowe.

Bank stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności, w przypadku których są dostępne dostateczne dane do ustalenia wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Dane wejściowe dla technik wyceny zmierzających do ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych są klasyfikowane na trzech poziomach:

- 1) dane wejściowe - poziom 1 są cenami notowanymi (nieskorygowanymi) na aktywnych rynkach za identyczne aktywa lub zobowiązania finansowe, do których Bank ma dostęp w dniu wyceny;
- 2) dane wejściowe - poziom 2 to dane inne niż ceny notowane na aktywnych rynkach, które są obserwowalne pośrednio lub bezpośrednio. Dane te obejmują w szczególności:
 - ceny podobnych aktywów lub zobowiązań finansowych notowanych na aktywnych rynkach,
 - ceny identycznych lub podobnych aktywów lub zobowiązań finansowych notowane na rynkach, które nie są aktywne,
 - dane wejściowe obserwowalne inne niż ceny notowanych, w szczególności: stopy procentowe i krzywe dochodowości obserwowalne w powszechnie przyjętych przedziałach kwotowań lub zakładaną zmienność i spread kredytowy lub dane wejściowe potwierdzone przez rynek;
- 3) dane wejściowe - poziom 3 to nieobserwowalne dane odzwierciedlające założenia, które przyjęliby uczestnicy rynku na potrzeby kalkulacji ceny aktywów lub zobowiązań finansowych, w tym założenia dotyczące ryzyka.

Jeśli cena pochodząca z aktywnego rynku nie jest dostępna, Bank ustala wartość godziwą aktywów lub zobowiązań finansowych stosując techniki wyceny obejmujące wszystkie czynniki, jakie uczestnicy rynku wzięliby pod uwagę ustalając cenę, które są zgodne z przyjętymi ekonomicznymi metodami wyceny instrumentów finansowych.

2.5.6 TRANSAKcje Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

Transakcje repo i sell-buy-back oraz transakcje reverse repo i buy-sell-back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie po określonej cenie.

Bank prezentuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa finansowe odsprzedane z klauzulą przyrzeczenia odkupu (transakcje typu repo, sell-buy-back), jednocześnie ujmując po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. Warunkiem stosowania takiego rozwiązania jest zachowanie przez Bank ryzyka i korzyści wynikających z danego aktywa finansowego pomimo jego transferu. W przypadku transakcji zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży (reverse repo, buy-sell-back) posiadane aktywa finansowe prezentowane są jako należności wynikające z klauzuli odkupu.

Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz zobowiązania z udzielonym przyrzeczeniem odkupu wyceniane są w zamortyzowanym koszcie. Różnica między ceną sprzedaży/kupna i odkupu/odsprzedaży jest traktowana jako koszty albo przychody odsetkowe i jest rozliczana w czasie trwania umowy. Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych kategorii aktywów finansowych.

2.5.7 INSTRUMENTY POCHODNE

Pochodne instrumenty finansowe i transakcje terminowe o symetrycznym profilu ryzyka wyceniane są za pomocą techniki NPV, tj. wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych wyznaczana jest dla każdej transakcji na podstawie odpowiednio skonstruowanych krzywych projekcyjnych i dyskontowych. Krzywe projekcyjne zbudowane są w oparciu o kwotowania depozytów, stawek FRA, IRS i basis swap odpowiednich dla danej waluty i stawki bazowej. Krzywe dyskontowe zbudowane są w oparciu o kwotowania depozytów, stawek FRA, IRS, basis swapów, currency basis swapów i punktów swapowych. Wycena transakcji OIS dokonywana jest na bazie krzywej opartej o stawki OIS w walucie transakcji. Kwotowania rynkowe do konstrukcji krzywej pobierane są z ogólnodostępnych systemów informacyjnych. Dla instrumentów nominowanych w walucie innej niż PLN do wyceny wykorzystywany jest kurs średni NBP z dnia wyceny.

W przypadku transakcji o niesymetrycznym profilu ryzyka (opcyjnych) do wyceny wykorzystywane są powszechnie stosowane na rynku modele typu Blacka-Scholesa i Bacheliera, w których używane są zmienności implikowane (o ile są dostępne kwotowania) lub historyczne (wyznaczone za pomocą modeli statystycznych na podstawie kwotowań rynkowych).

Wartość godziwa instrumentów finansowych uwzględnia ryzyko kredytowe. W przypadku instrumentów dłużnych stosowana jest marża płynności i ryzyko kredytowe emitenta. W przypadku instrumentów pochodnych kalkulowana jest korekta wyceny odzwierciedlająca ryzyko kredytowe kontrahenta (CVA – credit value adjustment) oraz korekta wyceny odzwierciedlająca własne ryzyko kredytowe (DVA – debit value adjustment).

Instrumenty pochodne w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wartości netto na poziomie transakcji (dodatnia wartość godziwa jako aktywa, a wartość ujemna jako zobowiązania).

2.5.8 INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE I STOWARZYSZONE

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone Bank wykazuje według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Bank co najmniej na dzień bilansowy ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone. W przypadku istnienia takiej przesłanki Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej inwestycji, której odpowiada wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Bank ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości.

2.5.9 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE, WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, które są utrzymywane na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych. Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie oraz o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Na koszt historyczny składają się cena nabycia/koszt wytworzenia i koszty bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania.

Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów nieposiadający postaci fizycznej. Wartości niematerialne początkowo ujmuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, które następnie pomniejsza się o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Bank korzysta z prawa wieczystego użytkowania gruntu jako nabytego odpłatnie i nieodpłatnie. Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie (od innych podmiotów) były w 2018 r. prezentowane jako wartości niematerialne i amortyzowane przez okres ich użytkowania, a od 2019 r. są prezentowane jako leasing w pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania”. Prawa wieczystego użytkowania gruntu otrzymane nieodpłatnie od Skarbu Państwa wyłączone są z ewidencji bilansowej.

Do wartości niematerialnych Bank zalicza składniki majątku o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w szczególności: autorskie prawa majątkowe, licencje.

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Amortyzacja naliczana jest od wszystkich aktywów trwałych, których wartość ulega obniżeniu na skutek używania przez szacowany okres użytkowania danego aktywa.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno.

Rozpoczęcie amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ten środek przyjęto do używania przez okres użytkowania.

Okresy amortyzacyjne dla podstawowych grup środków trwałych oraz wartości niematerialnych stosowane w Banku:

Środki trwałe	Okresy
Budynki, lokale, spółdzielcze prawa do lokalu	od 40 do 49 lat
Ulepszenia w obcych środkach trwałych (budynkach, lokalach)	od 1 do 15 lat
Maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i przyrządy	od 2 do 19 lat
Zespoły komputerowe	od 3 do 10 lat
Środki transportu	od 2 do 5 lat

Wartości niematerialne	Okresy
Oprogramowanie	od 1 do 12 lat
Pozostałe wartości niematerialne	od 1 do 10 lat

Wartość końcową stawki amortyzacji oraz okres użytkowania składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności koryguje.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W momencie rozpoznania przesłanek Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej, stanowiącej wyższą z dwóch kwot: wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży lub wartość użytkową tych aktywów. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną.

2.5.10 NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek, lub część budynku lub też oba te elementy), którą Bank traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost jej wartości, względnie obie te korzyści. Jednocześnie nieruchomość taka:

- jest zajmowana przez Bank tylko w nieznacznym stopniu,
- nie jest przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności Banku.

Nieruchomość inwestycyjna początkowo ujmowana jest wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnej wyceniana jest w oparciu o model wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości odnoszona jest do rachunku zysków i strat okresu. Do wyceny nieruchomości angażuje się niezależnych rzeczoznawców.

2.5.11 LEASING

Polityka obowiązująca do dnia 1 stycznia 2019 r.

Bank był stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmował lub oddawał do odpłatnego użytkowania środki trwałe oraz nieruchomości inwestycyjne na uzgodniony okres.

Podstawą klasyfikacji umów leasingowych przez Bank był zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadały w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Bank posiadał umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowywał zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, które zalicza do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane były jako koszty w rachunku zysków i strat (w okresie trwania leasingu).

Poniżej przedstawiono dane dotyczące umów leasingu operacyjnego zawartych przez Bank jako leasingobiorcę:

Umowy leasingu operacyjnego	2019	2018
Łączna kwota przyszłych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego:	x	47 840
do 1 roku	x	18 688
od 1 roku do 5 lat	x	28 572
powyżej 5 lat	x	580

Polityka obowiązująca od dnia 1 stycznia 2019 r.

Bank jako Leasingodawca

Bank jest stroną umów leasingowych, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania nieruchomości inwestycyjne na uzgodniony okres. W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy (leasing finansowy), przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie Banku. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości opłat leasingowych. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego stanowią leasing operacyjny i ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące umów leasingu operacyjnego zawartych przez Bank jako leasingodawcę:

Umowy leasingu operacyjnego	2019	2018
Łączna kwota przyszłych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego:	135	222
do 1 roku	82	185
od 1 roku do 5 lat	53	37

Bank jako Leasingobiorca

Bank jest również stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe na uzgodniony okres. Zalicza się do nich umowy: najmu nieruchomości (w tym prawa

użytkowania wieczystego gruntu), leasingu samochodów, dzierżawy infrastruktury IT oraz dzierżawy urządzeń wyposażenia.

W przypadku umów leasingu lub umów zawierających leasing Bank rozpoznaje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz zobowiązania z tytułu płatności leasingowych. W momencie rozpoczęcia aktywa z tytułu prawa do użytkowania są wykazywane w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu powiększonej o wszelkie opłaty leasingowe zapłacone przed datą rozpoczęcia lub wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Bank. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych poprzez zastosowanie krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy, którą ustala się jako stopę procentową wolną od ryzyka (np. oprocentowanie obligacji skarbowych) dla danego okresu umowy powiększoną o marżę. Krańcowe stopy procentowe obliczone przez Bank i zastosowane do zobowiązań z tytułu leasingu w 2019 r. dla waluty:

- PLN wynoszą od 1,57% do 3,79%,
- EUR wynoszą od 0,27% do 0,55%,
- USD wynosi 3,25%.

Bank nie stosuje wymagań MSSF 16 w odniesieniu do krótkoterminowych umów leasingowych (do 12 miesięcy) oraz umów leasingowych dotyczących nieistotnych kwotowo składników aktywów (jeżeli cena nabycia nowego składnika nie przekracza kwoty 10 tys. zł).

Określając okres leasingu Bank bierze pod uwagę nieodwołalny okres leasingu wraz z okresami, na które można przedłużyć leasing oraz okresami, w których można wypowiedzieć leasing. W dacie rozpoczęcia umowy leasingowej Bank ocenia, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że skorzysta z opcji przedłużenia leasingu, lub że nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu. W celu wykonania oceny Bank uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, które tworzą zachętę ekonomiczną do skorzystania lub nieskorzystania z tych opcji. Określając okres leasingu i szacując długość nieodwołalnego okresu leasingu, Bank stosuje definicję umowy i określa okres egzekwowalności umowy. Leasing przestaje być egzekwowalny, gdy zarówno Bank, jak i leasingodawca ma prawo wypowiedzenia leasingu bez konieczności uzyskania zezwolenia drugiej strony, czego konsekwencją jest najwyżej nieznaczna kara.

W przypadku kontraktów zawartych na czas nieokreślony Bank definiuje okres leasingu jako najbardziej prawdopodobny okres korzystania ze składnika aktywów przez Bank uwzględniając koszty związane z rozwiązaniem umowy. Jeśli koszty te dla jednej ze stron mogą być uznane za istotne, to wówczas, okres leasingu obejmuje okres, w którym koszty pozostają znaczące. Koszty obejmują zarówno kary finansowe zapisane w umowie jak i inne pozaumowne straty ekonomiczne (np. utrata poniesionych nakładów w obcych środkach trwałych, koszty pozyskania nowej umowy leasingu takie jak koszty negocjacji, koszty relokacji). W przypadku, gdy leasingodawca i leasingobiorca mają prawo do wypowiedzenia umowy bez zgody drugiej strony jak również braku poniesionych nakładów związanych z daną umową lub braku kosztów związanych z wypowiedzeniem umowy, bądź w przypadku gdy są one o nieistotnej wartości, przyjmuje się za okres leasingu okres wypowiedzenia umowy.

Po dacie rozpoczęcia Bank wycenia aktywa z tytułu prawa do użytkowania według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu. Aktywa podlegają liniowej amortyzacji. Okresy amortyzacyjne dla podstawowych grup aktywów z tytułu prawa do użytkowania stosowane w Banku zaprezentowano w poniższej tabeli.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Okresy amortyzacji
Budynki i budowle	od 1 do 7 lat
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	od 25 do 74 lat
Środki transportu	od 2 do 3 lat
Sprzęt informatyczny	od 2 do 4 lat

Po dacie rozpoczęcia, zobowiązania z tytułu leasingu podlegają wycenie metodą zamortyzowanego kosztu tj. z uwzględnieniem naliczonych odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu, pomniejszonych o zapłacone odsetki oraz opłaty leasingowe oraz zaktualizowanych w przypadku ponownej oceny lub zmiany okresu leasingu lub uwzględnienia zmian zasadniczo stałych opłat leasingowych. Szczegółowe informacje na temat aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedstawiono w nocie 27. Natomiast analiza terminów wymagalności została zestawiona w nocie 46.

W odniesieniu do wymogów MSSF 16 Leasing, Bank rozpoznaje w rachunku zysków i strat koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego i koszty eksploatacyjne składnika aktywów oraz koszty związane z leasingami krótkoterminowymi i leasingiem aktywów o niskiej wartości (zgodnie z MSR 17 do 31.12.2018 r. wydatki związane z wykorzystaniem aktywów będących przedmiotem leasingu ujęte były w ogólnych kosztach administracyjnych).

Koszty związane z umowami leasingu poniesione w 2019 roku zostały zestawione w poniższej tabeli:

Kwoty odnoszące się do leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	2019
koszty z tytułu umów niskocennych prezentowane w pozycji "Ogólne koszty administracji"	124
koszty z tytułu umów krótkoterminowych prezentowane w pozycji "Ogólne koszty administracji"	1 482
koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	884
koszty z tytułu opłat eksploatacyjnych oraz podatku od towarów i usług niepodlegającego odliczeniu, nieujęte w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	10 785

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. Bank nie stwierdził utraty wartości aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

2.5.12 ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów ujmuje się, jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe (ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”) składają się głównie z kosztów zapłaconych z góry oraz przychodów do otrzymania. Koszty zapłacone z góry dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych, np. opłacone z góry koszty najmu, koszty ubezpieczeń i serwisy programów.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Banku, lecz jeszcze niestanowiących zobowiązań. W biernych rozliczeniach międzyokresowych Bank uwzględnia koszty, które poniesione zostaną w przyszłym okresie, w tym dotyczące premii, niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych oraz nagród jubileuszowych. Bank dokonuje rozliczeń międzyokresowych przychodów w sytuacji, w której otrzymuje zapłatę za świadczenie usług lub dostawę towarów, które zostaną zrealizowane w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Obejmują one w szczególności prowizje i opłaty rozliczane w czasie oraz inne przychody pobrane z góry, których zaliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.5.13 REZERWY

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne. Rezerwy są tworzone, gdy Bank posiada obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych oraz prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualne oceny rynkowe co do wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Bank tworzy rezerwy w szczególności na sprawy sporne z kontrahentami, klientami oraz instytucjami zewnętrznymi oraz rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne.

2.5.14 ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku obejmują świadczenia należne przed upływem 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali pracę, w szczególności wynagrodzenia, premie, nagrody, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne. Bank ujmuje przewidywaną niezdykontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jako koszty w okresie, którego dotyczą.

Długoterminowe świadczenia pracownicze Banku obejmują świadczenia, które są należne po upływie 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali pracę, w szczególności odprawy emerytalno-rentowe i pośmiertne oraz nagrody jubileuszowe. Rezerwa na ww. świadczenia wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarusza jako wartość bieżąca przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na świadczenia pracownicze wykazywana jest w pozycji „Rezerwy” lub „Pozostałe zobowiązania” oraz odpowiednio w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych lub ogólnych kosztach administracyjnych. Część rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i pośmiertne wynikająca ze zmiany założeń aktuarialnych (finansowych, demograficznych i innych) przyjętych do wyceny ujmowana jest w innych całkowitych dochodach.

Bank realizuje program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia zwany programem określonych składek. Na mocy tego programu Bank jest zobowiązany umową do odprowadzania ustalonej kwoty składek do pracowniczego programu emerytalnego. Ze środków funduszu, obejmujących również zwrot uzyskany z inwestowania składek, wypłacane są pracownikowi świadczenia po okresie zatrudnienia. W rezultacie na Banku nie ciąży prawne ani zwyczajowo

oczekiwane zobowiązanie do zapłacenia dodatkowych składek, jeżeli fundusz emerytalny nie będzie posiadał aktywów w wysokości wystarczającej do zapłaty należnych świadczeń.

2.5.15 UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku,
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych stanowią przyznane linie kredytowe oraz udzielone zobowiązania gwarancyjne.

W momencie początkowego ujęcia udzielone zobowiązania pozabilansowe wycenia się w wartości godziwej. W kolejnych okresach, na dzień bilansowy wyceniane są one w kwocie odpisu na oczekiwane straty kredytowe zgodnie z MSSF 9.

2.5.16 KAPITAŁ WŁASNY

Podział na poszczególne pozycje, opisane poniżej, wynika z ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz statutu Banku nadanego w drodze rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Do kapitałów własnych zaliczane są:

- kapitał (fundusz) statutowy,
- kapitał (fundusz) zapasowy,
- kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (obejmujący w szczególności wycenę aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody i odpisy na oczekiwane straty kredytowe na te aktywa oraz zyski i straty aktuarialne),
- pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe (obejmujące fundusz ogólnego ryzyka bankowego i fundusz rezerwowy),
- zysk/strata z lat ubiegłych,
- wynik finansowy bieżącego okresu.

2.5.17 PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy ujmowany jest jako podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat. Podatek dochodowy odroczony, w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych, ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Bieżący podatek dochodowy

Bieżący podatek jest zobowiązaniem podatkowym odnoszącym się do dochodu do opodatkowania przy użyciu stawki podatkowej obowiązującej na dzień bilansowy.

Odroczony podatek dochodowy

Bank tworzy rezerwę oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na ujemne różnice przejściowe, przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz przeniesienie na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych. Rezerwa albo aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego Banku wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odpowiednio po stronie aktywów lub zobowiązań. Zmiana stanu rezerwy oraz aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego zaliczana jest do obowiązkowych obciążeń rachunku zysków i strat, z wyjątkiem skutków wyceny aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz zysków i strat aktuarialnych odnoszonych na inne dochody całkowite, w przypadku których zmiany stanu rezerwy oraz aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego są również rozliczane z innymi dochodami całkowitymi. Przy ustalaniu podatku dochodowego odroczonego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczony podatek na początek i koniec okresu sprawozdawczego.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu

do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Bank stosuje dla odroczonego podatku dochodowego stawkę podatkową w wysokości 19%. Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatkiem i tym samym organem podatkowym.

W sytuacji, gdy Bank jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe na uzgodniony okres i rozpoznaje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz zobowiązania z tytułu płatności leasingowych – przyjmuje się, iż wartość podatkowa takich aktywów i zobowiązań wynosi zero. Bank rozpoznaje wówczas rezerwę na podatek odroczonego naliczaną od aktualnej wartości księgowej aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz aktywo z tytułu podatku odroczonego naliczane od aktualnej wartości księgowej zobowiązania z tytułu płatności leasingowych.

2.5.18 USTALANIE WYNIKU FINANSOWEGO

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje (otrzymane lub należne) ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej dotyczące między innymi: kredytów z harmonogramami spłat, lokat międzybankowych oraz instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody lub rachunek zysków i strat.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu na oczekiwane straty kredytowe w fazie 3 w pozycji tej rozpoznano korektę odsetek impairmentowych.

Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody i koszty z tytułu prowizji oraz opłat bankowych powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank i obejmują w szczególności: prowizje za udzielenie kredytów i zobowiązań gwarancyjnych, opłaty z tytułu operacji papierami wartościowymi oraz opłaty za obsługę i zarządzanie funduszami i programami. Prowizje/opłaty rozlicza się przez okres trwania transakcji, z wyjątkiem prowizji dotyczących czynności o charakterze administracyjnym, które zaliczane są jednorazowo do rachunku zysków i strat.

Do przychodów i kosztów z tytułu prowizji zaliczane są również otrzymane lub zapłacone prowizje od instrumentów finansowych, które nie mają zaplanowanego harmonogramu spłaty. Prowizje od kredytów w rachunku bieżącym, udzielonych gwarancji i innych produktów o charakterze odnawialnym rozliczane są w czasie i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

W zakresie produktów bankowych powiązanych z produktem ubezpieczeniowym (bancassurance), Bank jako ubezpieczający oferuje bezpłatną ochronę ubezpieczeniową posiadaczom kart płatniczych w postaci dodatkowej funkcjonalności karty. Funkcjonalność ta jest nieodłącznym elementem karty płatniczej i nie jest związana z dodatkowymi opłatami dla klienta. Koszty ubezpieczenia kart płatniczych Bank rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat i ujmuje jako prowizje.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z rewaluacji

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty, powstałe w wyniku zmiany wartości godziwej aktywów klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu oraz tych, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone lub są obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Wynik z rewaluacji obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i zobowiązań walutowych według obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski (NBP). Ponadto wynik ten obejmuje wynik zrealizowany oraz niezrealizowany, w tym efekt zmiany wyceny związany z instrumentami pochodnymi typu FX FORWARD, FX SWAP (z uwzględnieniem punktów swapowych), CIRS i opcji walutowych.

Pozycja ta nie zawiera elementu odsetkowego wyniku na instrumentach pochodnych stopy procentowej oraz punktów swapowych walutowych instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do księgi bankowej, które ujęte są w pozycji przychody i koszty z tytułu odsetek.

Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych

Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz przychody z tytułu dywidend.

Wynik z tytułu modyfikacji

Wynik z tytułu modyfikacji obejmuje zyski i straty powstałe w wyniku modyfikacji nieistotnej, która nie prowadziła do wyłączenia ze sprawozdania sytuacji finansowej danego składnika aktywów. W momencie modyfikacji nieistotnej w rachunku zysków i strat ujmowany jest zysk lub strata z modyfikacji na danym składniku aktywów, które następnie są rozliczane do momentu wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się głównie przychody z tytułu: wyceny do wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych, odzyskanych należności nieściągalnych, otrzymanych odszkodowań, kar, grzywien, rozwiązania rezerw na sprawy sporne i inne należności oraz ze sprzedaży środków trwałych i nieruchomości inwestycyjnych. Na pozostałe koszty operacyjne składają się przede wszystkim koszty dotyczące darowizn, windykacji należności utworzenia rezerw na sprawy sporne i inne należności oraz wyceny do wartości godziwej i utrzymanie nieruchomości inwestycyjnych.

Ogólne koszty administracyjne

W pozycji tej prezentowane są koszty dotyczące w szczególności: świadczeń pracowniczych (w tym m. in. wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych i szkoleń), kosztów rzeczowych, amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych oraz podatków i opłat.

Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw

W pozycji tej prezentowane są zwiększenia i zmniejszenia dotyczące odpisów na oczekiwane straty kredytowe, aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu (w szczególności kredytów i pożyczek, skupionych wierzytelności oraz zrealizowanych gwarancji i poręczeń), związanych z nimi pozycji pozabilansowych, jednostek podporządkowanych oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Informacja dotycząca segmentów działalności przedstawiona jest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Gospodarstwa Krajowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

Przychody z tytułu odsetek	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	2 030 899	1 750 495
Przychody od instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, w tym:	1 353 894	989 368
należności od banków	159 917	83 469
kredyty i pożyczki udzielone klientom	999 526	746 357
instrumenty dłużne	194 451	159 542
Przychody od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	677 005	761 127
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	177 338	152 129
Przychody od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym:	169 995	144 581
od instrumentów pochodnych - księga bankowa	169 463	144 366
Przychody od aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 949	5 427
Przychody od aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 394	2 121
Razem	2 208 237	1 902 624
Koszty z tytułu odsetek	2019	2018
Koszty od instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, w tym:	1 223 118	1 005 028
zobowiązań wobec banków	77 267	21 976
zobowiązań wobec klientów	1 003 170	854 689
emisji papierów wartościowych	141 797	128 363
zobowiązań z tytułu leasingu	884	x
Koszty od instrumentów pochodnych - księga bankowa	39 389	14 761
Razem	1 262 507	1 019 789

5. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Przychody z tytułu prowizji i opłat dotyczą:	2019	2018
Operacji papierami wartościowymi	10 621	12 248
Rozliczeń	14 049	11 523
Udzielonych kredytów i pożyczek	43 283	38 194
Usług powierniczych	77	29
Zarządzania funduszami oraz obsługi programów	63 792	58 753
Zobowiązań gwarancyjnych	84 885	64 127
Pozostałych prowizji	15 291	15 947
Razem	231 998	200 821
Koszty z tytułu prowizji i opłat dotyczą:	2019	2018
Prowizji za usługi operacyjne	2 259	1 654
Usług powierniczych	2 434	1 707
Usług rozliczeniowych	2 653	2 589
Zarządzania funduszami oraz obsługi programów	1 447	1 142
Zobowiązań gwarancyjnych	237	254
Pozostałych prowizji	3 852	3 096
Razem	12 882	10 442

6. WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT I WYNIK Z REWALUACJI

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	2019	2018
Wynik na instrumentach finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:		
Instrumenty dłużne	-314	-652
Wynik na instrumentach finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	73 249	34 373
Instrumenty dłużne	1 528	8 067
Instrumenty kapitałowe	-13 449	-565
Kredyty i pożyczki	-30	2 383
Pozostałe*	85 200	24 488
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym:	-3 194	-8 058
Instrumenty dłużne	546	76
Instrumenty pochodne	-3 740	-8 134
Wynik z rewaluacji	50 344	26 420
Razem	120 085	52 083

* Dotyczy inwestycji w fundusze Marguerite i Polski Fundusz Funduszy Wzrostu (PGFF)

7. WYNIK NA INWESTYCYJNYCH AKTYWACH FINANSOWYCH

Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	2019	2018
Sprzedaż inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	0	3 800
Umorzenie certyfikatów inwestycyjnych	26 251	0
Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	44 986	26 600
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	3 753	601
Dywidendy, w tym:	36 958	17 400
od emitentów instrumentów kapitałowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	36 958	17 400
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	111 948	48 401

W zakresie instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody Bank przeniósł z pozostałych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat w 2019 roku kwotę 44 986 tys. zł, w 2018 roku kwotę 26 600 tys. zł.

8. WYNIK Z TYTUŁU MODYFIKACJI

Poniższa tabela prezentuje wynik na nieistotnych modyfikacjach przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych.

	2019	2018
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-9 171	-3 429
Razem	-9 171	-3 429

9. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

Pozostałe przychody operacyjne	2019	2018
Przychody z tytułu czynszu za wynajem lokali, w tym:	244	335
przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	67	71
Przychody z tytułu sprzedaży, likwidacji środków trwałych	2 207	14
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań, kar i grzywien	132	5 061
Przychody z tytułu odzyskanych należności nieściągalnych	26	81
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw oraz odpisów aktualizujących inne aktywa*	93 481	219
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	164	1 322
Inne przychody operacyjne	1 043	978
Razem	97 297	8 010

*W tym 93 328 tys. zł z tytułu rozwiązania rezerwy na KFM

Pozostałe koszty operacyjne	2019	2018
Koszty z tytułu przekazania darowizn, w tym:	21 051	4 015
działalność statutowa Fundacji BGK im. J.K. Steczkowskiego	13 000	4 000
Koszty z tytułu windykacji	908	332
Koszty utworzenia rezerw na sprawy sporne, inne przyszłe zobowiązania	2 367	68 068
Koszty utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych*	0	14 272
Koszty z tytułu odpisu należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, odszkodowań, kar i grzywien	26	445
Koszty utworzenia odpisów aktualizujących inne aktywa	434	266
Koszty dotyczące nieruchomości inwestycyjnych	817	1 033
Wycena nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	0	2 512
Inne koszty operacyjne	1 113	617
Razem	26 716	91 560

* Informacja w notach 25 i 26

10. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Ogólne koszty administracyjne	2019	2018
Świadczenia pracownicze	319 815	273 048
Koszty rzeczowe	106 652	98 153
Amortyzacja, w tym:	35 267	20 762
rzeczowe aktywa trwałe	13 839	12 875
wartości niematerialne	8 285	7 887
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	13 143	x
Podatki i opłaty	14 152	10 125
Razem	475 886	402 088

Świadczenia pracownicze	2019	2018
Wynagrodzenia	262 342	222 389
Ubezpieczenia	39 786	34 652
Inne świadczenia na rzecz pracowników	17 687	16 007
Razem	319 815	273 048

11. WYNIK NA ODPISACH AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI ORAZ REZERW

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości i rezerw	2019	2018
Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-720	-65
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-76 495	-68 066
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-16 361	-3 510
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-2 232	-2 823
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych*	-175 370	-41 165
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe i gwarancje	-132 627	-49 540
Razem	-403 805	-165 169

* W 2018 r. utworzono odpis z tytułu trwałej utraty wartości akcji BGKN S.A. (obecnie PFRN S.A.) w wysokości 37 942 tys. zł. W 2019 r. utworzono odpis z tytułu trwałej utraty wartości FIPP FIZ AN w wysokości 172 606 tys. zł

12. PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego oraz uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej za rok zakończony 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r.:

Składniki obciążenia podatkowego	2019	2018
Bieżące obciążenie podatkowe	-150 872	-113 938
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	83 459	39 823
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	-67 413	-74 115
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych związane z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	22 977	13 888
Razem	-44 436	-60 227

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	2019	2018
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	578 598	519 462
Podatek dochodowy wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce (19%)	-109 934	-98 698
Wpływ różnic trwałych pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	42 521	24 583
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów oraz zobowiązań pozabilansowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	-1 766	-96
Wpływ innych różnic pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym darowizny	-2 723	-1 514
Działalność zwolniona z opodatkowania	47 010	26 193
Obciążenia podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	-67 413	-74 115
Efektywna stopa podatkowa	11,65%	14,27%

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt. 37 i 51 ustawy z dnia 19 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1036 z późn. zm.) dochody funduszy i programów rządowych są wolne od podatku dochodowego, gdy są przeznaczone na cele związane z ich działalnością. W świetle powyższego Bank nie rozpoznaje obciążenia wyniku prowadzonych funduszy i programów rządowych z tytułu podatku dochodowego, które obejmuje Rządowy Program Wspierania Budownictwa Mieszkaniowego, Rządowy Program Społecznego Budownictwa Czysnowego oraz Rządowy Program Wspierania Przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK oraz obejmował Fundusz Żegluga Śródlądowej do czasu, kiedy Fundusz był ujmowany w aktywach i zobowiązaniach Banku.

Odroczony podatek dochodowy za rok zakończony 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. wynika z następujących pozycji:

Aktywa/rezerwa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2019	2019		31.12.2018	2018		Wpływ implementacji MSSF 9 01.01.2018		31.12.2017
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Rachunek zysków i strat	Inne całkowite dochody	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Rachunek zysków i strat	Inne całkowite dochody	Zysk /strata z lat ubiegłych	Kapitał z aktualizacji wyceny	
Odsetki naliczone od ekspozycji kredytowych	52 540	45 351	0	7 189	-2 278	0	0	0	9 467
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	16 510	4 205	0	12 305	3 130	0	0	0	9 175
Dyskonto, odsetki i wycena papierów wartościowych	87 834	11 110	-22 276	99 000	4 242	-14 026	9 969	-9 969	108 784
Różnica między wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych, w tym leasing	21 778	9 330	-13	12 461	3 053	0	0	0	9 408
Pozostałe, w tym IBNR	6 929	6 879	8	42	-65	0	0	0	107
Rezerwy brutto z tytułu podatku odroczonego	185 591	76 875	-22 281	130 997	8 082	-14 026	9 969	-9 969	136 941
Odsetki naliczone od zobowiązań depozytowych	7 197	1 468	0	5 729	-22 218	0	0	0	27 947
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	23 845	5 554	0	18 291	5 661	0	0	0	12 630
Premia, odsetki i wycena papierów wartościowych	28 868	5 760	113	22 995	16 482	-299	3 614	-588	3 786
Zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych	8 155	1 308	0	6 847	-1 090	0	0	0	7 937
Rezerwy na świadczenia pracownicze, w tym odroczone płatności	18 935	2 642	583	15 710	4 257	161	0	0	11 292
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	13 074	51	0	13 023	12 855	0	0	0	168
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów i zobowiązań pozabilansowych	285 711	129 595	0	156 116	30 373	0	-3 712	-344	129 799
Prowizje do rozliczania w czasie	24 611	4 861	0	19 750	4	0	0	0	19 746
Rezerwy na koszty do poniesienia	2 603	-50	0	2 653	1 580	0	0	0	1 072
Pozostałe w tym leasing	9 146	9 145	0	1	1	0	0	0	0
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	422 145	160 334	696	261 115	47 905	-138	-98	-932	214 377
Aktywa z tytułu podatku odroczonego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	236 554	83 459	22 977	130 118	39 823	13 888	-10 067	9 037	77 436

Część długoterminowa podatku dochodowego odroczonego, której realizacji lub uregulowania oczekuje się po upływie 12 miesięcy, wynosi odpowiednio:

	31.12.2019	31.12.2018
aktywa - część długoterminowa	311 058	156 767
rezerwa - część długoterminowa	49 280	12 461

	31.12.2019	31.12.2018
Charakter dowodów uzasadniających ujęcie aktywa z tytułu odroczonego podatku, w związku z realizacją aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zależności od uzyskania w przyszłości dochodu do opodatkowania w wysokości przekraczającej zyski powstałe w wyniku odwrócenia istniejących dodatnich różnic przejściowych oraz poniesieniem straty w bieżącym lub poprzedzającym okresie na obszarze jurysdykcji podatkowej, której dotyczy aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest:	oparty na przyszłej rentowności w okresie najbliższych 5 lat na kumulatywnym poziomie co najmniej 1 245 mln zł	oparty na przyszłej rentowności w okresie najbliższych 5 lat na kumulatywnym poziomie co najmniej 684,8 mln zł

13. ZYSK NETTO PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Bank nie jest emitentem akcji, status prawny Banku został opisany w nocie 1.

14. WPŁATY DO BUDŻETU PAŃSTWA

W 2019 r. Bank dokonał wpłaty do budżetu państwa z tytułu podziału wyniku finansowego za 2018 r. w kwocie 364 745 tys. zł.

W 2018 r. Bank dokonał wpłaty do budżetu państwa z tytułu podziału wyniku finansowego za 2017 r. w kwocie 424 253 tys. zł.

NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

15. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

Kasa, środki w Banku Centralnym	31.12.2019	31.12.2018
Gotówka w kasie	0	609
Rachunek bieżący	8 729 184	8 668 176
Lokaty	14 000 192	8 000 110
Razem	22 729 376	16 668 895

Na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim (NBP) utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa, która może być wykorzystywana przez Bank pod warunkiem, że suma średniego miesięcznego salda na rachunku bieżącym w NBP nie jest mniejsza od poziomu deklarowanego.

Bank był zobowiązany do utrzymywania w okresie od 31 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. średniego salda o wartości 2 416 567 tys. zł, w okresie od 31 grudnia 2018 r. do 30 stycznia 2019 r. kwoty 2 401 845 tys. zł.

16. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

Należności od banków	31.12.2019	31.12.2018
Rachunki bieżące	5 252 111	4 394 164
Lokaty w bankach	1 057 542	2 581 499
Udzielone kredyty i pożyczki	514 074	642 793
Skupione wierzytelności	12 969	11 925
Inne należności	11 174	275 131
Razem	6 847 870	7 905 512
Odpis z tytułu utraty wartości	-1 805	-1 085
Razem netto	6 846 065	7 904 427

Środki pieniężne na lokatach w bankach zawierają aktywa będące zabezpieczeniem zobowiązań własnych, w tym przypadku rozliczeń z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych. Wartość tych aktywów na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 6 079 tys. zł., natomiast na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 270 370 tys. zł.

Poniższe tabele prezentują zmianę wartości brutto oraz odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków

Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	RAZEM
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2018	7 905 512	0	0	0	7 905 512
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 3	-348	0	348	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	48 369 922	0	688	0	48 370 610
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-49 303 348	0	-346	0	-49 303 694
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-124 556	0	-2	0	-124 558
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2019	6 847 182	0	688	0	6 847 870
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	1 085	0	0	0	1 085
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 3	0	0	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	8 306	0	218	0	8 524
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-8 778	0	-118	0	-8 896
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	1 005	0	129	0	1 134
Pozostałe zmiany (różnice kursowe)	-40	0	-2	0	-42
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2019	1 578	0	227	0	1 805

Należności od banków wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	RAZEM
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2017					3 090 230
Wpływ zastosowania MSSF 9	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 1.01.2018	3 090 230	0	0	0	3 090 230
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 3	0	0	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	52 494 836	0	0	0	52 494 836
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-47 626 604	0	0	0	-47 626 604
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-52 950	0	0	0	-52 950
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2018	7 905 512	0	0	0	7 905 512
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2017					482
Wpływ zastosowania MSSF 9	538	0	0	0	538
Saldo odpisów wg stanu na 1.01.2018	1 020	0	0	0	1 020
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 3	0	0	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	5 926	0	0	0	5 926
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-5 316	0	0	0	-5 316
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	-545	0	0	0	-545
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	1 085	0	0	0	1 085

17. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu według wartości bilansowej	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty pochodne	574 907	978 863
Instrumenty dłużne	1 666	617
Razem	576 573	979 480

Instrumenty dłużne według emitenta	31.12.2019	31.12.2018
Emitowane przez Skarb Państwa obligacje skarbowe	1 666	617
Razem	1 666	617

Wartość godziwą instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Rodzaj kontraktu	31.12.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
FX Swap	67 682	2 737	28 378	10 793
Forward	14 854	16 841	3 246	22 073
Opcje	104	104	654	656
CIRS	405 481	372 831	882 509	867 192
IRS	86 786	218 817	64 076	676 281
Razem	574 907	611 330	978 863	1 576 995

Rodzaj kontraktu	31.12.2019		31.12.2018	
	Kupno	Sprzedaż	Kupno	Sprzedaż
FX Swap	343 301	8 672 687	207 293	11 598 320
Forward	866 605	923 801	445 733	575 995
Opcje	36 701	36 701	66 643	66 643
CIRS	12 348 740	13 278 620	14 151 194	14 323 194
IRS	6 800 306	5 423 728	28 511 255	6 042 315
Razem	20 395 653	28 335 537	43 382 118	32 606 467

18. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (INNE NIŻ PRZEZNACZONE DO OBROTU)

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
Według wartości bilansowej	31.12.2019	31.12.2018
Obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	648 063	523 347
Wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	173 135	216 794
Razem	821 198	740 141

Aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
Według wartości bilansowej	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty dłużne, w tym:	54 036	52 508
emitowane przez przedsiębiorstwa	54 036	52 508
Instrumenty kapitałowe (notowane)	11 657	25 106
Pozostałe aktywa finansowe*	582 370	445 733
Razem	648 063	523 347

*Inwestycje w fundusze Marguerite i Polski Fundusz Funduszy Wzrostu (PGFF)

Aktywa finansowe wyznaczone do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
Według wartości bilansowej	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty dłużne		
Emitowane przez Skarb Państwa, w tym:	87 051	88 211
obligacje skarbowe	87 051	88 211
Emitowane przez banki	86 084	86 364
Emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	0	42 219
Razem	173 135	216 794

19. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE CAŁKOWITE DOCHODY

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		
	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty dłużne		
emitowane przez Skarb Państwa	10 636 369	9 370 263
- obligacje skarbowe	10 636 369	9 370 263
emitowane przez NBP	3 598 124	1 412 281
- bony pieniężne	3 598 124	1 412 281
emitowane przez banki	1 204 162	1 260 002
- obligacje korporacyjne	252 221	131 691
- obligacje podporządkowane	722 600	718 602
- bony komercyjne	161 200	361 095
- listy zastawne	68 141	48 614
emitowane przez pozostałe podmioty finansowe	314 568	374 310
- obligacje korporacyjne	0	66 062
- obligacje podporządkowane	314 568	308 248
emitowane przez podmioty niefinansowe	1 561 526	895 292
- obligacje korporacyjne	1 147 182	895 292
- obligacje podporządkowane	414 344	0
emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	1 806 566	1 442 528
- obligacje komunalne	1 806 566	1 442 528
Razem instrumenty dłużne	19 121 315	14 754 676
Instrumenty kapitałowe		
notowane	910 022	1 043 411
nienotowane	40 989	36 116
Razem instrumenty kapitałowe	951 011	1 079 527
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	20 072 326	15 834 203
Odpis aktualizujący dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody*	6 864	4 632

* Odpis aktualizujący dotyczący dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej papierów wartościowych.

Poniższe tabele prezentują zmianę wartości należności oraz odpisów z tytułu utraty wartości Instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa wg stanu na 31.12.2018	14 718 720	34 736	1 220	0	14 754 676
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	-2 438	2 438	0	0	0
Transfer do fazy 3	0	-309	309	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	379 642 921	0	0	0	379 642 921
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-372 489 426	0	-1 529	0	-372 490 955
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-2 784 743	-584	0	0	-2 785 327
Wartość bilansowa wg stanu na 31.12.2019	19 085 034	36 281	0	0	19 121 315
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	4 004	412	216	0	4 632
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	-5	5	0	0	0
Transfer do fazy 3	0	-1	1	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	60 512	0	0	0	60 512
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-56 727	0	-319	0	-57 046
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	-1 176	-160	102	0	-1 234
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2019	6 608	256	0	0	6 864

Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa wg stanu na 31.12.2017					0
Wpływ zastosowania MSSF 9	0	0	0	0	35 699 238
Wartość bilansowa wg stanu na 1.01.2018	35 699 238	0	0	0	35 699 238
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	-33 176	33 176	0	0	0
Transfer do fazy 3	-2 389	0	2 389	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	421 281 142	0	0	0	421 281 142
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-437 733 619	0	-1 176	0	-437 734 795
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-4 492 476	1 560	7	0	-4 490 909
Wartość bilansowa wg stanu na 31.12.2018	14 718 720	34 736	1 220	0	14 754 676
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2017					0
Wpływ zastosowania MSSF 9	1 810	0	0	0	1 810
Saldo odpisów wg stanu na 1.01.2018	1 810	0	0	0	1 810
Transfer do fazy 1	0	0	0	0	0
Transfer do fazy 2	-434	434	0	0	0
Transfer do fazy 3	-214	0	214	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	5 939	0	0	0	5 939
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-3 651	0	-205	0	-3 856
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	554	-22	207	0	739
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	4 004	412	216	0	4 632

19.1. REKLASYFIKACJA AKTYWÓW FINANSOWYCH

Bank w 2019 r. nie dokonał przeklasyfikowań aktywów finansowych. W 2018 r. Bank nie dokonał przeklasyfikowań aktywów finansowych innych niż wynikające z wprowadzenia MSSF 9.

20. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

20.1. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WYCENIANE W ZAMORTYZOWANYM KOSZCIE

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	31.12.2019			31.12.2018		
	Kredyty brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Kredyty netto	Kredyty brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Kredyty netto
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	31 829 693	1 067 569	30 762 124	26 720 999	937 376	25 783 623
sektor finansowy	1 609 938	11 811	1 598 127	753 944	7 517	746 427
kredyty i pożyczki	1 492 416	11 746	1 480 670	643 306	7 499	635 807
zrealizowane gwarancje i poręczenia	171	65	106	56	18	38
inne należności	117 351	0	117 351	110 582	0	110 582
sektor niefinansowy	21 966 353	914 912	21 051 441	19 013 925	825 706	18 188 219
kredyty i pożyczki	21 530 170	769 837	20 760 333	18 712 990	703 336	18 009 654
skupione wierzytelności	252 189	1 347	250 842	158 505	1 300	157 205
zrealizowane gwarancje i poręczenia	183 986	143 728	40 258	140 017	118 709	21 308
inne należności	8	0	8	2 413	2 361	52
sektor budżetowy	8 253 402	140 846	8 112 556	6 953 130	104 153	6 848 977
kredyty i pożyczki	8 175 378	136 525	8 038 853	6 911 694	99 834	6 811 860
skupione wierzytelności	77 916	4 321	73 595	41 436	4 319	37 117
inne należności	108	0	108	0	0	0

Poniższe tabele prezentują zmianę wartości brutto oraz odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2018	21 461 981	3 164 300	1 968 581	126 137	26 720 999
Transfer do fazy 1	2 780 084	-2 566 715	-213 369	0	0
Transfer do fazy 2	-2 423 653	2 505 565	-81 912	0	0
Transfer do fazy 3	-145 778	-105 441	251 219	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	12 824 276	564 523	432 396	0	13 821 195
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-2 183 239	-537 375	-123 435	-8 041	-2 852 090
Aktywa finansowe spisane z bilansu	-8 011	0	-5 503	0	-13 514
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-4 877 147	-590 997	-260 712	-118 041	-5 846 897
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2019	27 428 513	2 433 860	1 967 265	55	31 829 693
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	164 989	84 351	715 358	-27 322	937 376
Transfer do fazy 1	40 864	-24 530	-16 334	0	0
Transfer do fazy 2	-41 965	47 216	-5 251	0	0
Transfer do fazy 3	-8 299	-4 454	12 753	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	36 101	4 156	31 686	0	71 943
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-17 367	-4 179	-1 825	0	-23 371
Aktywa finansowe spisane z bilansu	-10 387	0	-17 314	0	-27 701
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	16 719	18 907	59 627	19 619	114 872
Pozostałe zmiany (różnice kursowe)	-1 072	-302	-4 176	0	-5 550
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2019	179 583	121 165	774 524	-7 703	1 067 569

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2017					27 992 000
Wpływ zastosowania MSSF 9					-5 681 942
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 1.01.2018	18 814 603	1 538 802	1 771 519	185 134	22 310 058
Transfer do fazy 1	2 340 884	-2 237 531	-103 353	0	0
Transfer do fazy 2	-3 762 585	3 779 395	-16 810	0	0
Transfer do fazy 3	-107 723	-30 371	138 094	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	4 350 471	280 268	176 678	114 074	4 921 491
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-2 105 952	-68 361	-80 230	-84 062	-2 338 605
Aktywa finansowe spisane z bilansu	-5	0	-360	0	-365
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	1 932 288	-97 902	83 043	-89 009	1 828 420
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2018	21 461 981	3 164 300	1 968 581	126 137	26 720 999
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2017					758 203
Wpływ zastosowania MSSF 9					74 829
Saldo odpisów wg stanu na 1.01.2018	128 051	44 509	660 472	0	833 032
Transfer do fazy 1	63 454	-53 442	-10 012	0	0
Transfer do fazy 2	-41 181	42 847	-1 666	0	0
Transfer do fazy 3	-1 558	-1 965	3 523	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	26 758	5 611	10 380	0	42 749
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-28 110	-1 140	-16 227	0	-45 477
Aktywa finansowe spisane z bilansu	0	0	-248	0	-248
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	17 576	47 931	69 116	-27 322	107 301
Pozostałe zmiany	-1	0	20	0	19
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	164 989	84 351	715 358	-27 322	937 376

20.2. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM OBOWIĄZKOWO WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
sektor budżetowy	124 870	146 088
kredyty i pożyczki	124 870	146 088

Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2019	2018
Wartość bilansowa wg stanu na 31.12.2017	x	0
Wpływ zastosowania MSSF 9	x	164 916
Wartość bilansowa wg stanu na początek okresu	146 088	164 916
Zmniejszenia	21 218	18 828
spłaty	21 186	16 602
zmiana odsetek naliczonych	2	0
zmiany wartości godziwej	30	2 226
Wartość bilansowa wg stanu na koniec okresu	124 870	146 088

21. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH WYCENIANYCH W ZAMORTYZOWANYM KOSZCIE

Instrumenty dłużne według emitenta	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty dłużne		
Emitowane przez przedsiębiorstwa	6 087 725	5 855 297
Emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego	1 310 209	1 026 473
Razem	7 397 934	6 881 770

Poniższe tabele prezentują zmianę wartości bilansowej brutto oraz odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2018	5 313 854	1 019 275	681 389	0	7 014 518
Transfer do fazy 1	769 983	-769 983	0	0	0
Transfer do fazy 2	-306 308	306 308	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	1 316 053	0	17 405	0	1 333 458
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-338 225	-255 933	-17 992	0	-612 150
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-210 324	9 522	-5 431	0	-206 233
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2019	6 545 033	309 189	675 371	0	7 529 593
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	11 405	15 547	105 796	0	132 748
Transfer do fazy 1	13 934	-13 934	0	0	0
Transfer do fazy 2	-677	677	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	9 091	0	180	0	9 271
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-1 915	-1 357	-766	0	-4 038
Aktywa finansowe spisane z bilansu	-166	0	0	0	-166
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	-1 408	7 715	-11 997	0	-5 690
Pozostałe zmiany	-33	0	-433	0	-466
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2019	30 231	8 648	92 780	0	131 659

Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2017					0
Wpływ zastosowania MSSF 9					5 686 149
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 1.01.2018	4 704 539	32 393	949 217	0	5 686 149
Transfer do fazy 1	339 158	-152 126	-187 032	0	0
Transfer do fazy 2	-1 362 891	1 362 891	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	2 018 201	2 021	0	0	2 020 222
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-156 962	-210 625	-59 167	0	-426 754
Pozostałe zmiany (w tym częściowe spłaty i wypłaty kolejnych transz)	-228 191	-15 279	-21 629	0	-265 099
Wartość bilansowa brutto wg stanu na 31.12.2018	5 313 854	1 019 275	681 389	0	7 014 518
Odpis					
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2017					0
Wpływ zastosowania MSSF 9					128 492
Saldo odpisów wg stanu na 1.01.2018	23 636	432	104 424	0	128 492
Transfer do fazy 1	22 698	-2 158	-20 540	0	0
Transfer do fazy 2	-7 622	7 622	0	0	0
Nowopowstałe/nabyte/udzielone aktywa finansowe	9 518	145	0	0	9 663
Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych	-1 486	-9 449	-3 782	0	-14 717
Zmiany w poziomie ryzyka kredytowego (wyłączając transfery między fazami)	-35 339	18 955	24 781	0	8 397
Pozostałe zmiany	0	0	913	0	913
Saldo odpisów wg stanu na 31.12.2018	11 405	15 547	105 796	0	132 748

22. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z OTRZYMANYM/UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU

Papiery wartościowe z przyrzeczeniem odkupu	31.12.2019		31.12.2018	
	Należności	Zobowiązania	Należności	Zobowiązania
Od banków	1 394 020	1 544 089	2 245 668	1 937 309
Od klientów	3 907 517	7 569 299	1 628 992	3 276 742
Razem	5 301 537	9 113 388	3 874 660	5 214 051

23. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE

W sprawozdaniu finansowym wszystkie jednostki zależne są wykazywane w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Inwestycje w jednostki zależne	31.12.2019	31.12.2018
Wartość w cenie nabycia	1 820 441	1 811 866
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0
Wartość bilansowa	1 820 441	1 811 866

Zmiany wartości inwestycji w jednostki zależne	2019	2018
Stan na początek okresu	1 811 866	1 090 004
Zwiększenia, w tym:	258 077	771 719
- objęcie certyfikatów inwestycyjnych/akcji*	258 077	771 719
Zmniejszenia, w tym:	247 331	48 542
- umorzenie certyfikatów inwestycyjnych**	247 331	0
- sprzedaż akcji ***	0	48 542
Różnice kursowe	-2 171	-1 315
Stan na koniec okresu	1 820 441	1 811 866

* Bank nabył certyfikaty inwestycyjne/akcje (wartość w cenie nabycia):

- Fundusz Ekspansji Zagranicznej FIZ AN	0	184 496
- Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZ AN	239 986	498 635
- Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZ AN	18 091	65 588
- BGKN S.A. (obecnie PFRN S.A.)	0	23 000

** Umorzenie certyfikatów inwestycyjnych Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZ AN

*** W dniu 3 października 2018 r. Bank dokonał sprzedaży 100% akcji BGKN S.A. (obecnie PFRN S.A.) na rzecz Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.

Inwestycje w jednostki zależne - zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości	2019	2018
Stan na początek okresu	0	0
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości	0	37 942
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	0	37 942
Stan na koniec okresu	0	0

Skrócone informacje o jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2019 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały(%)	Wartość bilansowa udziałów
Fundusz Ekspansji Zagranicznej FIZ AN	Warszawa	nabywanie i obejmowanie akcji i udziałów spółek projektowych	209 985	263	1 094	237	100	222 719
Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZ AN	Warszawa	nabywanie, obejmowanie i zbywanie akcji i udziałów spółek celowych	704 712	2 157	4 034	-78 241	100	789 770
Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZ AN	Warszawa	nabywanie i obejmowanie akcji i udziałów spółek celowych	897 905	171	28 857	64 647	100	807 952
Razem								1 820 441

Skrócone informacje o jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2018 r.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot działalności	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały(%)	Wartość bilansowa udziałów
Fundusz Ekspansji Zagranicznej FIZ AN	Warszawa	nabywanie i obejmowanie akcji i udziałów spółek projektowych	212 094	565	247	-12 168	100	224 890
Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZ AN	Warszawa	nabywanie, obejmowanie i zbywanie akcji i udziałów spółek celowych	546 418	5 609	2 899	-8 351	100	549 784
Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZ AN	Warszawa	nabywanie i obejmowanie akcji i udziałów spółek celowych	1 088 757	178	25 935	26 622	100	1 037 192
Razem								1 811 866

24. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

W sprawozdaniu finansowym wszystkie jednostki stowarzyszone są wykazywane w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone	31.12.2019	31.12.2018
Wartość w cenie nabycia	3 760 104	3 752 555
Odpisy z tytułu utraty wartości	-183 041	-7 671
Wartość bilansowa	3 577 063	3 744 884

Zmiany wartości inwestycji w jednostki stowarzyszone	2019	2018
Wartość inwestycji w jednostki stowarzyszone na początek okresu	3 744 884	1 008 883
Zwiększenia, w tym:	8 189	2 739 225
Objęcie certyfikatów inwestycyjnych*	8 189	2 739 225
Zmniejszenia, w tym:	176 010	3 224
Sprzedaż akcji/udziałów	640	2 500
Zmiana odpisów z tytułu utraty wartości	175 370	724
Wartość inwestycji w jednostki stowarzyszone na koniec okresu	3 577 063	3 744 884

* Bank nabył certyfikaty inwestycyjne/udziały (wartość w cenie nabycia):

– Funduszu Inwestycji Infrastrukturalnych Kapitałowy FIZ AN	-	1 640 114
– Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZ AN	-	821 102
– Funduszu Inwestycji Samorządowych FIZ AN	-	278 009
– Three Seas Investment Fund	8 189	x

Inwestycje w jednostki stowarzyszone - zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości	2019	2018
Stan na początek okresu	7 671	6 947
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości*	175 370	3 223
Wykorzystanie odpisów z tytułu utraty wartości	0	2 499
Stan na koniec okresu	183 041	7 671

* W 2019 r. Bank utworzył odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości FIPP FIZ AN w kwocie 172 606 tys. zł będący efektem długoterminowego spadku wartości części lokat znajdujących się w portfelu Funduszu.

W 2019 r. oraz 2018 r. Bank nie otrzymał dywidend od jednostek stowarzyszonych.

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych na 31.12.2019

Nazwa jednostki	Aktywa obrotowe	Aktywa trwałe	Zobowiązania krótkoterminowe	Zobowiązania długo-terminowe	Wartość przychodów	Zysk/Strata netto	Aktywa netto	% udziałów w kapitale	% udziałów w głosach	Wartość bilansowa
KUKE S.A.	367 570	4 101	152 332	0	100 758	6 240	219 339	36,69	36,69	63 025
Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	44 843	62	24 061	5 446	2 338	15	9 728	46,08	46,08	3 000
Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.	45 632	868	307	7 500	8 481	174	36 449	22,47	22,47	3 000
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	30 933	152	45	6 500	1 793	90	19 031	44,44	44,44	2 000
Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	44 663	2 710	24	11 764	3 867	305	31 681	49,38	24,64	2 950
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	25 063	20	57	0	3 141	-1 920	21 715	42,62	42,62	7 800
Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	13 443	0	24	6 273	1 038	-1 049	5 681	48,27	33,50	2 300
Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	4 814	799	12	2 966	646	108	1 923	31,09	22,64	455
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu	39 463	107	41	7 000	3 622	143	21 046	41,01	41,01	6 730
Fundusz Pomierania Sp. z o.o.	21 894	9 946	94	0	4 889	7	30 409	41,15	41,15	5 000
Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia kredytowe" Sp. z o.o.	50 809	2 950	152	36 162	2 603	33	16 995	36,19	23,49	2 490
Małopolski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z .o.o. w likwidacji	5 185	253	3 889	0	221	216	-251	32,86	32,86	0
Krajowa Grupa Poręczeniowa Sp. z o.o.	26	366	7	0	279	-72	380	39,29	39,29	159
Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	27 272	481	20 499	0	1 562	-427	6 487	49,99	49,99	3 079
Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	58 753	107	33 297	0	3 244	480	14 879	36,87	36,87	4 569
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Kapitałowy FIZ AN	2 299 693	0	1 718	0	33 602	56 806	2 298 207	86,45	86,45*	1 901 988
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZ AN	1 185 490	0	1 136	0	37 461	-342 651	1 184 518	86,40	86,40*	1 123 394
Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZ AN	622 267	0	450	0	6 266	9 304	622 079	50,00	50,00*	310 000
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Dłużny FIZ AN	135 657	0	862	0	1 489	-4 255	134 863	5,89% (86,45%)**	5,89% (86,45%)**	126 935
Three Seas Investment Fund	6 668	0	1 654	0	0	-3 539	5 014	96,15	96,15	8 189
Razem										3 577 063

* Fundusze zostały zaklasyfikowane jako jednostki stowarzyszone między innymi z uwagi na fakt, że dla niektórych decyzji wymagana jest jednomyślność Zgromadzenia Inwestorów

** Docelowa wielkość udziału, z zastrzeżeniem, że Fundusz został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona między innymi z uwagi na fakt, że dla niektórych decyzji wymagana jest jednomyślność Zgromadzenia Inwestorów.

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych na 31.12.2018

Nazwa jednostki	Aktywa obrotowe	Aktywa trwałe	Zobowiązania krótkoterminowe	Zobowiązania długoterminowe	Wartość przychodów	Zysk/Strata netto	Aktywa netto	% udziałów w kapitale	% udziałów w głosach	Wartość bilansowa
KUKE S.A.	335 088	3 819	125 723	0	78 383	976	213 184	36,69	36,69	63 025
Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	59 547	80	24 061	20 230	2 697	192	9 713	46,08	46,08	3 000
Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.	42 835	157	646	3 755	7 531	119	36 284	22,47	22,47	3 000
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	27 542	119	39	3 250	1 424	76	18 941	44,44	44,44	2 000
Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	46 948	13	40	11 780	2 859	60	31 376	49,38	24,64	2 950
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	27 688	50	32	0	2 867	51	26 491	42,62	42,62	7 800
Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	13 204	29	32	6 630	1 057	193	6 348	48,27	33,50	2 300
Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	5 179	827	12	2 996	828	90	1 812	31,09	22,64	455
Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Jeleniej Górze	6 556	25	7	0	715	-110	6 289	44,60	44,60	640
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu	33 257	158	102	3 500	3 180	107	19 944	41,01	41,01	6 730
Fundusz Pomierania Sp. z o.o.	30 564	1 366	170	0	3 939	22	30 826	41,15	41,15	5 000
Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia kredytowe" Sp. z o.o.	53 634	3 005	17	39 182	1 661	21	16 967	36,19	23,49	2 490
Małopolski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w likwidacji	6 020	253	4 662	0	392	-75	-466	32,86	32,86	460
Krajowa Grupa Poręczeniowa Sp. z o.o.	20	488	46	0	248	-117	457	39,29	39,29	335
Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	28 364	503	21 177	0	1 581	232	6 914	49,99	49,99	4 999
Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	71 591	6 182	52 298	0	2 002	-1 573	18 291	36,87	36,87	4 777
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Kapitałowy FIZ AN	856 885	0	5 685	0	15 383	46 743	2 241 401	86,45	86,45*	1 901 988
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZ AN	317 965	0	6 044	0	15 537	4 368	1 533 213	86,40	86,40*	1 296 000
Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZ AN	371 440	0	1 935	0	1 490	481	612 775	50,00	50,00*	310 000
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Dłużny FIZ AN	110 853	0	3 067	0	4 677	-2 380	139 118	5,89% (86,45%)**	5,89% (86,45%)**	126 935
Razem										3 744 884

* Fundusze zostały zaklasyfikowane jako jednostki stowarzyszone między innymi z uwagi na fakt, że dla niektórych decyzji wymagana jest jednomyślność Zgromadzenia Inwestorów.

** Docelowa wielkość udziału, z zastrzeżeniem, że Fundusz został zaklasyfikowany jako jednostka stowarzyszona między innymi z uwagi na fakt, że dla niektórych decyzji wymagana jest jednomyślność Zgromadzenia Inwestorów.

25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Wartości niematerialne	31.12.2019	31.12.2018
Licencje, autorskie prawa majątkowe (w tym oprogramowanie)	33 866	34 190
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	0	3 464
Nakłady na wartości niematerialne	21 095	11 393
Inne wartości niematerialne	1	1
Razem	54 962	49 048

- Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

Zmiana stanu wartości niematerialnych w 2019	Licencje, autorskie prawa majątkowe (w tym oprogramowanie)	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Nakłady na wartości niematerialne	Inne wartości niematerialne	Ogółem
Wartość brutto na dzień 31.12.2018	124 949	3 664	24 298	3 280	156 191
Wpływ zastosowania MSSF 16	0	-3 641	0	0	-3 641
Wartość brutto na dzień 01.01.2019	124 949	23	24 298	3 280	152 550
Zwiększenia, w tym:	8 012	0	18 111	0	26 123
- nabycie	0	0	18 111	0	18 111
- przeniesienie z nakładów	8 012	0	0	0	8 012
Zmniejszenia, w tym:	0	23	8 409	3 245	11 677
- likwidacja	0	0	0	3 245	3 245
- przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	0	23	0	0	23
- przeniesienie z nakładów	0	0	8 012	0	8 012
- przeniesienie z nakładów na środki trwałe	0	0	86	0	86
- inne	0	0	311	0	311
Wartość brutto na koniec okresu	132 961	0	34 000	35	166 996
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 31.12.2018	90 759	200	0	3 279	94 238
Wpływ zastosowania MSSF 16	0	-198	0	0	-198
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 01.01.2019	90 759	2	0	3 279	94 040
Zwiększenia, w tym:	8 336	0	0	0	8 336
- amortyzacja okresu	8 285	0	0	0	8 285
- inne	51	0	0	0	51
Zmniejszenia, w tym:	0	2	0	3 245	3 247
- przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	0	2	0	0	2
- likwidacja	0	0	0	3 245	3 245
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	99 095	0	0	34	99 129
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	12 905	0	12 905
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	12 905	0	12 905
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019	34 190	21	11 393	1	45 605
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	33 866	0	21 095	1	54 962

- Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

Zmiana stanu wartości niematerialnych w 2018	Licencje, autorskie prawa majątkowe (w tym oprogramowanie)	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Nakłady na wartości niematerialne	Inne wartości niematerialne	Ogółem
Wartość brutto na początek okresu	105 118	3 664	16 723	3 280	128 785
Zwiększenia, w tym:	19 925	0	27 651	0	47 576
- nabycie	0	0	27 651	0	27 651
- przeniesienie z nakładów	19 925	0	0	0	19 925
Zmniejszenia, w tym:	94	0	20 076	0	20 170
- likwidacja	94	0	0	0	94
- przeniesienie z nakładów	0	0	19 925	0	19 925
- inne	0	0	151	0	151
Wartość brutto na koniec okresu	124 949	3 664	24 298	3 280	156 191
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	82 964	144	0	3 278	86 386
Zwiększenia, w tym:	7 890	56	0	1	7 947
- amortyzacja okresu	7 830	56	0	1	7 887
- inne	60	0	0	0	60
Zmniejszenia, w tym:	95	0	0	0	95
- likwidacja	95	0	0	0	95
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	90 759	200	0	3 279	94 238
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Zwiększenia, w tym:	0	0	12 905	0	12 905
- utworzenie w okresie*	0	0	12 905	0	12 905
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	12 905	0	12 905
Wartość bilansowa netto na początek okresu	22 154	3 520	16 723	2	42 399
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	34 190	3 464	11 393	1	49 048

* W związku ze zidentyfikowanym ryzykiem niedopasowania zdefiniowanych w SIWZ wymagań do zmieniających się potrzeb biznesowych, Bank podjął decyzję o wstrzymaniu wdrożenia głównego systemu informatycznego Banku, rozwiązaniu umowy z dostawcą i zleceniu niezależnej firmie kompleksowego audytu architektury IT Banku. W efekcie utworzono odpis z tytułu utraty wartości poniesionych nakładów na wartości niematerialne w wysokości 12 905 tys. zł.

Wartość składników wartości niematerialnych istotnych z punktu widzenia sprawozdania finansowego Banku

Bank posiada licencje/autorskie prawa majątkowe na użytkowanie:

- system DEF (modyfikacje) o wartości 9 103 tys. zł netto. Planowany okres użytkowania upływa 31.12.2025 r.
- system bgk24 (system główny + modyfikacje) o wartości netto 6 992 tys. zł. Planowany okres użytkowania upływa 30.11.2023 r.

Na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. Bank nie posiadał składników wartości niematerialnych, dla których tytuł prawny jednostki podlega ograniczeniom oraz stanowiących zabezpieczenie zobowiązań.

Bank zawarł umowy na nabycie składników wartości niematerialnych w przyszłych okresach w wysokości 16 113 tys. zł.

26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2019	31.12.2018
Budynki i budowle	86 158	91 947
Ulepszenia w obcych środkach trwałych	430	522
Maszyny i urządzenia	36 167	30 973
Środki transportu	0	45
Środki trwałe w budowie	8 388	13 980
Inne środki trwałe	1 213	1 395
Razem	132 356	138 862

- Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w 2019	Budynki i budowle	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Środki trwałe w budowie	Inne środki trwałe	Ogółem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	110 633	3 360	112 611	4 308	15 347	7 987	254 246
Zwiększenia, w tym:	0	149	16 939	0	10 303	207	27 598
- nabycie	0	0	0	0	10 303	0	10 303
- przeniesienie z nakładów	0	149	15 408	0	0	167	15 724
- przeniesienie z nakładów z wartości niematerialnych	0	0	86	0	0	0	86
- inne	0	0	1 445	0	0	40	1 485
Zmniejszenia, w tym:	3 039	1 182	4 715	4 220	15 895	1 636	30 687
- sprzedaż	0	0	30	4 220	0	131	4 381
- likwidacja	0	1 071	2 391	0	0	66	3 528
- przeniesienie z nakładów	0	0	0	0	15 724	0	15 724
- przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	3 039	0	0	0	0	0	3 039
- inne	0	111	2 294	0	171	1 439	4 015
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	107 594	2 327	124 835	88	9 755	6 558	251 157
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	18 686	2 838	81 638	4 263	0	6 592	114 017
Zwiększenia, w tym:	3 327	223	11 736	45	0	368	15 699
- amortyzacja okresu	3 223	215	10 029	8	0	364	13 839
- inne	104	8	1 707	37	0	4	1 860
Zmniejszenia, w tym:	577	1 164	4 706	4 220	0	1 615	12 282
- sprzedaż	0	0	27	4 220	0	131	4 378
- likwidacja	0	1 068	2 391	0	0	66	3 525
- przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	577	0	0	0	0	0	577
- inne	0	96	2 288	0	0	1 418	3 802
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	21 436	1 897	88 668	88	0	5 345	117 434
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	1 367	0	1 367
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	1 367	0	1 367
Wartość bilansowa netto na początek okresu	91 947	522	30 973	45	13 980	1 395	138 862
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	86 158	430	36 167	0	8 388	1 213	132 356

- Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r.

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w 2018	Budynki i budowle	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Środki trwałe w budowie	Inne środki trwałe	Ogółem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	108 076	3 446	104 115	4 305	17 070	8 609	245 621
Zwiększenia, w tym:	2 557	61	9 222	43	10 910	687	23 480
- nabycie	0	0	0	0	10 910	0	10 910
- przeniesienie z nakładów	2 557	61	9 222	0	0	687	12 527
- inne	0	0	0	43	0	0	43
Zmniejszenia, w tym:	0	147	726	40	12 633	1 309	14 855
- sprzedaż	0	18	5	40	0	0	63
- likwidacja	0	129	721	0	0	1 309	2 159
- przeniesienie z nakładów	0	0	0	0	12 523	0	12 523
- inne	0	0	0	0	110	0	110
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	110 633	3 360	112 611	4 308	15 347	7 987	254 246
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	15 451	2 727	74 079	3 097	0	7 318	102 672
Zwiększenia, w tym:	3 235	253	8 281	1 206	0	569	13 544
- amortyzacja okresu	3 148	244	7 910	1 016	0	557	12 875
- inne	87	9	371	190	0	12	669
Zmniejszenia, w tym:	0	142	722	40	0	1 295	2 199
- sprzedaż	0	13	5	40	0	0	58
- likwidacja	0	129	717	0	0	1 295	2 141
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	18 686	2 838	81 638	4 263	0	6 592	114 017
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia, w tym:	0	0	0	0	1 367	0	1 367
- utworzenie w okresie*	0	0	0	0	1 367	0	1 367
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	1 367	0	1 367
Wartość bilansowa netto na początek okresu	92 625	719	30 036	1 208	17 070	1 291	142 949
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	91 947	522	30 973	45	13 980	1 395	138 862

* W związku ze zidentyfikowanym ryzykiem niedopasowania zdefiniowanych w SIWZ wymagań do zmieniających się potrzeb biznesowych, Bank podjął decyzję o wstrzymaniu wdrożenia głównego systemu informatycznego Banku, rozwiązaniu umowy z dostawcą i zleceniu niezależnej firmie kompleksowego audytu architektury IT Banku. W efekcie utworzono odpis z tytułu utraty wartości poniesionych nakładów na środki trwałe w wysokości 1 367 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. Bank nie posiadał składników środków trwałych, dla których tytuł prawny jednostki podlega ograniczeniom oraz stanowiących zabezpieczenie zobowiązań.

Bank zawarł umowy na nabycie środków trwałych w przyszłych okresach w wysokości 1 288 tys. zł.

27. AKTYWA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	31.12.2019	31.12.2018
Budynki i budowle	24 223	x
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	10 612	x
Środki transportu	7 077	x
Inne aktywa	3 931	x
Razem	45 843	x

Zmiana stanu aktywów z tytułu prawa do użytkowania w 2019 r.	Budynki i budowle	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Ogółem
Wartość brutto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 31.12.2018	x	x	x	x	x
Wpływ zastosowania MSSF 16*	27 368	10 899	0	5 546	43 813
Wartość brutto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 01.01.2019	27 368	10 899	0	5 546	43 813
Zwiększenia, w tym:	8 128	389	7 697	477	16 691
- nabycie (nowe umowy)	7 873	0	7 048	477	15 398
- indeksacja	255	0	0	0	255
- inne	0	389	649	0	1 038
Zmniejszenia, w tym:	0	518	0	0	518
- sprzedaż	0	0	0	0	0
- zakończenie leasingu	0	0	0	0	0
- inne	0	518	0	0	518
Wartość brutto aktywów z tytułu prawa do użytkowania na koniec okresu	35 496	10 770	7 697	6 023	59 986
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 31.12.2018	x	x	x	x	x
Wpływ zastosowania MSSF 16	0	0	0	0	0
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na dzień 01.01.2019	0	0	0	0	0
Zwiększenia, w tym:	11 273	164	620	2 092	14 149
- amortyzacja okresu	10 314	164	611	2 054	13 143
- inne	959	0	9	38	1 006
Zmniejszenia, w tym:	0	6	0	0	6
- sprzedaż	0	0	0	0	0
- zakończenie leasingu	0	0	0	0	0
- inne	0	6	0	0	6
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	11 273	158	620	2 092	14 143
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2019	27 368	10 899	0	5 546	43 813
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	24 223	10 612	7 077	3 931	45 843

* Wpływ wdrożenia MSSF 16 na dzień 1 stycznia 2019 r. przedstawiony w nocie 2.2 i 2.5.11.

28. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych

Nieruchomości inwestycyjne	2019	2018
Wartość bilansowa na początek okresu	13 104	14 294
Zwiększenia, w tym:	2 647	1 322
- wycena do wartości godziwej	164	1 322
- przekwalifikowanie ze środków trwałych i wartości niematerialnych	2 483	0
Zmniejszenia, w tym:	2 210	2 512
- wycena do wartości godziwej	0	2 512
- inne (nieodpłatne przekazanie)	2 210	0
Wartość bilansowa na koniec okresu	13 541	13 104

Dla nieruchomości inwestycyjnych Bank przyjął model wyceny do wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości została zaklasyfikowana do Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została ustalona w wyniku wyceny sporządzonej przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

Wyceny zostały sporządzone przy zastosowaniu podejścia porównawczego (metoda porównywania parami) oraz podejścia dochodowego (metoda inwestycyjna).

Najlepszym wyznacznikiem wartości godziwej są obowiązujące ceny na aktywnym rynku dla podobnych aktywów. W przypadku braku takich informacji ustala się kwotę szacunku wartości godziwej. Przy dokonywaniu osądu brane są pod uwagę różnorodne informacje (w tym nieobserwowalne dane wejściowe), włączając:

- ceny na rynku dla nieruchomości (transakcje) o podobnym charakterze, stanie i lokalizacji (lub będącej przedmiotem innej umowy lub kontraktu), skorygowane tak, by odzwierciedlić różnice między nieruchomościami;

- zdyskontowane projekcje przepływów pieniężnych oparte na wiarygodnych założeniach przyszłych przepływów pieniężnych, pochodzących z warunków istniejących umów leasingu i innych kontraktów oraz z zewnętrznych źródeł, takich jak bieżące czynsze rynkowe dla podobnych nieruchomości w tej samej lokalizacji i o tym samym stanie, stopy wzrostu czynszów, okresy pustostanu i obłożenia nieruchomości.

Wycena do wartości godziwej została ujęta w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe koszty operacyjne” oraz „Pozostałe przychody operacyjne”.

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi.

	2019	2018
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	67	71
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i utrzymania), od nieruchomości, które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	711	747
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i utrzymania), od nieruchomości, które w danym okresie nie przyniosły przychodów z czynszów	106	286

Bank zawarł umowy dotyczące napraw, utrzymania i ulepszenia nieruchomości inwestycyjnych w przyszłych okresach w wartości 146 tys. zł.

29. INNE AKTYWA

Inne aktywa	31.12.2019	31.12.2018
Przychody do otrzymania, w tym:	19 254	17 971
- opłaty za zarządzanie aktywami w ramach Perspektywy Unii Europejskiej 2014-2020	14 182	13 597
Dłużnicy różni	62 320	23 489
Rozliczenia publiczno-prawne	260	278
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	4 806	1 339
Koszty zapłacone z góry w tym:	9 957	7 105
- koszty usług telekomunikacyjnych	7 309	4 776
- koszty prowizji od otrzymanych gwarancji	923	1 129
Razem inne aktywa (brutto)	96 597	50 182
- odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	5 110	4 908
Razem inne aktywa (netto)	91 487	45 274
w tym aktywa finansowe (netto)*	81 270	37 891

* Aktywa finansowe stanowią pozycje: przychody do otrzymania, dłużnicy różni i rozliczenia z tytułu kart płatniczych

Zmiana stanu odpisów aktualizujących inne aktywa	2019	2018
Odpisy aktualizujące inne aktywa na początek okresu	4 908	5 302
Wpływ zastosowania MSSF 9	x	101
Skorygowany bilans otwarcia zgodnie z MSSF 9	4 908	5 403
Utworzenie	434	266
Rozwiązanie	153	219
Wykorzystanie	80	805
Inne zmiany	1	263
Odpisy aktualizujące inne aktywa na koniec okresu	5 110	4 908

30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

Zobowiązania wobec banków	31.12.2019	31.12.2018
Rachunki bieżące	90 228	281 356
Depozyty banków	531 004	468 242
Otrzymane kredyty i pożyczki*	3 202 153	2 901 469
Inne	296 261	228 154
Razem	4 119 646	3 879 221

* W tym otrzymane od:

Europejskiego Banku Inwestycyjnego	2 691 017	2 278 941
Banku Rozwoju Rady Europy	207 079	253 875
KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau)	304 057	368 653

31. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania wobec sektora finansowego	5 847 754	2 463 462
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	740 002	977 968
Depozyty terminowe	5 102 761	1 478 587
Pozostałe zobowiązania	4 991	6 907
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	22 754 535	15 819 300
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	6 275 768	3 491 382
Depozyty terminowe	15 368 421	11 215 533
Pozostałe zobowiązania	1 110 346	1 112 385
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	31 218 973	29 486 496
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N	27 159 555	21 958 997
Depozyty terminowe	3 941 600	7 362 290
Pozostałe zobowiązania	117 818	165 209
Razem	59 821 262	47 769 258

32. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Data emisji	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Oprocentowanie	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019
28.10.2019	1 850 000	PLN	28.10.2023	WIBOR6M + marża	1 857 215
19.02.2019	2 000 000	PLN	19.02.2023	WIBOR6M + marża	2 016 560
25.01.2018	500 000	PLN	25.01.2021	WIBOR6M + marża	504 450
03.10.2017	500 000	PLN	03.10.2021	WIBOR6M + marża	502 725
19.05.2017	1 200 000	PLN	19.05.2020	WIBOR6M + marża	1 203 144
27.02.2017	1 158 600	PLN	27.02.2020	WIBOR6M + marża	1 167 429
Razem	7 208 600				7 251 523

Data emisji	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Oprocentowanie	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018
25.01.2018	500 000	PLN	25.01.2021	WIBOR6M + marża	504 425
03.10.2017	500 000	PLN	03.10.2021	WIBOR6M + marża	502 725
19.05.2017	1 200 000	PLN	19.05.2020	WIBOR6M + marża	1 203 144
27.02.2017	1 158 600	PLN	27.02.2020	WIBOR6M + marża	1 167 429
05.10.2016	500 000	PLN	05.10.2019	WIBOR6M + marża	502 630
19.02.2015	1 392 000	PLN	19.02.2019	WIBOR6M + marża	1 402 718
30.09.2014	500 000	PLN	30.09.2019	stałe	503 565
Razem	5 750 600				5 786 636

33. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania	31.12.2019	31.12.2018
Koszty do zapłacenia	13 629	14 023
Przychody przyszłych okresów	98 803	84 521
Rezerwy na urlopy	8 817	8 456
Koszty osobowe – nagrody roczne, jubileuszowe, ekwiwalenty za urlop, premie	73 820	62 363
Inne zobowiązania (z tytułu):	251 779	794 871
- rozliczenia międzybankowe	32 538	35 758
- rozrachunki z funduszami i programami	106 973	181 010
- zobowiązania wobec dostawców robót i usług	11 384	9 786
- rozliczenia z pracownikami	212	237
- rozliczenia z tytułu opłaty paliwowej	0	518 234
- zobowiązania z tytułu kart płatniczych	985	55
- pozostałe	99 687	49 791
Razem	446 848	964 234

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. Bank nie posiadał zobowiązań, w przypadku których nie wywiązywałby się z płatności wynikających z zawartych umów.

34. REZERWY

Rezerwy	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	344 311	211 684
Rezerwy na sprawy sporne	80 351	79 869
Rezerwy na programy określonych świadczeń	17 128	13 320
Pozostałe rezerwy *	0	93 328
Razem rezerwy	441 790	398 201

* Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych zlikwidowanego KFM

Rezerwy za rok zakończony dnia 31.12.2019	Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na programy określonych świadczeń	Pozostałe rezerwy	Razem
Saldo na początek okresu	211 684	79 869	13 320	93 328	398 201
Utworzenie	395 112	482	1 812	0	397 406
Rozwiązanie	262 485	0	0	93 328	355 813
Wykorzystanie	0	0	1 024	0	1 024
Inne zmiany i reklasyfikacje	0	0	3 020	0	3 020
Stan na koniec okresu	344 311	80 351	17 128	0	441 790
Rezerwa krótkoterminowa	55 466	0	3 669	0	59 135
Rezerwa długoterminowa	288 845	80 351	13 459	0	382 655

Rezerwy za rok zakończony dnia 31.12.2018	Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Rezerwa na sprawy sporne	Rezerwa na programy określonych świadczeń	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość wg stanu na 31.12.2017	170 799	11 994	13 501	93 328	289 622
Wpływ zastosowania MSSF 9	-8 655	0	0	0	-8 655
Saldo wg stanu na 1.01.2018	162 144	11 994	13 501	93 328	280 967
Utworzenie	331 684	67 875	193	0	399 752
Rozwiązanie	282 144	0	0	0	282 144
Wykorzystanie	0	0	374	0	374
Stan na koniec okresu	211 684	79 869	13 320	93 328	398 201
Rezerwa krótkoterminowa	24 509	0	3 590	0	28 099
Rezerwa długoterminowa	187 175	79 869	9 730	93 328	370 102

Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

Poniższe tabele prezentują podział udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych oraz odpowiadających im rezerw na fazy zgodnie z MSSF 9

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne				
Udzielone zobowiązania finansowe	49 317 488	255 026	116 697	49 689 211
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	14 518 420	311 962	408 900	15 239 282
Stan na 31.12.2019	63 835 908	566 988	525 597	64 928 493
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne				
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe	52 156	1 853	47 024	101 033
Rezerwa na udzielone zobowiązania gwarancyjne	97 178	6 273	139 827	243 278
Stan na 31.12.2019	149 334	8 126	186 851	344 311

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne				
Udzielone zobowiązania finansowe	39 597 007	360 521	193 947	40 151 475
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	13 052 661	441 237	1 146 510	14 640 408
Stan na 31.12.2018	52 649 668	801 758	1 340 457	54 791 883
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne				
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe	52 693	2 814	37 132	92 639
Rezerwa na udzielone zobowiązania gwarancyjne	87 060	9 871	22 114	119 045
Stan na 31.12.2018	139 753	12 685	59 246	211 684

Rezerwy na sprawy sporne

W 2018 r. Bank utworzył rezerwę w wysokości 67 231 tys. zł na ryzyko operacyjne związane z dystrybucją środków finansowych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 w związku z nieprawidłowościami przy realizacji umów z jednym z pośredników finansowych oraz skierował do Prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w przedmiotowej sprawie.

W roku 2019 Bank, po przejęciu od pośrednika finansowego umów operacyjnych, rozpoczął procedurę dochodzenia roszczeń z tytułu pożyczek udzielonych w ramach poszczególnych umów operacyjnych. Postępowanie prokuratorskie oraz postępowania sądowe są w toku. Działania te będą kontynuowane w roku 2020.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Rezerwy na programy określonych świadczeń obejmują: odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne. Rezerwy szacowane są na podstawie wyceny aktuarialnej z zastosowaniem stopy dyskontowej - rynkowej rentowności 10-letnich obligacji skarbowych, którą na koniec 2019 r. przyjęto na poziomie 2,0%, na koniec 2018 r. na poziomie 3,0%. Do obliczeń jako długookresową, roczną stopę wzrostu wynagrodzeń przyjęto nominalnie 2,0%. Rezerwa będąca efektem wyceny aktuarialnej ujmowana jest i aktualizowana w okresach rocznych.

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

Poniższa tabela przedstawia zmianę stanu wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	2019	2018
Stan na początek okresu	13 320	13 501
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 490	1 025
Koszty z tytułu odsetek	322	280
Zyski/straty aktuarialne:	3 020	777
- zyski/straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń finansowych	1 117	0
- zyski/straty aktuarialne powstałe na skutek korekty założeń aktuarialnych - ex-post	1 903	777
Świadczenia wypłacone	-1 024	-2 263
Stan na koniec okresu	17 128	13 320

Koszty zatrudnienia obejmują:

- koszty bieżącego zatrudnienia: wzrost wartości bieżącej zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wynikający z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym;
- koszty przeszłego zatrudnienia: zmiana wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń za pracę wykonywaną przez pracowników w ubiegłych okresach, pojawiająca się w okresie bieżącym w wyniku zmiany programu (wprowadzenia, wycofania lub zmiany warunków programu określonych świadczeń) lub z ograniczenia programu (istotnego zmniejszenia przez jednostkę liczby pracowników objętych programem);
- wszelkie zyski lub straty z tytułu rozliczenia.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy.

Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	31.12.2019		31.12.2018	
Scenariusz zwiększenia/zmniejszenia wartości	+1%	-1%	+1%	-1%
Stopa dyskontowa	-1 117	1 292	-790	916
Stopa wzrostu wynagrodzeń	1 279	-1 127	916	-805

Zapadalność zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Poniższa tabela przedstawia profil zapadalności zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	31.12.2019	31.12.2018
Średni ważony okres obowiązywania zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	7,31	7,11

Pozostałe rezerwy

Zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 65, poz. 545) z dniem 31 maja 2009 r. Krajowy Fundusz Mieszkaniowy uległ likwidacji, a jego aktywa netto, których wartość została ustalona na podstawie sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień likwidacji, zwiększyły fundusz statutowy Banku Gospodarstwa Krajowego.

Jednocześnie w księgach Banku została utworzona rezerwa dotycząca zobowiązań wynikających ze złożonych wstępnych wniosków, w przypadku których wnioskodawcy otrzymali z BGK decyzję o zakwalifikowaniu wniosku do ubiegania się o udzielenie kredytu na przedsięwzięcie inwestycyjno-budowlane i nie uzyskali decyzji o udzieleniu promesy oraz nie złożyli rezygnacji z ubiegania się o udzielenie kredytu.

Aktualnie wszystkie wstępne wnioski dotyczące kredytów KFM przekształciły się w umowy kredytów obecnie funkcjonujących w portfelu, były przedmiotem rezygnacji klienta lub wygasły, w związku z czym rezerwa została w całości rozwiązana.

35. KAPITAŁY

Kapitał (fundusz) statutowy

Kapitał statutowy Banku tworzony jest zgodnie ze statutem i ustawą o BGK i zasilany jest:

- ze środków pieniężnych i innych składników majątkowych wnoszonych przez Skarb Państwa, w tym skarbowych papierów wartościowych przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- z corocznych odpisów z zysku netto Banku, w wysokości nie mniejszej niż 10% tego zysku.

Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki (Dz.U. z 2019 r. poz. 823) w czerwcu 2019 r. w BGK został utworzony Fundusz Polskiej Nauki („FPN”) – fundusz o charakterze przepływowym. FPN na mocy zapisów ww. ustawy został zasilony przez BGK kwotą 500 mln zł. Kwota ta obniżyła fundusz statutowy Banku.

W 2019 r. kapitał (fundusz) statutowy Banku został zasilony kwotą 44 535 tys. zł z podziału wyniku za 2018 r.

Na podstawie ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 poz. 2433) w styczniu 2018 r. w BGK został utworzony Krajowy Fundusz Gwarancyjny („KFG”) – fundusz o charakterze przepływowym. KFG na mocy zapisów ww. ustawy został zasilony przez BGK kwotą 900 mln zł. Kwota ta obniżyła fundusz statutowy Banku.

W 2018 r. kapitał (fundusz) statutowy Banku został zasilony kwotą 51 781 tys. zł z podziału wyniku za 2017 r.

Kapitał (fundusz) zapasowy

Kapitał (fundusz) zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutem Banku i jest przeznaczony na pokrycie strat bilansowych jednostki.

W 2019 r. kapitał (fundusz) zapasowy Banku został zasilony kwotą 92 755 tys. zł z podziału wyniku za 2018 r., w 2018 r. z podziału wyniku za 2017 r. został zasilony kwotą 361 429 tys. zł.

Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny

Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny obejmuje: skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, skutki aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych i nieruchomości na moment ich transferu do nieruchomości inwestycyjnych, zyski i straty aktuarialne oraz związaną z nimi wartość podatku odroczonego.

Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe

Kapitały (fundusze) rezerwowe są tworzone z odpisów z zysku netto i przeznaczane są na cele określone w statucie lub w innych przepisach prawa obowiązujących Bank.

Ponadto obejmują fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, który zgodnie ze statutem Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto Banku.

Dane szczegółowe w zakresie wpłat z kapitału do budżetu państwa zostały zaprezentowane w nocie 14.

POZOSTAŁE NOTY

36. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE I OTRZYMANE

36.1. POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE

Udzielone zobowiązania finansowe	31.12.2019	31.12.2018
Linie i limity kredytowe		
- dla podmiotów finansowych	2 075 136	1 600 282
- dla podmiotów niefinansowych	9 278 570	7 806 727
- dla podmiotów budżetowych	38 335 505	30 744 466
Razem	49 689 211	40 151 475

Udzielone zobowiązania gwarancyjne	31.12.2019	31.12.2018
Gwarancje i poręczenia	15 157 334	14 625 948
- dla podmiotów finansowych	605 905	876 146
- dla podmiotów niefinansowych	14 369 435	13 293 663
- dla podmiotów budżetowych	181 994	456 139
Udzielone akredytywy	81 948	14 460
- dla podmiotów finansowych	81 948	14 460
Razem	15 239 282	14 640 408

36.2. POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE

Według wartości nominalnej	31.12.2019	31.12.2018
Finansowe	11 378 556	14 632 300
Gwarancyjne	28 270 025	26 805 684
Razem	39 648 581	41 437 984

Uprawnienie do sprzedaży lub obciążenia zastawem zabezpieczenia ustanowionego na rzecz Banku

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. na rzecz Banku nie ustanowiono zabezpieczeń, które Bank był uprawniony sprzedać lub obciążyć innym zastawem w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właściciela zabezpieczenia.

36.3. PROGRAMY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z GWARANCJĄ OBJĘCIA EMISJI (MAKSYMALNE ZOBOWIĄZANIE BANKU DO OBJĘCIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH)

Emitent papierów wartościowych z gwarancją objęcia emisji - stan na dzień 31.12.2019	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Maksymalne zobowiązanie Banku do objęcia papierów wartościowych	Okres obowiązywania gwarancji	Informacja o zbywalności
Klient 1	obligacje komunalne	6 800	15.12.2020	Zbywalne
Klient 2	obligacje komunalne	5 000	15.12.2021	Zbywalne
Klient 3	obligacje komunalne	9 000	20.12.2020	Zbywalne
Klient 4	obligacje komunalne	50 000	31.12.2020	Zbywalne
Klient 5	obligacje komercyjne	25 000	31.07.2021	Niezbywalne
Klient 6	obligacje komercyjne	30 000	30.12.2020	Niezbywalne
Klient 6	obligacje komercyjne	114 750	30.12.2020	Niezbywalne
Klient 7	obligacje komunalne	2 360	31.12.2020	Zbywalne
Klient 8	obligacje komercyjne	45 000	04.01.2020	Niezbywalne
Klient 9	obligacje komunalne	2 000	05.12.2020	Zbywalne
Klient 10	obligacje komunalne	10 250	31.12.2020	Zbywalne
Klient 11	obligacje komercyjne	22 060	15.12.2022	Niezbywalne
Klient 18	obligacje komunalne	2 500	31.12.2020	Zbywalne
Klient 20	obligacje komunalne	15 510	31.12.2020	Zbywalne
Klient 24	obligacje komunalne	800	31.12.2020	Zbywalne
Klient 26	obligacje komunalne	46 300	10.12.2020	Zbywalne
Klient 27	obligacje komunalne	4 100	31.12.2020	Zbywalne
Klient 30	obligacje komunalne	3 500	31.12.2020	Zbywalne
Klient 33	obligacje komunalne	4 400	31.12.2020	Zbywalne
Klient 35	obligacje komercyjne	22 714	31.03.2020	Niezbywalne
Klient 54	obligacje komercyjne	93 510	31.03.2022	Niezbywalne
Klient 54	obligacje komercyjne	9 580	31.03.2020	Niezbywalne
Klient 55	obligacje komercyjne	3 600	31.12.2020	Niezbywalne
Razem		528 734		

Emitent papierów wartościowych z gwarancją objęcia emisji - stan na dzień 31.12.2018	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Maksymalne zobowiązanie Banku do objęcia papierów wartościowych	Okres obowiązywania gwarancji	Informacja o zbywalności
Klient 2	obligacje komercyjne	104 738	30.09.2019	Niezbywalne
Klient 3	obligacje komercyjne	1 000 000	30.09.2020	Zbywalne
Klient 4	obligacje komercyjne	2 000	31.12.2019	Niezbywalne
Klient 5	obligacje komercyjne	25 000	31.07.2021	Niezbywalne
Klient 6	obligacje komercyjne	134 200	30.12.2020	Niezbywalne
Klient 6	obligacje komercyjne	30 000	30.12.2020	Niezbywalne
Klient 8	obligacje komercyjne	255 000	04.01.2020	Niezbywalne
Klient 9	obligacje komercyjne	19 750	30.06.2019	Niezbywalne
Klient 10	obligacje komercyjne	5 403	31.12.2019	Niezbywalne
Klient 10	obligacje komercyjne	4 000	30.06.2019	Niezbywalne
Klient 11	obligacje komercyjne	3 426	31.08.2019	Niezbywalne
Klient 12	obligacje komunalne	13 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 13	obligacje komercyjne	400 000	30.06.2019	Niezbywalne
Klient 14	obligacje komunalne	50 000	31.12.2019	Zbywalne
Klient 14	obligacje komunalne	50 000	31.12.2020	Zbywalne
Klient 15	obligacje komunalne	3 000	28.12.2018	Zbywalne
Klient 17	obligacje komunalne	6 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 18	obligacje komunalne	5 000	31.12.2019	Zbywalne
Klient 18	obligacje komunalne	2 500	31.12.2020	Zbywalne
Klient 20	obligacje komunalne	8 440	31.12.2018	Zbywalne
Klient 20	obligacje komunalne	15 695	31.12.2019	Zbywalne
Klient 20	obligacje komunalne	1 875	31.12.2020	Zbywalne
Klient 21	obligacje komercyjne	2 850	30.06.2019	Niezbywalne
Klient 22	obligacje komunalne	2 820	31.12.2018	Zbywalne
Klient 24	obligacje komunalne	4 557	31.12.2019	Zbywalne
Klient 25	obligacje komunalne	14 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 26	obligacje komunalne	39 300	31.12.2019	Zbywalne
Klient 26	obligacje komunalne	10 700	31.12.2020	Zbywalne
Klient 27	obligacje komunalne	2 000	31.12.2019	Zbywalne
Klient 30	obligacje komunalne	6 300	31.12.2019	Zbywalne
Klient 30	obligacje komunalne	3 500	31.12.2020	Zbywalne
Klient 31	obligacje komunalne	5 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 32	obligacje komunalne	4 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 33	obligacje komunalne	8 200	31.12.2019	Zbywalne
Klient 33	obligacje komunalne	4 400	31.12.2020	Zbywalne
Klient 34	obligacje komunalne	3 500	31.12.2018	Zbywalne
Klient 34	obligacje komunalne	1 500	31.12.2019	Zbywalne
Klient 35	obligacje komercyjne	21 750	31.03.2020	Niezbywalne
Klient 36	obligacje komunalne	3 000	31.12.2019	Zbywalne
Klient 40	obligacje komunalne	11 900	31.12.2018	Zbywalne
Klient 41	obligacje komunalne	3 680	31.12.2019	Zbywalne
Klient 41	obligacje komunalne	2 000	31.12.2020	Zbywalne
Klient 44	obligacje komunalne	1 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 45	obligacje komunalne	20 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 46	obligacje komunalne	7 325	31.12.2018	Zbywalne
Klient 49	obligacje komunalne	5 000	31.12.2018	Zbywalne
Klient 51	obligacje komunalne	5 500	31.12.2018	Zbywalne
Klient 53	obligacje komercyjne	4 910	31.12.2019	Niezbywalne
Klient 54	obligacje komercyjne	104 510	31.03.2022	Niezbywalne
Klient 55	obligacje komercyjne	4 040	31.12.2020	Niezbywalne
Razem		2 446 269		

37. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się: gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także środki pieniężne na rachunkach bieżących w bankach oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływow środków pieniężnych	31.12.2019	31.12.2018
Gotówka w kasie	0	609
Środki w Banku Centralnym	22 729 376	16 668 286
Środki pieniężne na rachunkach w bankach	6 309 111	6 975 209
Razem	29 038 487	23 644 104

Różnica między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	31.12.2019	31.12.2018
Odsetki i dywidendy	163 490	162 932
a) odsetki:	200 448	180 332
- koszty odsetek od otrzymanych kredytów i pożyczek	57 767	51 969
- koszty odsetek od emisji papierów wartościowych	141 797	128 363
- koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	884	x
b) dywidendy:	-36 958	-17 400
- PZU S.A.	-4 319	-3 857
- European Investment Fund	-50	-52
- VISA International	-21	-23
- PKO BP S.A.	-32 568	-13 468
Zmiana stanu należności od banków	392 264	85 859
a) zmiany bilansowe	1 058 362	-4 814 680
b) wpływ zastosowania MSSF 9	0	-538
c) aktywa uwzględnione w zmianie stanu środków pieniężnych	-666 098	4 901 077
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	402 907	362 590
a) zmiany bilansowe	402 907	362 590
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-4 957 283	1 311 479
a) zmiany bilansowe	-4 957 283	1 304 087
b) wpływ zastosowania MSSF 9	0	7 392
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-81 057	-621 224
a) zmiany bilansowe	-81 057	-609 908
b) wpływ zastosowania MSSF 9	0	-11 316
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-4 356 212	-15 952 927
a) zmiany bilansowe	-4 238 123	-15 834 203
b) instrumenty kapitałowe ujęte w działalności inwestycyjnej	0	-46 962
c) wycena odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-118 089	-71 762
Zmiana stanu należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	-516 164	-6 867 238
a) zmiany bilansowe	-516 164	-6 881 770
b) wpływ zastosowania MSSF 9	0	14 532
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-1 426 877	-1 769 120
a) zmiany bilansowe	-1 426 877	-1 769 120
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	37 028 623
a) zmiany bilansowe	0	37 028 623
Zmiana stanu innych aktywów	-46 213	-5 756
a) zmiany bilansowe	-46 213	-5 654
b) wpływ zastosowania MSSF 9	0	-102
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	-60 257	374 499
a) zmiany bilansowe	240 425	285 081
b) kredyty ujęte w działalności finansowej	-300 682	89 418
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-965 665	292 377
a) zmiany bilansowe	-965 666	292 377
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	12 052 004	13 961 242
a) zmiany bilansowe	12 052 004	13 961 242
Zmiana stanu zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	3 899 337	-2 359 769
a) zmiany bilansowe	3 899 337	-2 359 769
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
a) zmiany bilansowe	1 464 887	-505 738
b) emisje ujęte w działalności finansowej	-1 464 887	505 738
Zmiana stanu rezerw	40 569	116 386
a) zmiany bilansowe	43 589	108 579
b) wpływ zastosowania MSSF 9	0	8 655
c) korekta wyceny zobowiązań KFM odniesiona na fundusz statutowy BGK	0	0
d) przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	-3 020	-848
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	-1 017 819	-1 309 854
a) zmiany bilansowe	-517 386	-409 542
b) podział wyniku przeznaczony na zasilenie FZŚ	-433	-312
c) utworzenie KFG	0	-900 000
d) utworzenie FPN	-500 000	0
Inne korekty	1 878	856
a) przemieszczenie środków trwałych i wartości niematerialnych do działalności zleconej (fundusze przepływowe)	1 878	856

38. TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

38.1. TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA

Bank Gospodarstwa Krajowego jest bankiem państwowym, którego jedynym właścicielem jest Skarb Państwa.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku wykazano należności oraz zobowiązania z tytułu transakcji ze Skarbem Państwa, jednostkami budżetowymi oraz podmiotami, w których udziałowcem jest Skarb Państwa. W związku z zawieranymi transakcjami Bank otrzymuje przychody i ponosi koszty z tytułu odsetek i prowizji.

Transakcje BGK ze Skarbem Państwa		31.12.2019		2019	
Podmiot	Należności	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Przychody z tytułu odsetek i prowizji	Koszty z tytułu odsetek i prowizji
Podmiot 1 SP	12 077 542	16 778 935	37 504 000	320 219	372 009
Pozostałe podmioty SP	0	6 364	0	24	0

Transakcje BGK ze Skarbem Państwa		31.12.2018		2018	
Podmiot	Należności	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Przychody z tytułu odsetek i prowizji	Koszty z tytułu odsetek i prowizji
Podmiot 1 SP	11 035 032	17 060 838	30 007 000	310 773	418 454
Pozostałe podmioty SP	0	79 276	0	41	71

38.2. ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA

Poniżej zaprezentowano zaangażowanie oraz wartość zobowiązań Banku w stosunku do jednostek powiązanych ze Skarbem Państwa, o największym zaangażowaniu łącznym.

Znaczące transakcje BGK z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa

Podmiot	31.12.2019			2019		
	Należności	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu odsetek
Podmiot 1	851 858	4 449 443	0	19 368	1 644	237
Podmiot 2	2 009 117	34 714	1 471 031	76 204	5 382	235
Podmiot 3	1 416 594	1 679 902	0	42 316	334	0
Podmiot 4	2 850 570	5	171 176	90 648	974	0
Podmiot 5	300 079	300 887	2 305 582	2 084	7 483	2
Podmiot 6	1 955 971	0	744 897	50 694	920	72
Podmiot 7	28 319	285 920	1 743 121	85	10 833	1 715
Podmiot 8	1 290 035	250 127	60 000	38 132	16	48
Podmiot 9	0	1 106 768	0	0	1	0
Podmiot 10	430 939	121	613 359	8 462	1 534	0
Podmiot 11	133 369	330 007	250 000	3 554	78	0
Podmiot 12	0	697 401	0	0	3	0
Podmiot 13	255 000	267 943	103 001	7 117	1 078	0
Podmiot 14	0	0	578 596	0	1 288	0
Podmiot 15	0	50 103	409 937	157	500	0
Podmiot 16	69 823	208 014	150 147	499	376	9
Podmiot 17	0	401 881	0	0	2	247
Podmiot 18	235 301	164 432	0	8 493	5	2
Podmiot 19	0	344 310	10	0	1 421	4 520
Podmiot 20	40 987	0	207 781	199	2 817	0
Podmiot 21	0	201 563	0	0	1	1
Podmiot 22	0	197 732	0	0	1	0
Podmiot 23	0	190 863	0	0	103	0
Podmiot 24	0	182 738	0	0	3	379
Podmiot 25	0	78 194	85 000	0	46	0
Podmiot 26	68 137	2 256	80 000	1 321	96	0
Podmiot 27	0	145 136	0	0	1	0
Podmiot 28	0	143 165	0	0	54	306
Podmiot 29	58 668	22 535	58 000	642	116	8
Podmiot 30	0	133 194	0	0	1	0
Podmiot 31	39 002	0	90 498	0	207	0
Podmiot 32	0	66 733	47 834	0	8	511
Podmiot 33	0	100 789	0	0	9	407
Podmiot 34	0	100 012	0	0	0	0
Razem	12 033 769	12 136 888	9 169 970	349 975	37 335	8 699

Podmiot	31.12.2018			2018		
	Należności	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Koszty z tytułu odsetek
Podmiot 4	1 700 799	293 649	1 593 500	54 864	1 579	611
Podmiot 5	0	98	3 524 529	0	3 691	2 328
Podmiot 6	1 919 848	0	725 214	44 143	734	10
Podmiot 1	851 858	1 578 230	0	35 274	1 498	32
Podmiot 7	0	346 777	1 588 740	0	10 639	817
Podmiot 3	1 573 442	347 448	0	31 090	887	15
Podmiot 8	1 457 841	245 566	60 000	40 596	532	0
Podmiot 2	876 528	331	862 303	22 874	3 222	530
Podmiot 10	433 667	115	614 217	5 923	1 333	0
Podmiot 14	0	0	578 508	0	1 682	0
Podmiot 11	165 280	408 010	0	832	11	2 328
Podmiot 15	0	502 538	0	0	1	6
Podmiot 13	45 000	7 012	342 849	2 257	972	0
Podmiot 18	234 341	157 330	0	3 393	205	17
Podmiot 35	44 121	300 337	0	1 771	513	3 759
Podmiot 16	69 782	159 227	48 218	39	226	0
Podmiot 17	0	200 906	0	0	1	9
Podmiot 20	37 000	145 240	0	18 784	697	81
Podmiot 24	0	165 985	0	0	1	0
Podmiot 29	0	30 392	127 500	843	203	0
Podmiot 22	0	149 171	0	0	1	41
Podmiot 30	0	132 742	0	0	2	119
Razem	9 409 507	5 171 104	10 065 578	262 683	28 630	10 703

39. TRANSAKcje z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO I OSOBOWO

Wszystkie opisane poniżej transakcje z jednostkami powiązаныmi zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Zestawienie zawiera standardowe transakcje zawierane na rynku w zakresie kredytów, depozytów bieżących i terminowych, zobowiązań z tytułu sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz odsetki i prowizje z nimi związane.

Nazwa jednostki	31.12.2019			2019			
	Należności	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Przychody ogółem	W tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	W tym z tytułu odsetek i prowizji
Jednostki zależne							
Fundusz Ekspansji Zagranicznej FIZ AN	0	0	90 705	0	0	0	0
Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZ AN	0	5 854	239 828	150	150	406	406
Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZ AN	0	0	0	26 251	0	837	837
Jednostki stowarzyszone							
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	0	10 240	0	1	1	191	191
Śląski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	0	35 186	0	0	0	460	460
Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.	0	10 799	0	0	0	109	109
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	7 659	0	0	0	85	85
Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	15 648	0	0	0	407	407
Opolski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	2 379	0	0	0	37	37
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	14 082	0	0	0	228	228
Fundusz Pomierania Sp. z o.o.	0	9 531	0	0	0	209	209
Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia kredytowe" Sp. z o.o.	0	462	0	1	1	87	87
Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	0	20 966	0	2	2	2 264	344
Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	0	53 704	0	1	1	705	496
KUKE S.A.	3 000	30 372	0	0	0	0	0
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Kapitałowy FIZ AN	0	441 065	0	0	0	6 832	6 832
Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZ AN	0	237 146	0	0	0	2 370	2 370
Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZ AN	0	117 283	0	0	0	1 541	1 541
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Dłużny FIZ AN	0	25 022	2 746	0	0	348	348
Pozostałe jednostki							
Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	14 006	0	0	0	316	316
Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	19 887	0	0	0	465	465
Polski Fundusz Rozwoju S.A.	0	0	0	0	0	33	33
Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.	0	59 326	0	2	2	709	709
Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	5 032	0	0	0	93	93
Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	42 850	0	0	0	705	705
Razem	3 000	1 178 499	333 279	26 408	157	19 437	17 308

Nazwa jednostki	31.12.2018			2018			
	Należności	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Przychody ogółem	W tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	W tym z tytułu odsetek i prowizji
Jednostki zależne							
BGK Nieruchomości S.A. (obecnie PFRN S.A.)	0	0	0	330	330	8	8
Fundusz Ekspansji Zagranicznej FIZ AN	0	0	91 589	0	0	0	0
Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZ AN	0	0	300	150	150	0	0
Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZ AN	0	0	354 827	0	0	0	0
Jednostki stowarzyszone							
Bydgoski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	0	0	1	1	0	0
Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	0	8 957	0	1	1	0	0
Fundusz Pomierania Sp. z o.o.	0	9 195	0	0	0	0	0
Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego S.A.	0	4 417	0	0	0	47	47
Kujawsko-Pomorski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	16 838	0	0	0	0	0
KUKE S.A.	0	25 952	0	5	5	45	45
Małopolski Regionalny Fundusz Poręczeniowy Sp. z .o.o.	0	10 118	0	1	1	4	4
Podkarpacki Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	0	0	0	4	4	1	1
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	3 830	0	0	0	42	42
Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	9 363	0	0	0	45	45
Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy Sp. z o.o.	0	20 382	0	1	1	1	1
Warmińsko-Mazurski Fundusz "Poręczenia kredytowe" Sp. z o.o.	0	5 065	0	1	1	8	8
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Dłużny FIZ AN	0	0	2 746	0	0	0	0
Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych Kapitałowy FIZ AN	0	440 192	0	0	0	0	0
Pozostałe jednostki							
Krajowy Fundusz Kapitałowy S.A.	0	0	0	1 403	23	545	545
Toruński Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	3 104	0	0	0	0	0
Lubuski Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	0	27 399	0	0	0	0	0
PFR TFI S.A.	0	25 413	0	4	4	64	64
Razem	0	610 225	449 462	1 901	521	810	810

40. ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO

Członkowie Zarządu BGK wynagradzani są zgodnie z:

- ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2190),
- Oświadczeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 października 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Regulaminem wynagradzania Członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Polityką zmiennych składników wynagrodzeń zidentyfikowanych pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Osoby zajmujące w Banku stanowiska kierownicze - z wyłączeniem Prezesa Zarządu oraz członków Zarządu są wynagradzane zgodnie z:

- Polityką wynagrodzeń pracowników Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Regulaminem wynagradzania pracowników Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Polityką zmiennych składników wynagrodzeń zidentyfikowanych pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Gospodarstwa Krajowego.

40.1. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Banku	2019	2018
Rada Nadzorcza Banku	987	880

Świadczenia dla członków Zarządu Banku otrzymane i należne

Świadczenia pracownicze	2019				Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze		Świadczenia po okresie zatrudnienia	Pozostałe świadczenia długoterminowe	Wyплаcone w 2019	Wyплаcone w późniejszym okresie
	Wynagrodzenia	Pozostałe*				
Zarząd	3 912	2 382	nie wystąpiły	nie wystąpiły	nie wystąpiły	nie wystąpiły

* III rata wynagrodzenia uzupełniającego za rok 2016, wynagrodzenie uzupełniające w części nieodroczonej za rok 2017 (60%), składniki niefinansowe: opieka medyczna, limit samochodowy, karty Multi Sport

Świadczenia pracownicze	2018				Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	
	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze		Świadczenia po okresie zatrudnienia	Pozostałe świadczenia długoterminowe	Wyплаcone w 2018	Wyплаcone w późniejszym okresie
	Wynagrodzenia	Pozostałe*				
Zarząd	3 912	30	nie wystąpiły	nie wystąpiły	nie wystąpiły	nie wystąpiły

* II rata części odroczonej wynagrodzenia uzupełniającego za rok 2016

41. ZASADY USTALANIA POLITYKI ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE

W celu wypełnienia wymogów regulacji dotyczących kształtowania polityki wynagrodzeń pracowników o istotnym wpływie na profil ryzyka Banku, zaktualizowana została Polityka zmiennych składników wynagrodzeń zidentyfikowanych pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Gospodarstwa Krajowego („Polityka”).

Polityka reguluje zasady przyznawania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń dla pracowników o istotnym wpływie na profil ryzyka Banku.

Zarząd Banku przyjął wykaz zidentyfikowanych pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Gospodarstwa Krajowego.

W Banku funkcjonuje Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku, powołany spośród członków Rady Nadzorczej. Zakres jego zadań ujęty jest w Regulaminie Komitetu. Z uwagi na formę prawną BGK (bank państwowy) i charakter prowadzonej działalności, Bank stosuje neutralizację niektórych wymogów, w tym nie dokonuje wypłaty zmiennej części wynagrodzenia w akcjach i instrumentach innych niż akcje.

Bank w zakresie wynagrodzeń zmiennych stosuje następujące zasady:

- zienne wynagrodzenie nie może stanowić więcej niż 100% części stałej wynagrodzenia w danym roku;
- w przypadku, gdy podstawa wynagrodzenia zmiennego danego zidentyfikowanego pracownika jest wyższa niż 100 tys. zł brutto, osoba ta nabywa prawo do wynagrodzenia zmiennego nieodroczonego w wysokości 60% podstawy wynagrodzenia zmiennego, a 40% podstawy wynagrodzenia zmiennego podlega odroczeniu;
- 40% wynagrodzenia zmiennego odroczonego wypłacane jest w trzech równych częściach w ciągu 3 lat od zakończenia okresu oceny, za jaki to wynagrodzenie przysługuje.

Bank posiada i stosuje odpowiednie procedury związane z monitorowaniem Polityki, w tym kontroluje poziom zmiennych składników wynagrodzeń przyznawanych osobom objętym Polityką. W ramach wynagrodzeń zmiennych pracownikom w 2019 r. wypłacona została premia za I kwartał (wypłata w kwietniu 2019 r.), która w kolejnych kwartałach w wyniku zmiany polityki wynagrodzeń została zastąpiona premią roczną – wypłata miała miejsce w lutym i marcu 2020 r. Dodatkowo do wynagrodzeń zmiennych mogą zostać zaliczone płatności związane z rozwiązaniem umowy o pracę z pracownikiem.

Podstawą przyznania wynagrodzenia zmiennego jest ocena stopnia realizacji zadań przez pracownika, ocena jakości i efektów pracy oraz osiągnięcie przez Bank dodatniego wyniku finansowego netto liczonego narastająco od początku roku.

42. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

42.1. KATEGORIE WYCENY DO WARTOŚCI GODZIWEJ AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH WYCENIANYCH W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ DO WARTOŚCI GODZIWEJ

Na podstawie stosowanych metod ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów/zobowiązań finansowych Bank klasyfikuje do następujących poziomów:

- Poziom 1 - ceny kwotowane na aktywnych rynkach,
- Poziom 2 - techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych,
- Poziom 3 - pozostałe techniki wyceny.

Poziom 1: Ceny kwotowane na aktywnych rynkach

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań. Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty dłużne i kapitałowe, dla których istnieje aktywny rynek i dla których wartość godziwa ustalana jest na podstawie wartości rynkowej (ceny BondSpot, GPW):

- obligacje skarbowe w PLN w portfelu do obrotu oraz w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- akcje spółek giełdowych notowanych w notowaniach ciągłych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w portfelu aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- obligacje podporządkowane emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Poziom 2: Techniki wyceny bazujące na obserwowalnych danych rynkowych

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny z serwisów informacyjnych Refinitiv (d. Reuters)/Bloomberg) lub pośrednio (na podstawie modelu zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o kwotowania stóp procentowych depozytów, OIS, IRS, FRA, basis swap, currency basis swap, punkty swapowe, rentowności obligacji skarbowych). Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe, dla których brak jest aktywnego rynku:

- bony pieniężne NBP w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- obligacje skarbowe w EUR w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz przez,
- obligacje skarbowe w EUR i USD w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- obligacje korporacyjne w EUR emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- obligacje podporządkowane w PLN emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- instrumenty pochodne,
- akcje spółek giełdowych notowanych na NYSE (udziały w spółce VISA).

Poziom 3: Pozostałe techniki wyceny

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie bazują na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne). W tej kategorii wycena wg modelu zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o kwotowania stóp procentowych depozytów, OIS, IRS, FRA, basis swap, currency basis swap, rentowności obligacji skarbowych jest korygowana o marżę na ryzyko. Do tej kategorii Bank zaklasyfikował:

- listy zastawne w PLN emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- obligacje podporządkowane w EUR emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- obligacje podporządkowane w PLN emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- obligacje i bony korporacyjne w PLN emitowane przez instytucje finansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- obligacje podporządkowane w PLN emitowane przez instytucje niefinansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- obligacje korporacyjne w PLN emitowane przez instytucje niefinansowe w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- obligacje komunalne w PLN w portfelu aktywów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
- certyfikaty inwestycyjne oraz pozostałe akcje i udziały niebędące w obrocie publicznym zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przez rachunek zysków i strat,
- kredyty niespełniające testu spłaty tylko kapitału i odsetek w portfelu aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 występują na podstawie dostępności danych z aktywnego rynku według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. W 2019 r. w porównaniu do 2018 r. nastąpiło przeniesienie z Poziomu 1 do Poziomu 2 akcji spółki VISA notowanych na NYSE (wartość bilansowa ekspozycji 3,7 mln PLN) uznając istotność wpływu na poziom wyceny komponentu pozarynkowego. Przeniesienie z Poziomu 2 do Poziomu 3 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika obserwowalnego na nieobserwowalny lub zastosowania do wyceny nowego nieobserwowalnego czynnika ryzyka, które jednocześnie skutkuje istotnym wpływem na wycenę instrumentu. Przeniesienie z Poziomu 3 do Poziomu 2 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika nieobserwowalnego na obserwowalny lub gdy wpływ czynnika nieobserwowalnego na wycenę instrumentu przestaje być istotny.

W 2019 r. w porównaniu do 2018 r. przeniesiono z poziomu 3 do poziomu 2 ekspozycje z tytułu obligacji korporacyjnych i podporządkowanych wyemitowanych przez instytucje finansowe o łącznej wartości bilansowej 299 mln PLN z uwagi na wykorzystanie do wyceny kwotowań dostępnych w serwisie informacyjnym Refinitiv (d. Reuters). Przeniesienia pomiędzy poziomami wyceny następują w dacie i według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej w podziale na poszczególne poziomy wyceny wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 31.12.2019	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	576 573	1 666	574 907	0
- instrumenty dłużne	1 666	1 666	0	0
- instrumenty pochodne	574 907	0	574 907	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	821 198	11 657	173 135	636 406
- instrumenty dłużne	227 171	0	173 135	54 036
- instrumenty kapitałowe	11 657	11 657	0	0
- pozostałe aktywa finansowe	582 370	0	0	582 370
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	20 072 326	10 575 552	4 811 209	4 685 565
- instrumenty dłużne	19 121 315	9 665 530	4 807 553	4 648 232
- instrumenty kapitałowe	951 011	910 022	3 656	37 333
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	124 870	0	0	124 870
Aktywa wyceniane do wartości godziwej razem	21 594 967	10 588 875	5 559 251	5 446 841
Instrumenty pochodne	611 330	0	611 330	0
Zobowiązania wyceniane do wartości godziwej razem	611 330	0	611 330	0

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 31.12.2018	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	979 480	605	978 875	0
- instrumenty dłużne	617	605	12	0
- instrumenty pochodne	978 863	0	978 863	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	740 141	25 106	130 430	584 605
- instrumenty dłużne	269 302	0	130 430	138 872
- instrumenty kapitałowe	25 106	25 106	0	0
- pozostałe aktywa finansowe	445 733	0	0	445 733
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 834 203	9 273 653	2 644 059	3 916 491
- instrumenty dłużne	14 754 676	8 230 242	2 644 059	3 880 375
- instrumenty kapitałowe	1 079 527	1 043 411	0	36 116
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	146 088	0	0	146 088
Aktywa wyceniane do wartości godziwej razem	17 699 912	9 299 364	3 753 364	4 647 184
Instrumenty pochodne	1 576 995	0	1 576 995	0
Zobowiązania wyceniane do wartości godziwej razem	1 576 995	0	1 576 995	0

- Poniżej zaprezentowana została informacja o łącznych zyskach i stratach ujętych w rachunku zysków i strat oraz w kapitale dla Poziomu 3.

Typ instrumentu	Zyski i straty ujęte w rachunku zysków i strat		Zyski i straty ujęte w kapitale	
	2019	2018	2019	2018
Obligacje korporacyjne	-15 941	42 444	10 727	-902
Obligacje komunalne	11 969	31 360	-3 281	7 420
Akcje i udziały	90 589	-70	1 296	4 459

- Poniżej zaprezentowana została informacja na temat kupna, sprzedaży, emisji i rozliczeń dla Poziomu 3.

Typ instrumentu	2019			
	Zapadłe	Nowe emisje	Wyemitowane i zapadłe w tym samym roku	Sprzedaże
Obligacje korporacyjne	0	240 000	0	0
Obligacje komunalne	83 895	452 940	7 500	6 525

Typ instrumentu	2018			
	Zapadłe	Nowe emisje	Wyemitowane i zapadłe w tym samym roku	Sprzedaże
Obligacje korporacyjne	639 394	1 090 026	2 486	184 091
Obligacje komunalne	91 276	1 164 944	0	13 600

Szacunkowy wpływ zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych o symetrycznym profilu ryzyka, nienotowanych dłużnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz należności zaklasyfikowanych do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy przesunięciu równoległym krzywych dochodowości prezentują poniższe tabele.

Zmiana wyceny instrumentów pochodnych o liniowym profilu ryzyka przy przesunięciu równoległym krzywych dochodowości	31.12.2019		31.12.2018	
Zmiana wyceny przy przesunięciu równoległym krzywych dochodowości o:	+ 50bp	- 50bp	+ 50bp	- 50bp
Zmiana wyceny instrumentów pochodnych (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	3 260	-3 260	2 671	-2 671

Zmiana wyceny do wartości godziwej nienotowanych dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody przy przesunięciu równoległym krzywej dochodowości	31.12.2019		31.12.2018	
Zmiana wyceny przy przesunięciu równoległym krzywych dochodowości o:	+ 50bp	- 50bp	+ 50bp	- 50bp
Zmiana wyceny nienotowanych dłużnych instrumentów finansowych	-7 673	7 673	-5 373	5 373

Zmiana wyceny w wartości godziwej należności wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy przy przesunięciu równoległym krzywej dochodowości	31.12.2019		31.12.2018	
Zmiana wyceny przy przesunięciu równoległym krzywych dochodowości o:	+ 50bp	- 50bp	+ 50bp	- 50bp
Zmiana wyceny należności	701	-701	1 309	-1 309

42.2. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ

Dla wybranych grup instrumentów finansowych ze względu na brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą, wynikających z charakterystyki tych grup (np. krótkoterminowy charakter, wysoka korelacja z parametrami rynkowymi) oraz niskich rynkowych stóp procentowych przyjęto, że wartość bilansowa jest zgodna z wartością godziwą. Dotyczy to takich pozycji jak: kasa i środki w Banku Centralnym, depozyty i lokaty międzybankowe, zobowiązania wobec klientów.

Wycena ekspozycji kredytowych do wartości godziwej została przeprowadzona metodą dyskontowania oczekiwanych przyszłych strumieni pieniężnych, które były dyskontowane stopą procentową odpowiadającą danej transakcji kredytowej (z uwzględnieniem rynkowej wartości marży za ryzyko). W przypadku ekspozycji nieposiadających harmonogramów spłat oraz ekspozycji z utratą wartości, wartość godziwa prezentowana jest w wartości netto.

Wartość godziwa aktywów Banku z tytułu dłużnych papierów wartościowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie została wyznaczona na podstawie techniki wyceny polegającej na dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych, przy czym jako krzywą projekcyjną wykorzystano krzywą bazującą na stawkach WIBOR IRS, basis swap oraz FRA, natomiast jako krzywą dyskontową wykorzystano krzywą bazującą na rentowności obligacji skarbowych przesuniętą o spread kredytowy.

Wartość godziwa zobowiązań Banku z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych została wyznaczona na podstawie:

- kwotowań dostępnych w serwisie Catalyst – w przypadku obligacji znajdujących się w obrocie publicznym,
- techniki wyceny polegającej na dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych – w przypadku pozostałych papierów, przy czym jako krzywą projekcyjną wykorzystano krzywą bazującą na stawkach WIBOR, IRS, basis swap oraz FRA, natomiast, jako krzywą dyskontową wykorzystano krzywą bazującą na rentowności obligacji skarbowych przesuniętą o spread kredytowy. Spread kredytowy do wyceny został wyznaczony w oparciu o cenę emisyjną obligacji. Z uwagi na ten ostatni element wyceny, ponieważ nie jest on kwotowaniem obserwowalnym na rynku, wycena tych obligacji kwalifikuje się do Poziomu 3.

Dla pozostałych składników aktywów i zobowiązań niewycenianych do wartości godziwej przyjęto, iż brak jest istotnych różnic między wartością godziwą składnika aktywów lub zobowiązań a jego wartością bilansową.

Poniżej zaprezentowano wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych, których w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie prezentuje się w wartości godziwej.

	Poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2019	
		Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	3	22 729 376	22 729 376
Należności od banków	3	6 846 065	6 845 782
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	3	30 762 124	30 558 655
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	3	7 397 934	7 533 539
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	3	5 301 537	5 301 537
Zobowiązania wobec banków	3	4 119 646	4 119 646
Zobowiązania wobec klientów	3	59 821 262	59 821 262
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	3	9 113 388	9 113 388
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	3	7 251 523	7 276 782

	Poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2018	
		Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Kasa, środki w Banku Centralnym	3	16 668 895	16 668 895
Należności od banków	3	7 904 427	7 905 415
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie	3	25 783 623	25 784 943
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	3	6 881 770	7 064 459
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	3	3 874 660	3 874 660
Zobowiązania wobec banków	3	3 879 221	3 879 221
Zobowiązania wobec klientów	3	47 769 258	47 769 258
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	3	5 214 051	5 214 051
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	1	1 397 038	1 407 034
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	3	4 389 598	4 421 003

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia wartości bieżącej przepływów pieniężnych na poziom odpisów dla ekspozycji z utratą wartości - oceniane metodą indywidualną - faza 3

	31.12.2019		31.12.2018	
Scenariusz zwiększenia/zmniejszenia wartości bieżącej przepływów pieniężnych	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji bilansowych ocenianych metodą indywidualną	-109 366	229 257	-107 839	183 477
Szacunkowa zmiana odpisów na zobowiązania pozabilansowe oceniane metodą indywidualną	-25 165	33 533	-23 236	127 509

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia wartości LGD na poziom dla odpisów ekspozycji z utratą wartości - oceniane metodą grupową - faza 3

	31.12.2019		31.12.2018	
Scenariusz zwiększenia/zmniejszenia wartości LGD	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji bilansowych ocenianych metodą grupową	5 478	-15 276	4 595	-6 755
Szacunkowa zmiana odpisów na zobowiązania pozabilansowe oceniane metodą grupową	164	-184	108	-126

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia wartości PD i LGD na poziom odpisów dla ekspozycji bez utraty wartości - faza 1 i 2

	31.12.2019		31.12.2018	
Scenariusz zwiększenia/zmniejszenia wartości PD	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana odpisów dla ekspozycji bilansowych bez utraty wartości	33 985	-34 640	26 751	-28 058
Szacunkowa zmiana odpisów dla zobowiązań pozabilansowych bez utraty wartości	13 876	-16 097	15 607	-15 569
Scenariusz zwiększenia/zmniejszenia wartości LGD	10%	-10%	10%	-10%
Szacunkowa zmiana odpisów dla ekspozycji bilansowych bez utraty wartości	34 412	-34 446	26 562	-26 562
Szacunkowa zmiana odpisów dla zobowiązań pozabilansowych bez utraty wartości	16 118	-16 093	15 540	-15 560

43. DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

W latach 2019 i 2018 na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 lutego 2011 roku Bank prowadził rachunki papierów wartościowych klientów (działalność powiernicza), na których przechowywano zdematerializowane instrumenty finansowe.

Papiery wartościowe	31.12.2019	31.12.2018
KDPW	240 795 843	232 455 202
Obligacje na rachunkach depozytowych	489 925	86 940
Obligacje w rejestrze sponsora emisji	266 482	0
Obligacje skarbowe Podmiot 1 SP	240 039 436	232 368 262
NBP	807 500	828 500
Bony pieniężne	807 500	828 500
BGK	434 642	417 115
Obligacje komunalne na rachunkach depozytowych	69 642	84 667
Pozostałe obligacje na rachunkach depozytowych	365 000	332 448
Razem	242 037 985	233 700 817

W latach obrotowych 2019 oraz 2018 Bank nie prowadził rachunków papierów wartościowych klientów, na których przechowywał instrumenty finansowe inne niż zdematerializowane.

Od 1 lipca 2019 roku zgodnie z zapisami zmienionej ustawy obrotie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 89) Bank w ramach działalności powierniczej pełni funkcję Agenta Emisji dla obligacji korporacyjnych oraz komunalnych. Po 1 lipca 2019 roku Bank Gospodarstwa Krajowego pełni taką rolę dla 89 emisji na łączną kwotę 266 482 tys. zł (rejestr sponsora emisji).

CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

44. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Wewnętrznym celem zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa działania Banku, utrzymywanie wysokiej jakości aktywów oraz osiągnięcie planowanego wyniku finansowego w ramach akceptowalnego poziomu ryzyka.

Główne kierunki w zakresie zarządzania ryzykiem w BGK określone są w Strategii zarządzania ryzykiem w BGK oraz w politykach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Apetyt na ryzyko określony jest poprzez, między innymi, akceptowalny poziom współczynnika wypłacalności oraz współczynnika płynności krótkoterminowej, jak również akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka. W procesie alokacji wymagany kapitał jest dystrybuowany na poszczególne rodzaje ryzyka, przy określonym poziomie limitów dla poszczególnych rodzajów ryzyka w BGK.

Poniżej został przedstawiony ogólny schemat obszarów objętych limitami.



Zarządzanie ryzykiem realizowane jest na podstawie:

- Strategii zarządzania ryzykiem w BGK zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku,
- Polityki zarządzania kapitałowego i szacowania kapitału wewnętrznego w BGK zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku,
- polityk, zasad i procedur zarządzania ryzykiem dotyczących identyfikacji, pomiaru lub szacowania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka, opracowanych w formie pisemnej i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą lub Zarząd Banku,
- zasad zarządzania kadrami, w tym rekrutacji, monitorowania potrzeb kadrowych oraz planowania zaplecza kadrowego oraz Polityki zmiennych składników wynagrodzeń zidentyfikowanych pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku lub Zarząd Banku.

Regulacje wewnętrzne podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka, otoczenia gospodarczego oraz dobrych praktyk branżowych.

Ponadto, nie rzadziej niż raz w roku w Banku przeprowadzany jest przegląd:

- 1) realizacji „Strategii zarządzania ryzykiem w BGK” oraz funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem, w tym procesu ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process),
- 2) procesu ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Organizacja systemu zarządzania ryzykiem ma na celu zapewnienie jednoznacznego i efektywnego procesu identyfikacji,

pomiaru lub szacowania, kontroli, monitorowania i raportowania ryzyka.

Proces identyfikacji ryzyka obejmuje określenie rodzajów ryzyka i źródeł powstawania (czynniki ryzyka), ustalenie obszarów narażonych na dany rodzaj ryzyka oraz identyfikację ryzyka w produktach, projektach, procesach i procedurach.

Proces pomiaru lub szacowania ryzyka obejmuje ustalanie i stosowanie metod kwantyfikacji ryzyka oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Proces kontroli ryzyka obejmuje ustalenie i stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka (m.in. system limitów, zapewnienie niezależności zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie, ubezpieczenia, transfer ryzyka, plany finansowania).

Proces monitorowania ryzyka obejmuje nadzór nad poziomem podejmowanego ryzyka, kontrolę aktualności i dokładności stosowanych metod oceny ryzyka oraz ocenę efektywności stosowanych narzędzi.

Proces raportowania ryzyka obejmuje informację o profilu ryzyka, identyfikację potencjalnych zagrożeń oraz informację o podjętych działaniach.

Organizację zarządzania ryzykiem w zakresie głównych rodzajów ryzyka przedstawia schemat:

	Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem	Apetyt na ryzyko	Zarządzanie na poziomie strategicznym	Zarządzanie na poziomie taktycznym	Monitorowanie ryzyka
Ryzyko kredytowe, kredytowe kontrahenta i koncentracji	Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Zarząd Banku	Zarząd Banku KKB, KFB	KKB, KFB, podmioty decyzyjne zgodnie z kompetencjami	Komórki ryzyka kredytowego
Ryzyko rynkowe	Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Zarząd Banku	Zarząd Banku KFB	Treasure	Komórka ryzyka finansowego
Ryzyko płynności	Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Zarząd Banku	Zarząd Banku KFB	Treasure	Komórka ryzyka finansowego
Ryzyko operacyjne	Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Zarząd Banku	Zarząd Banku KRO	Każda komórka organizacyjna centrali/Region	Komórka ryzyka operacyjnego
Ryzyko braku zgodności	Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Zarząd Banku	Zarząd Banku KRO	Każda komórka organizacyjna centrali/Region	Komórka ds. zgodności
Adekwatność kapitałowa	Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Zarząd Banku	Zarząd Banku KFB	Każda jednostka biznesowa	Komórka ryzyka finansowego

Rada Nadzorcza Banku

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność w szczególności poprzez zatwierdzenie akceptowalnego poziomu ryzyka oraz monitorowanie jego przestrzegania.

Komitet do spraw Ryzyka, Komitet do spraw Audytu oraz Komitet do spraw Wynagrodzeń wspierają działania Rady Nadzorczej Banku.

Komitet do spraw Ryzyka

Komitet do spraw Ryzyka wspiera działania Rady Nadzorczej Banku sprawując nadzór nad systemem zarządzania wszystkimi ryzykami zidentyfikowanymi w działalności Banku, w szczególności poprzez opiniowanie całościowej bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka. W skład Komitetu do spraw Ryzyka wchodzi osoby powoływane spośród członków Rady Nadzorczej Banku.

Komitet do spraw Audytu

Komitet do spraw Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej Banku, w szczególności sprawując nadzór nad obszarem audytu wewnętrznego oraz monitorując proces sprawozdawczości finansowej, sprawozdawczości zarządczej i wykonywanie czynności rewizji finansowej w Banku. W skład Komitetu do spraw Audytu wchodzi osoby powoływane spośród członków Rady Nadzorczej Banku.

Zarząd Banku

Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie i funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz skuteczność systemu zarządzania ryzykiem. W strukturze Zarządu jeden z jego członków, który uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na powołanie na stanowisko członka Zarządu, nadzoruje obszar ryzyka działalności bankowej obejmujący komórki organizacyjne zarządzające m.in. ryzykiem kredytowym, finansowym i operacyjnym.

Zarząd Banku w zarządzaniu ryzykiem wspierany jest przez Komitet Finansowy Banku (KFB), Komitet Ryzyka Operacyjnego i Kontroli Wewnętrznej Banku (KRO), Komitet Kredytowy Banku (KKB) oraz Komitet Zarządzania Modelami.

45. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

Definicja

Ryzyko kredytowe to zagrożenie związane z niewypłaceniem przez kredytobiorcę zobowiązania wynikającego z umowy, tj. niespłaceniem należności z tytułu ekspozycji kredytowej wraz z wynagrodzeniem Banku, w terminach określonych w umowie.

Cel zarządzania

Głównymi celami zarządzania ryzykiem kredytowym są:

- identyfikacja obszarów ryzyka kredytowego i jego ograniczanie do akceptowalnego przez Bank poziomu,
- systematyczna kontrola zrealizowanych działań w obszarze tego ryzyka,
- kształtowanie pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku w celu minimalizacji ryzyka negatywnego odchylenia się wyniku finansowego od założonego w planie finansowym Banku.

Kontrola

Kontrola ryzyka kredytowego odbywa się poprzez adekwatne metodyki, modele oraz system monitoringu jak również limitowanie ryzyka, które jest akceptowalne w odniesieniu do poszczególnych sektorów i branż, segmentów kontrahentów i produktów poszczególnych kontrahentów. System limitów funkcjonuje w ramach wytycznych w zakresie ryzyka określonych przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku.

Monitorowanie

Proces monitorowania ryzyka kredytowego polega na cyklicznej kontroli poziomów miar ryzyka w odniesieniu do portfela kredytowego, jak i pojedynczych kontrahentów. W przypadku portfela kredytowego dotyczy to badania wykorzystania limitów i wartości progowych, natomiast w przypadku poszczególnych kontrahentów, monitorowanie odbywa się w sposób ciągły i polega na identyfikacji elementów sygnalizujących możliwość pogorszenia się zdolności kredytowej.

Istotnym elementem w procesie oceny i monitorowania jest również regularny przegląd zabezpieczeń ekspozycji kredytowych Banku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, co najmniej raz w roku przeprowadzane są testy warunków skrajnych dotyczące wrażliwości ekspozycji kredytowych na zmiany kursu walutowego, zmiany stóp procentowych oraz zmianę wartości przyjętych zabezpieczeń hipotecznych.

Raportowanie

Bank przygotowuje cykliczne raporty dotyczące ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji, na które jest narażony, w tym:

- raport miesięczny dla Zarządu Banku i Komitetu Kredytowego Banku, do wiadomości również Komitetu Finansowego Banku zawierający m.in. informacje nt. jakości i struktury portfela kredytowego,
- raport kwartalny dla Zarządu Banku i Komitetu Kredytowego Banku oraz Komitetu do spraw Ryzyka, a w okresach półrocznych również dla Rady Nadzorczej Banku, do wiadomości również Komitetu Finansowego Banku zawierający m.in. informacje nt. jakości i struktury portfela kredytowego, w tym pod-portfela kredytowego ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz wyniki testów skrajnych limitu koncentracji,
- raport roczny dla Zarządu Banku, Komitetu Kredytowego Banku i Komitetu do spraw Ryzyka oraz dla Rady Nadzorczej Banku, do wiadomości również Komitetu Finansowego Banku zawierający m.in. szczegółowe informacje nt. jakości i struktury portfela kredytowego, w tym pod-portfela kredytowego ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, wyniki testów skrajnych limitu koncentracji, inne istotne dla Banku aspekty z zakresu ryzyka kredytowego

oraz szereg innych opracowań i analiz dotyczących obszaru działalności narażonej na ryzyko kredytowe.

45.1. PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM KREDYTOWYM W BANKU

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym uczestniczą właściwe komórki Pionu Ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym realizowany jest na poziomie portfela kredytowego oraz ryzyka klienta z uwzględnieniem jednostkowej ekspozycji kredytowej w oparciu o:

- Strategię zarządzania ryzykiem w BGK,
- planowane, celowe działania określone w polityce kredytowej,
- wewnętrzne regulacje,
- dostępne systemy i narzędzia wspomagające,
- rekomendacje i zalecenia dla regionów oraz innych komórek Banku.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym pozwala na identyfikację, jego pomiar lub szacowanie, monitorowanie, raportowanie oraz jego kontrolę.

Zarząd Banku określa politykę kredytową, na podstawie apetytu na ryzyko określonego w Strategii Ryzyka, modelu biznesowego określonego w Strategii Banku oraz dotychczasowego poziomu ryzyka kredytowego ponoszonego przez Bank, struktury portfela kredytowego, struktury prawnych zabezpieczeń, spłaty transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym oraz zewnętrznych czynników makroekonomicznych. W polityce kredytowej wskazywane są między innymi: akceptowalny poziom ryzyka dla portfela kredytowego, cele i rekomendacje kredytowe, profil kredytowy poszczególnych segmentów klienta oraz produktów, proces zarządzania ryzykiem wraz z przedstawieniem dobrych praktyk w tym zakresie.

45.2. MODEL UTRATY WARTOŚCI I TWORZENIA ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH

W Banku od 1 stycznia 2018 roku, odpisy aktualizujące tworzone są zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej nr 9 Instrumenty Finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 zakłada kalkulację odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o oczekiwane straty kredytowe oraz z uwzględnieniem prognoz i spodziewanych przyszłych warunków ekonomicznych w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Model utraty wartości stosuje się do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych, zgodnie z postanowieniami MSSF 9, jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (AC), aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (FVOCI) oraz pozabilansowe ekspozycje kredytowe.

Standard MSSF 9 wprowadził zasadniczą zmianę w zakresie pomiaru utraty wartości aktywów finansowych, zgodnie z którą koncepcja strat oczekiwanych (ECL – expected credit losses) zastąpiła dotychczasową koncepcję strat poniesionych. Zmiana podejścia spowodowała istotny wzrost znaczenia szacunków i założeń dla potrzeb pomiaru utraty wartości w szczególności w zakresie identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz związanej z tym wyceny oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia ekspozycji.

W procesie wyceny oczekiwanych strat kredytowych analizowany jest szeroki zakres informacji obejmujący dane historyczne, obecne oraz przewidywane przyszłe warunki gospodarcze prognozowane przez komórkę Banku odpowiedzialną za prognozy makroekonomiczne.

Model utraty wartości zgodnie z MSSF 9 opiera się na podziale ekspozycji na fazy w zależności od zmian dotyczących jakości kredytowej w porównaniu do początkowego ujęcia aktywów w księgach. Sposób kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości zależy od fazy:

Faza	Kryterium klasyfikacji (fazy)	Sposób kalkulacji odpisu aktualizującego
Faza 1	Ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa
Faza 2	Ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości	Oczekiwana strata kredytowa w horyzoncie dożywnym
Faza 3	Ekspozycje, dla których stwierdzono utratę wartości	
POCI	Ekspozycje z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia	

W portfelu kredytowym na dzień sprawozdania Bank posiada aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako POCl w momencie początkowego ujęcia (tj. aktywa z rozpoznaną utratą wartości na dzień nabycia lub udzielenia). Aktywa finansowe ujęte jako POCl pozostają w fazie POCl we wszystkich następujących okresach do momentu ich wyksięgowania. Zasada ta obowiązuje nawet wtedy, gdy w międzyczasie doszło do uzdrowienia aktywa. Innymi słowy, aktywa raz rozpoznane jako POCl pozostają w tym statusie niezależnie od przyszłych zmian szacunków dotyczących generowanych przez nie przepływów pieniężnych. W przypadku instrumentów o statusie POCl straty kredytowe ujmowane są w wysokości oczekiwanych strat w horyzoncie dożywnym przez cały okres życia tych instrumentów.

Utrata wartości ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje cyklicznego przeglądu ekspozycji kredytowych w celu zidentyfikowania ekspozycji kredytowych ze znaczącym wzrostem ryzyka kredytowego lub z utratą wartości, pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz utworzenia odpisów aktualizujących.

Na proces ustalania odpisów aktualizujących składają się następujące etapy:

- identyfikacja znacznego wzrostu ryzyka kredytowego,
- rozpoznanie dowodów utraty wartości i zdarzeń istotnych z punktu widzenia tych dowodów,
- rejestrowanie w systemach informatycznych Banku zdarzeń istotnych z punktu widzenia rozpoznania dowodów utraty wartości ekspozycji kredytowych,
- ustalenie metody pomiaru utraty wartości,
- dokonanie pomiaru utraty wartości i ustalenie odpisu aktualizującego,
- weryfikacja i agregacja wyników pomiaru utraty wartości,
- ewidencja wyników pomiaru utraty wartości.

Metoda ustalania wysokości odpisów uzależniona jest od rodzaju rozpoznanych dowodów utraty wartości oraz indywidualnego znaczenia ekspozycji kredytowej.

Zdarzeniami uznawanymi za dowody indywidualnej utraty wartości są w szczególności:

- przeterminowanie kredytu powyżej 90 dni,
- znaczące pogorszenie sytuacji finansowej klienta,
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności (przesłanka rozpoznawana jest, gdy udzielone klientowi udogodnienia wymuszone są względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z jego trudności finansowych).

Przy określaniu okresu przeterminowania kredytu uwzględniane są kwoty niespłaconych w terminie odsetek lub rat kapitałowych przekraczające ustalone wartości progowe.

Metody oszacowania utraty wartości

W Banku stosowane są dwie metody oszacowania utraty wartości:

- metoda indywidualna - stosowana dla kredytów indywidualnie znaczących, dla których zidentyfikowano dowody utraty wartości,
- metoda grupowa – stosowana dla ekspozycji:
 - dla których nie zidentyfikowano dowodów utraty wartości oraz dla ekspozycji, dla których metoda indywidualna nie wykazała utraty wartości,
 - nieznaczących indywidualnie, dla których rozpoznano dowody utraty wartości.

Przy ustalaniu odpisu metodą indywidualną oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne szacuje się dla każdej ekspozycji kredytowej indywidualnie.

Przy ustalaniu odpisów metodą grupową wykorzystuje się parametry portfelowe oszacowane z wykorzystaniem metod statystycznych, na bazie historycznych obserwacji ekspozycji o takiej samej charakterystyce.

Odpis z tytułu utraty wartości dla ekspozycji kredytowych objętych metodą grupową równy jest różnicy pomiędzy wartością bilansową tych ekspozycji, a wartością bieżącą oczekiwanych, przyszłych przepływów pieniężnych, oszacowaną z wykorzystaniem metod statystycznych na podstawie historycznych obserwacji ekspozycji z homogenicznych portfeli.

W odniesieniu do pozabilansowych ekspozycji kredytowych, odpis aktualizujący ustala się jako różnicę pomiędzy oczekiwaną wartością ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego (od daty, na którą dokonywana jest ocena, do daty wystąpienia zadłużenia przeterminowanego uznawanego za dowód indywidualnej utraty wartości) a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z ekspozycji bilansowej powstałej z udzielonego zobowiązania pozabilansowego.

Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych

Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych w horyzoncie dożywotnym wymaga zastosowania wieloletnich parametrów ryzyka. Na potrzeby kalkulacji straty kredytowej zgodnie z MSSF 9 Bank porównuje przepływy pieniężne, które powinien otrzymać zgodnie z umową z kredytobiorcą z szacowanymi przez Bank przepływami, które spodziewa się otrzymać. Tę różnicę Bank dyskontuje pierwotną efektywną stopą procentową, a w przypadku aktywów POCl – pierwotną efektywną stopą procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe.

Metodyka kalkulacji parametrów grupowych – PD, RR oraz EAD

Wieloletnie parametry PD stanowią ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia default w kolejnych rocznych interwałach w okresie dożywoć. Wieloletnia krzywa PD dla danej ekspozycji uzależniona jest od bieżącej wartości parametru 12M PD (i właściwej klasy ratingowej) wyznaczonej w oparciu o wewnętrzne modele PD Banku.

W procesie estymacji Bank uwzględni bieżące jak i prognozowane warunki makroekonomiczne (MSSF 9 § 5.5.17(c)).

Kalkulacja parametrów odbywa się w zależności od rodzaju portfela homogenicznego. Homogeniczne grupy ekspozycji zostały wyodrębnione na podstawie następujących charakterystyk:

- segment klienta,
- typ produktu,
- ocena ryzyka kredytowego lub proces oceniania według przyjętej skali,
- faza postępowania z kredytem,
- opóźnienie w spłacie.

Najszerzej stosowaną w Banku metodą kalkulacji LGD jest wyliczenie oczekiwanych stóp odzysku (RR) w oparciu o model Roll Rates, w którym w ramach homogenicznych grup kalkulowane są średnie wartości miesięcznych odzysków warunkowo względem okresu pozostawania w statusie default.

Na miesięczne stopy odzysku składają się spłaty i odzyski z windykacji ważone wartością zaległego kapitału obserwowaną na początek danego miesiąca od momentu identyfikacji default.

W procesie wyceny oczekiwanych strat kredytowych w przypadku ekspozycji z harmonogramem spłat, Bank wyznacza jedną wartość oczekiwanej straty (odpisu). W pierwszej kolejności wartość jest alokowana jako odpis na bilansową część ekspozycji, maksymalnie do równowartości wartości księgowej bilansowej ekspozycji kredytowej. Jeżeli całkowity odpis jest większy niż wartość księgowa bilansowej ekspozycji kredytowej, wówczas ta różnica jest alokowana na pozabilansową część ekspozycji.

W przypadku ekspozycji bez harmonogramu odpis wyceniany jest oddzielnie na bilansową oraz pozabilansową część ekspozycji kredytowej (na podstawie skalkulowanych wartości EAD bilansu i EAD pozabilansu).

Dla ekspozycji, dla których nie jest możliwe wyznaczenie parametrów ryzyka na podstawie wewnętrznych modeli, Bank przyjmuje podejście polegające na zastosowaniu parametrów z innych portfeli o zbliżonych charakterystykach lub parametry eksperckie, w szczególności w sytuacji, kiedy portfel, dla którego wyznaczony ma być parametr, jest nieliczny lub zaliczany do tzw. portfeli o niskiej szkodowości (ang. low default portfolio).

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej weryfikacji adekwatności – raz na półrocze oraz corocznej walidacji. Walidacja jest procesem realizowanym w ramach grupy procesów regulowanych przez „Zasady zarządzania modelami w Banku Gospodarstwa Krajowego” i dokonywanym przez komórkę organizacyjną centrali Banku niezwiązaną z procesem budowy, wdrożenia i wykorzystywania modelu. Proces dotyczy oceny skuteczności działania modelu i obejmuje między innymi badanie odpowiedniości koncepcji i założeń modelu do procesu lub mechanizmu decyzyjnego, w którym model jest stosowany oraz poprawności jego budowy i wdrożenia od strony merytorycznej i formalnej.

Wyniki walidacji są udokumentowane w formie raportu z walidacji, który zawiera m.in. opis działań i wyników wraz z ewentualnymi rekomendacjami z przypisaną kategorią ryzyka i oceną istotności rekomendacji. Raport prezentowany jest na Komitecie Zarządzania Modelami i przekazywany do Biura Ryzyka Operacyjnego.

Kryterium niskiego ryzyka kredytowego

Zgodnie z MSSF 9 § 5.5.10 ekspozycje, które na datę sprawozdawczą są uznawane za ekspozycje o niskim ryzyku kredytowym, mogą pozostać w fazie 1, jeśli wystąpiło ilościowe kryterium znacznego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. W przypadku wystąpienia kryterium jakościowego lub przeterminowania powyżej 30 dni ekspozycje te podlegają transferowi do fazy 2. Zgodnie z MSSF 9 § B.5.5.22 ryzyko kredytowe instrumentu finansowego uznaje się za niskie, gdy:

- instrument finansowy wiąże się z niskim ryzykiem niewykonania zobowiązania,
- pożyczkobiorca ma wysoką krótkoterminową zdolność spełniania swych obowiązków w zakresie wynikającym z umowy,
- niekorzystne zmiany warunków gospodarczych i biznesowych w dłuższej perspektywie mogą – lecz nie muszą – ograniczyć zdolność pożyczkobiorcy do wypełniania jego obowiązków w zakresie wynikającym z umowy.

Bank nie uznaje, że ekspozycje kredytowe charakteryzują się niskim ryzykiem kredytowym, jeżeli uważa, że wiążą się one z niskim ryzykiem straty jedynie ze względu na wartość zabezpieczenia, a sama ekspozycja kredytowa bez tego zabezpieczenia nie byłaby uznawana za charakteryzującą się niskim ryzykiem kredytowym. Bank nie uznaje również, że ekspozycje kredytowe charakteryzują się niskim ryzykiem kredytowym jedynie dlatego, że wiąże się z nimi niższe ryzyko

niewykonania zobowiązania niż w przypadku innych ekspozycji kredytowych kredytobiorcy lub w porównaniu z ryzykiem kredytowym występującym w jurysdykcji, w ramach której kredytobiorca działa.

Bank stosuje kryterium niskiego ryzyka kredytowego (Low Credit Risk) dla ekspozycji kredytowych z nadanym niskim wewnętrznym ratingiem (pierwsze 4 klasy), które nie spełniają kryteriów: jakościowego lub przeterminowania jako kryteriów znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

45.3. AKTYWA FINANSOWE ZE ZIDENTYFIKOWANYM ISTOTNYM WZROSTEM RYZYKA KREDYTOWEGO

Aktywa finansowe, dla których na datę bilansową Bank zidentyfikuje istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, klasyfikowane są do fazy 2. Bank uznaje, że dla danego aktywa został zidentyfikowany istotny wzrost ryzyka kredytowego, jeśli zostanie spełnione kryterium ilościowe lub jakościowe lub jeśli przeterminowanie przekroczy 30 dni, przy czym wystąpienie danego kryterium jest weryfikowane na poziomie ekspozycji.

Kryteria ilościowe wzrostu ryzyka kredytowego

Kryterium ilościowe jest stosowane wyłącznie w stosunku do portfeli homogenicznych zawierających ekspozycje kredytowe z przypisanymi wewnętrznymi ratingami. Weryfikacja kryterium ilościowego polega na porównaniu obecnego (na datę bilansową) poziomu ryzyka kredytowego (ryzyka przejścia w stan default) z poziomem ryzyka kredytowego z dnia początkowego ujęcia. Weryfikacja ta służy ocenie wzrostu ryzyka kredytowego na podstawie zmiany ryzyka kredytowego w całym okresie życia ekspozycji tzw. LtPD (Life time probability of default).

Transfer ekspozycji kredytowej z fazy 1 do fazy 2 jest dokonywany na podstawie oceny wzrostu ryzyka kredytowego i opiera się wyłącznie na ryzyku defaultu. Zmiany LGD nie mają wpływu na transfer ekspozycji pomiędzy fazą 1 i fazą 2.

Klasyfikacja do fazy 2 odbywa się na podstawie wartości granicznej proggu istotności, wyznaczonego jako wartość względna, powyżej którego ekspozycja jest klasyfikowana do fazy 2 poprzez porównanie LtPD na dzień bilansowy z LtPD na datę początkowego ujęcia. W przypadku obu krzywych porównanie to odbywa się dla identycznego okresu czasu, tzn. od dnia bilansowego do daty zapadalności.

Dla części portfeli objętych modelami ratingowymi przeklasyfikowanie ekspozycji do fazy 2 odbywa się na podstawie zaklasyfikowania do określonej klasy ratingowej na dzień bilansowy, powyżej której ekspozycja klasyfikowana jest do fazy 2 lub ekspozycja kredytowa znajduje się powyżej określonej klasy ratingowej na dzień bilansowy i nastąpiła zmiana klasy ratingowej o określoną liczbę klas. Zmiana klas ratingowych wyznaczona jest jako porównanie klasy ratingowej na dzień bilansowy z klasą ratingową na datę początkowego ujęcia.

Graniczne wartości względnej zmiany ryzyka kredytowego kwalifikujące ekspozycje do fazy 2 są weryfikowane w ramach przeglądu modelu, który odbywa się co najmniej raz na rok.

Kryteria jakościowe wzrostu ryzyka kredytowego

Kryteria jakościowe znacznego wzrostu ryzyka kredytowego są wyodrębnione z katalogu Sygnałów Wczesnego Ostrzegania (SWO) i zdefiniowane zgodnie z obowiązującą w Banku klasyfikacją jako „silne”. Wystąpienie takich kryteriów łączy się z wysokim prawdopodobieństwem przejścia ekspozycji w stan default. Kryteria te są uznawane jako wstępne i każdorazowo wymagają potwierdzenia.

Ponadto przeterminowanie ekspozycji kredytowej powyżej 30 dni jest uznawane jako kryterium znacznego wzrostu ryzyka.

45.4. AKTYWA FINANSOWE ZE ZIDENTYFIKOWANĄ UTRATĄ WARTOŚCI

Bank dokonuje oceny wszystkich ekspozycji kredytowych (grup ekspozycji kredytowych) pod kątem identyfikacji obiektywnych dowodów utraty wartości, według najbardziej aktualnych danych, posiadanych przez Bank na dzień dokonywania aktualizacji wartości, na podstawie katalogu dowodów utraty wartości określonych w wewnętrznych aktach normatywnych dotyczących ujmowania i wyceny oczekiwanych strat kredytowych.

Aktywa finansowe, dla których na datę bilansową Bank zidentyfikował wystąpienie zdarzenia powodującego utratę wartości, klasyfikowane są do fazy 3. Bank analizuje wystąpienie dowodu utraty wartości na poziomie umowy/transakcji oraz klienta.

Wystąpienie dowodu utraty wartości dla klienta lub jednej z jego ekspozycji kredytowej, skutkuje traktowaniem wszystkich innych ekspozycji kredytowych tego klienta jako ekspozycji z dowodem utraty wartości.

Natomiast w przypadku podmiotów powiązanych, wystąpienie dowodów utraty wartości u jednego z podmiotów nie skutkuje traktowaniem ekspozycji pozostałych podmiotów powiązanych jako ekspozycji z utratą wartości.

45.5. UWZGLĘDNIENIE OCZEKIWAŃ ODNOŚNIE PRZYSZYCH WARUNKÓW MAKROEKONOMICZNYCH

MSSF 9 nakłada na Bank obowiązek uwzględnienia oczekiwań w zakresie sytuacji makroekonomicznej w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych. Zgodnie z wymogiem MSSF 9 § 5.5.4, Bank koryguje parametry ryzyka w celu uwzględnienia prognozowanych przyszłych informacji makroekonomicznych (takich jak: stopa procentowa, kursy walutowe), dla portfeli, dla których zidentyfikował zależność. Źródłem informacji o wartościach czynników makroekonomicznych są prognozy sporządzane przez analityków ekonomicznych Banku.

45.6. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

W przypadku instrumentów pochodnych, Bank jest narażony na ryzyko niewykonania zobowiązań przez stronę transakcji związanej z danym instrumentem pochodnym. W przypadku klientów innych niż banki, rozliczenia dokonywane są zazwyczaj w kwocie netto, co chroni Bank przed ewentualnym ryzykiem rozliczeniowym. W uzasadnionych przypadkach, w celu ograniczania ryzyka Bank zabezpiecza się dodatkowo poprzez depozyty zabezpieczające od klientów.

45.7. RYZYKO KREDYTOWE WYNIKAJĄCE Z UDZIELONYCH ZOBOWIĄZAŃ

Bank oferuje swoim klientom gwarancje, na podstawie których Bank może być zobowiązany do dokonania płatności w ich imieniu oraz zaciąga zobowiązania, by przedłużyć udzielone kredyty w celu zaspokojenia ich potrzeb w zakresie płynności. Akredytywy i gwarancje (w tym akredytywy standby) zobowiązują Bank do dokonania płatności w imieniu klientów w przypadku określonego działania, które ma na ogół związek z importem lub eksportem towarów. Takie zobowiązania narażają Bank na ryzyko, które jest podobne do ryzyka związanego z pożyczkami i kredytami oraz które jest ograniczane przez te same procesy kontroli ryzyka i polityki.

45.8. SYSTEM RATINGOWY W BANKU

Bank zarządza jakością kredytową aktywów m.in. za pomocą metody wewnętrznych ratingów kredytowych. Bank stosuje metody wewnętrznych ratingów w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstw i podmiotów leczniczych prowadzących pełną sprawozdawczość finansową, podmiotów zagranicznych oraz spółdzielni mieszkaniowych i towarzystw budownictwa społecznego.

W Banku obowiązuje skala klas ratingowych w ramach metody ratingowych obejmujących poszczególne segmenty klientów z zakresem od 1 do 20, przy czym klasy ratingowe równe lub wyższe od 18 oznaczają klasy default.

Zgodnie ze swoją polityką, Bank stosuje oceny ratingowe ryzyka dla większości ekspozycji kredytowych portfela kredytowego. Pozwala to na właściwe zarządzanie istniejącym ryzykiem i umożliwia porównywanie ryzyka kredytowego w odniesieniu do różnych segmentów klientów oraz produktów.

W grupie klientów bez ratingów wewnętrznych znajdują się przede wszystkim nowe transakcje finansujące przedsięwzięcia inwestycyjne w formule spółek celowych.

45.9. ANALIZA MAKSYMALNEJ EKSPOZYCJI NA RYZYKO KREDYTOWE, RYZYKO ZWIĄZANE Z ZABEZPIECZENIAMI ORAZ INNYMI ELEMENTAMI POWODUJĄCYMI POPRAWĘ WARUNKÓW KREDYTOWANIA

W tabeli poniżej przedstawiono maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe według klas aktywów finansowych.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe bez uwzględnienia posiadanych zabezpieczeń (w podziale na klasy instrumentów finansowych)	31.12.2019	31.12.2018
Środki w Banku Centralnym	22 729 376	16 668 286
Należności od banków	6 846 065	7 904 427
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	576 573	979 480
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	821 198	740 141
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	20 072 326	15 834 203
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	30 886 994	25 929 711
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	7 397 934	6 881 770
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	5 301 537	3 874 660
Pozostałe aktywa	5 488 991	5 602 024
Razem	100 120 994	84 414 702
	31.12.2019	31.12.2018
Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe w związku udzielonymi gwarancjami	10 151 867	12 981 856

Bank posiada znaczący portfel gwarancji udzielonych w głównej mierze podmiotom niefinansowym, w tym przedsiębiorstwom. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe w związku z udzielonymi przez Bank gwarancjami, na koniec 2019 r. wynosiło 10 151 867 tys. zł.

45.10. STRUKTURA JAKOŚCIOWA I ROZKŁAD PORTFELI

Bank zarządza jakością kredytową aktywów poprzez szereg metod ograniczania ryzyka kredytowego, w tym przy pomocy wewnętrznych ratingów kredytowych. System ratingowy w Banku wykorzystuje różnorodne finansowe narzędzia analityczne oraz przetworzone informacje rynkowe, by uzyskać główne dane wejściowe do pomiaru ryzyka związanego z klientem. Stosowane modele ratingowe są regularnie monitorowane i poddawane walidacji.

Przy określaniu i monitorowaniu ryzyka kredytowego klientów Bank wykorzystuje również oceny ratingowe nadawane klientom przez uznane agencje ratingowe.

Poniższe tabele przedstawiają alokację portfela.

- Podział kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom, zobowiązań z tytułu udzielonych pożyczek i gwarancji, instrumentów dłużnych i instrumentów pochodnych według ratingu ryzyka kredytowego

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom wyceniane w zamortyzowanym koszcie na 31.12.2019

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Rating od 1 do 13	22 451 468	1 726 491	203 161	55	24 381 175
Rating od 14 do 17	277 668	546 466	285 062	0	1 109 196
Rating 18 i gorszy	69 098	160 633	1 129 175	0	1 358 906
bez ratingu	5 156 634	270	350 555	0	5 507 459
Razem wartość bilansowa brutto	27 954 868	2 433 860	1 967 953	55	32 356 736
Odpisy z tytułu utraty wartości	179 639	121 165	774 751	-7 703	1 067 852
Razem wartość bilansowa netto	27 775 229	2 312 695	1 193 202	7 758	31 288 884

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom wyceniane w zamortyzowanym koszcie na 31.12.2018

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Rating od 1 do 13	17 896 102	2 402 729	273 674	5 136	20 577 641
Rating od 14 do 17	328 060	474 086	174 680	110 576	1 087 402
Rating 18 i gorszy	147 410	152 368	1 304 050	10 425	1 614 253
bez ratingu	3 745 143	135 117	216 177	0	4 096 437
Razem wartość bilansowa brutto	22 116 715	3 164 300	1 968 581	126 137	27 375 733
Odpisy z tytułu utraty wartości	165 379	84 351	715 358	-27 322	937 766
Razem wartość bilansowa netto	21 951 336	3 079 949	1 253 223	153 459	26 437 967

Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wyceniane w zamortyzowanym koszcie na 31.12.2019

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Rating od 1 do 13	16 878 530	472 465	112 808	0	17 463 803
Rating od 14 do 17	573 033	90 662	37 516	0	701 211
Rating 18 i gorszy	33 487	3 861	307 790	0	345 138
bez ratingu	46 350 858	0	67 483	0	46 418 341
Razem	63 835 908	566 988	525 597	0	64 928 493
Odpisy z tytułu utraty wartości	149 334	8 126	186 851	0	344 311

Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wyceniane w zamortyzowanym koszcie na 31.12.2018

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Rating od 1 do 13	46 855 101	617 591	1 171 070	0	48 643 762
Rating od 14 do 17	645 386	172 316	50 326	0	868 028
Rating 18 i gorszy	43 685	7 585	14 128	0	65 398
bez ratingu	5 105 496	4 266	104 933	0	5 214 695
Razem	52 649 668	801 758	1 340 457	0	54 791 883
Odpisy z tytułu utraty wartości	139 754	12 684	59 246	0	211 684

Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na 31.12.2019

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Rating od 1 do 13	124 870	0	0	0	124 870
Rating od 14 do 17	0	0	0	0	0
Rating 18 i gorszy	0	0	0	0	0
bez ratingu	0	0	0	0	0
Razem wartość bilansowa	124 870	0	0	0	124 870

Kredyty i pożyczki udzielone klientom obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat na 31.12.2018

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Rating od 1 do 13	78 851	67 237	0	0	146 088
Rating od 14 do 17	0	0	0	0	0
Rating 18 i gorszy	0	0	0	0	0
bez ratingu	0	0	0	0	0
Razem wartość bilansowa	78 851	67 237	0	0	146 088

- Podział ekspozycji wobec banków z tytułu lokat, rachunków bieżących oraz innych należności według wewnętrznej klasy ryzyka banku

Podział ekspozycji wobec banków z tytułu lokat, rachunków bieżących oraz innych należności wycenianych w zamortyzowanym koszcie według wewnętrznej klasy ryzyka Banku

	31.12.2019	31.12.2018
I	179 019	1 044 622
II	589 221	943 518
III	0	564 829
IV	200 298	281 995
V	89 004	0
VI	0	21 499
bez klasy ryzyka*	5 263 285	4 394 315
Razem wartość bilansowa brutto	6 320 827	7 250 778
Odpisy z tytułu utraty wartości	1 522	695
Razem wartość bilansowa netto	6 319 305	7 250 083

* rachunki bieżące nostro, pozostałe

- Podział ekspozycji z tytułu instrumentów dłużnych według zewnętrznych ratingów

Podział ekspozycji z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie według zewnętrznych ratingów na 31.12.2019

Rating zewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
A / AA	0	0	0	0	0
BBB	2 852 244	0	0	0	2 852 244
BB	125 242	0	0	0	125 242
B	0	0	0	0	0
CCC	0	0	0	0	0
bez ratingu	3 567 547	309 189	675 371	0	4 552 107
Razem wartość bilansowa brutto	6 545 033	309 189	675 371	0	7 529 593
Odpisy z tytułu utraty wartości	30 231	8 648	92 780	0	131 659
Razem wartość bilansowa netto	6 514 802	300 541	582 591	0	7 397 934

Podział ekspozycji z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie według zewnętrznych ratingów na 31.12.2018

Rating zewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
A / AA	0	0	0	0	0
BBB	1 676 236	0	0	0	1 676 236
BB	0	0	0	0	0
B	0	0	0	0	0
CCC	0	0	0	0	0
bez ratingu	3 637 618	1 019 275	681 389	0	5 338 282
Razem wartość bilansowa brutto	5 313 854	1 019 275	681 389	0	7 014 518
Odpisy z tytułu utraty wartości	11 405	15 547	105 796	0	132 748
Razem wartość bilansowa netto	5 302 449	1 003 728	575 593	0	6 881 770

Podział należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu według zewnętrznych ratingów na 31.12.2019

Rating zewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
A / AA	5 301 537	0	0	0	5 301 537
BBB	0	0	0	0	0
BB	0	0	0	0	0
B	0	0	0	0	0
CCC	0	0	0	0	0
bez ratingu	0	0	0	0	0
Razem	5 301 537	0	0	0	5 301 537

Podział należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu według zewnętrznych ratingów na 31.12.2018

Rating zewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
A / AA	938 888	0	0	0	938 888
BBB	695 103	0	0	0	695 103
BB	1 691 164	0	0	0	1 691 164
B	446 146	0	0	0	446 146
CCC	50 324	0	0	0	50 324
bez ratingu	53 035	0	0	0	53 035
Razem	3 874 660	0	0	0	3 874 660

Podział ekspozycji z tytułu Instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody według zewnętrznych ratingów na 31.12.2019

Rating zewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
A / AA	10 322 157	0	0	0	10 322 157
BBB	553 274	0	0	0	553 274
BB	127 562	0	0	0	127 562
B	0	0	0	0	0
CCC	0	0	0	0	0
bez ratingu	8 082 041	36 281	0	0	8 118 322
Razem wartość bilansowa	19 085 034	36 281	0	0	19 121 315
Odpisy z tytułu utraty wartości*	6 608	256	0	0	6 864

* Odpis dotyczący Instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej.

Podział ekspozycji z tytułu Instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody według zewnętrznych ratingów na 31.12.2018

Rating zewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
A / AA	636 433	0	0	0	636 433
BBB	11 811 553	0	0	0	11 811 553
BB	207 170	0	0	0	207 170
B	0	0	0	0	0
CCC	0	0	0	0	0
bez ratingu	2 063 564	34 736	1 220	0	2 099 520
Razem wartość bilansowa	14 718 720	34 736	1 220	0	14 754 676
Odpisy z tytułu utraty wartości*	4 004	412	216	0	4 632

* Odpis dotyczący Instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody jest ujęty w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” i nie pomniejsza wartości bilansowej.

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według zewnętrznych ratingów na 31.12.2019

Rating zewnętrzny	Banki	Pozostałe instytucje finansowe	Podmioty niefinansowe	Razem
A+	203 502	0	0	203 502
A	106 170	0	0	106 170
A-	42 136	0	0	42 136
AA-	11 872	0	0	11 872
BBB+	44 192	0	0	44 192
BB+	0	0	18 975	18 975
bez ratingu	0	99 427	48 633	148 060
Razem wartość bilansowa	407 872	99 427	67 608	574 907

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według zewnętrznych ratingów na 31.12.2018				
Rating zewnętrzny	Banki	Pozostałe instytucje finansowe	Podmioty niefinansowe	Razem
A+	121 668	0	0	121 668
A	226 109	0	0	226 109
A-	40 054	477 508	0	517 562
BBB+	54 281	0	0	54 281
BB+	0	0	0	0
bez ratingu	0	17 094	42 149	59 243
Razem wartość bilansowa	442 112	494 602	42 149	978 863

Podział ekspozycji z tytułu Instrumentów dłużnych według zewnętrznych ratingów	31.12.2019	31.12.2018
Instrumenty dłużne przeznaczone do obrotu		
A / AA	1 666	0
BBB	0	617
BB	0	0
B	0	0
CCC	0	0
Razem	1 666	617
Instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
A / AA	87 051	42 219
BBB	86 084	174 575
BB	0	0
B	0	0
CCC	0	0
bez ratingu	54 036	52 508
Razem	227 171	269 302

45.11. ANALIZA KONCENTRACJI RYZYKA

Ryzyko koncentracji zaangażowania oznacza zagrożenie wynikające z zaangażowania wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, podmiotów z tej samej branży, sektora gospodarczego, podmiotów z tego samego regionu geograficznego, zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia, w tej samej walucie, wobec podmiotów, o których mowa w art. 79 ust. 1 Prawa bankowego, mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania Banku poprzez niewykonanie zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

Bank kontroluje poziom ekspozycji na ryzyko kredytowe:

- łącznie oraz w podziale na działalność własną, a także związaną z obsługą funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych na podstawie odrębnych ustaw,
- w zakresie koncentracji zaangażowań wobec jednego podmiotu i/lub podmiotów powiązanych kapitałowo bądź organizacyjnie,
- w zakresie dużych ekspozycji,
- w odniesieniu do poszczególnych branż działalności gospodarczej,
- odrębnie z tytułu ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
- w stosunku do wybranych segmentów i produktów,
- z tytułu transakcji walutowych lub indeksowanych do waluty,
- z tytułu udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych (gwarancji, poręczeń i akredytyw).

Ryzyko koncentracji dużych ekspozycji

W Banku stosuje się regulacyjne limity koncentracji dużych ekspozycji wynikające z rozporządzenia CRR, ustawy Prawo bankowe i szczególnych przepisów ustawy o BGK, których poziom dodatkowo ograniczany jest uchwałą Zarządu Banku w sprawie ustalenia maksymalnego poziomu koncentracji zaangażowania wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych klientów na moment podejmowania decyzji finansowej.

Wykorzystanie limitu koncentracji wyznaczane jest i monitorowane z częstotliwością dzienną. W przypadku zanotowania przekroczeń limitu koncentracji, uczestnicy procesu kredytowego i inwestycyjnego są o tym niezwłocznie informowani.

Przyjęty przez Bank jako bezpieczny poziom zaangażowania wobec grupy podmiotów powiązanych oraz pojedynczego klienta na koniec 2019 r. nie został przekroczony. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. poziom ryzyka koncentracji dużych

ekspozycji Banku z tytułu największego zaangażowania (po uwzględnieniu odliczeń) wobec pojedynczego podmiotu wynosił 19,5% uznanego kapitału Banku (20,6% na 31 grudnia 2018 r.).

Zaangażowanie Banku wobec 20 największych klientów niebankowych				
	31.12.2019		31.12.2018	
	Zaangażowanie*	Udział w portfelu kredytowym	Zaangażowanie*	Udział w portfelu kredytowym
1.	3 480 357	8,0%	3 759 529	10,2%
2.	3 305 662	7,6%	3 426 040	9,3%
3.	3 179 245	7,3%	2 913 612	7,9%
4.	2 969 142	6,8%	2 019 305	5,5%
5.	1 771 440	4,1%	1 768 847	4,8%
6.	1 529 322	3,5%	1 633 662	4,4%
7.	1 480 064	3,4%	1 605 879	4,3%
8.	1 279 648	2,9%	1 588 740	4,3%
9.	1 059 899	2,4%	1 528 263	4,1%
10.	1 002 002	2,3%	1 392 019	3,8%
11.	863 624	2,0%	1 357 605	3,7%
12.	662 046	1,5%	1 062 884	2,9%
13.	596 983	1,4%	1 061 764	2,9%
14.	550 592	1,3%	863 749	2,3%
15.	549 617	1,3%	598 587	1,6%
16.	521 972	1,2%	569 842	1,5%
17.	515 131	1,2%	551 705	1,5%
18.	462 793	1,1%	549 784	1,5%
19.	409 937	0,9%	523 713	1,4%
20.	390 063	0,9%	467 033	1,3%
Razem	26 579 539	61,1%	29 242 562	79,2%

* Obejmuje zaangażowanie kredytowe bilansowe i pozabilansowe: kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, dłużne papiery wartościowe oraz limity na transakcje pochodne. Kwota zaangażowania wyliczana jest na potrzeby limitów zewnętrznych (limity koncentracji dużych ekspozycji) bez uwzględnienia odliczeń.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. poziom ryzyka koncentracji dużych ekspozycji Banku z tytułu największego zaangażowania (po uwzględnieniu odliczeń) wobec grupy klientów powiązanych wynosił 30,6% uznanego kapitału Banku (27,5% na 31 grudnia 2018 r.).

Zaangażowanie Banku wobec 5 największych grup kapitałowych niebankowych				
	31.12.2019		31.12.2018	
	Zaangażowanie*	Udział w portfelu kredytowym	Zaangażowanie*	Udział w portfelu kredytowym
1.	4 829 388	11,1%	5 004 250	13,5%
2.	4 212 677	9,7%	4 131 989	11,2%
3.	4 131 507	9,5%	3 808 644	10,3%
4.	3 480 357	8,0%	3 136 013	8,5%
5.	2 969 142	6,8%	2 019 305	5,5%
Razem	19 623 071	45,1%	18 100 201	49,0%

* Obejmuje zaangażowanie kredytowe bilansowe i pozabilansowe: kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, dłużne papiery wartościowe oraz limity na transakcje pochodne. Kwota zaangażowania wyliczana jest na potrzeby limitów zewnętrznych (limity koncentracji) bez uwzględnienia odliczeń.

Ryzyko koncentracji geograficznej

Monitorowanie ryzyka koncentracji zaangażowań z punktu widzenia obszarów geograficznych jest realizowane na podstawie istniejącego podziału wg jednostek terenowych Banku (regionów) oraz wg województw. Bank posiada swoje regiony w każdym z miast wojewódzkich.

Portfel kredytowy Banku charakteryzuje się wysoką koncentracją geograficzną – ponad 70% portfela kredytowego Banku koncentruje się w pięciu województwach, co jest pochodną zaangażowania w duże grupy podmiotów. W związku z tym dotychczas nie zaistniała w Banku potrzeba wyznaczenia limitów geograficznych.

Ryzyko koncentracji branżowej

W celu bezpiecznego i efektywnego budowania portfela kredytowego, Bank zarządza ryzykiem koncentracji branżowej poprzez system wewnętrznych limitów branżowych. Przypisanie klienta do limitu branżowego odbywa się na podstawie klasyfikacji klienta do właściwej branży dokonywanej i weryfikowanej przez pracownika Banku w oparciu o informacje na temat rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez klienta.

Monitorowanie ryzyka koncentracji zaangażowań z punktu widzenia branż odbywa się codziennie w oparciu o wewnętrzne procedury dotyczące wewnętrznych limitów branżowych. W przypadku gdy wykorzystanie limitu wynosi co najmniej 90%, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów.

Stosowane narzędzia i metody wspierające monitoring ekspozycji kredytowych i klientów, pozwalają na sprawne reagowanie w przypadku pogarszania się jakości portfela lub poszczególnych ekspozycji kredytowych i podejmowanie środków zaradczych.

Branża	31.12.2019		31.12.2018	
	Kwota zaangażowania	Udział w zaangażowaniu ogółem	Kwota zaangażowania	Udział w zaangażowaniu ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	10 204 048	23,5%	8 414 649	22,8%
Budownictwo	5 184 181	11,9%	4 936 582	13,4%
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	572 003	1,3%	564 016	1,5%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 884 863	4,3%	1 058 897	2,9%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 717 160	6,3%	2 541 043	6,9%
Działalność w zakresie usług administrowania i wsparcia	21 055	0,0%	33 131	0,1%
Edukacja	86 525	0,2%	43 068	0,1%
Górnictwo i wydobywanie	2 825 011	6,5%	1 692 266	4,6%
Handel hurtowy i detaliczny	530 473	1,2%	438 707	1,2%
Hotele i restauracje	213 188	0,5%	217 223	0,6%
Informacja i komunikacja	687 827	1,7%	234 347	0,6%
Obsługa rynku nieruchomości, administrowanie	1 547 369	3,6%	1 488 396	4,0%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 247 525	2,9%	1 033 470	2,8%
Pozostała działalność usługowa, kulturalna, rozrywkowa, rekreacyjna	186 544	0,4%	114 437	0,3%
Pozostałe (osoby fizyczne, brak PKD)	2 168 650	5,0%	1 905 975	5,2%
Przetwórstwo przemysłowe	4 147 082	9,5%	4 041 672	10,9%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	34 319	0,1%	15 241	0,0%
Transport i gospodarka magazynowa	3 819 163	8,8%	4 184 361	11,3%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną	5 354 674	12,3%	3 974 315	10,8%
Razem	43 431 660	100,0%	36 931 796	100,0%

* obejmuje zaangażowanie kredytowe bilansowe i pozabilansowe: kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, dłużne papiery wartościowe oraz limity na transakcje pochodne. Kwota zaangażowania wyliczana jest na potrzeby limitów zewnętrznych (limity koncentracji dużych ekspozycji) bez uwzględniania odliczeń.

Bank stosuje limity branżowe, których celem jest ograniczanie poziomu ryzyka związanego z finansowaniem klientów prowadzących działalność w wybranych branżach charakteryzujących się wysokim poziomem ryzyka kredytowego oraz unikanie nadmiernego poziomu koncentracji branżowej.

W strukturze portfela dominuje administracja publiczna ze względu na rozwiniętą współpracę BGK z rządem centralnym oraz z samorządami lokalnymi. Relatywnie dużą grupę ekspozycji stanowi również branża zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe oraz transport i gospodarka magazynowa. Wynika to między innymi z faktu, iż Bank angażuje się w finansowanie przedsięwzięć strategicznych z punktu widzenia Skarbu Państwa, w tym dotyczących energetyki, sektora paliwowego i chemicznego oraz transportu. Przedsięwzięcia tego typu są realizowane w formie dużych projektów inwestycyjnych.

Ryzyko koncentracji walutowej w portfelu kredytowym

Bank cyklicznie monitoruje strukturę walutową portfela kredytowego oraz ryzyko związane z tym portfelem. Dominującą walutą w portfelu jest PLN (ok. 83,2%). Ekspozycje w EUR oraz USD stanowią łącznie ok. 16,2%. Ekspozycje w CHF stanowią nieznaczącą pozycję w portfelu kredytowym Banku i są to w głównej mierze należności od osób fizycznych.

Koncentracja walutowa ryzyka kredytowego	31.12.2019	31.12.2018
PLN	83,2%	82,5%
Waluty obce, w tym:	16,8%	17,5%
- EUR	9,7%	11,4%
- USD	6,5%	5,0%
- CHF	0,1%	0,1%
- inne	0,5%	1,0%
Razem	100,0%	100,0%

45.12. ZABEZPIECZENIA ORAZ INNE FORMY OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO

Podstawowym instrumentem redukcji ryzyka kredytowego jest prawne zabezpieczenie wierzycelności Banku. W Banku stosuje się wewnętrzną procedurę dotyczącą ustanawiania i oceny prawnego zabezpieczenia wierzycelności na moment zawierania transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym oraz monitorowania zabezpieczenia w okresie trwania transakcji.

Bank, w zakresie przedsięwzięć mających na celu ograniczenie lub redukcję ryzyka kredytowego do założonych dopuszczalnych poziomów, stosuje następujące instrumenty i metody:

- dywersyfikację ryzyka,
- zabezpieczenie ryzyka,
- podział ryzyka,
- rekompensatę ryzyka.

W Banku ogranicza się ryzyko kredytowe poprzez uwzględnianie ochrony kredytowej przy obliczaniu ekspozycji ważonych ryzykiem w portfelu bankowym, zgodnie z wewnętrznymi procedurami dotyczącymi prawnych zabezpieczeń wierzycelności Banku.

Polityka zabezpieczeń

Kwota oraz rodzaj wymaganego zabezpieczenia zależy od oceny ryzyka kredytowego związanego z kontrahentem. W Banku obowiązują określone wytyczne dotyczące akceptowalności oraz wyceny każdego rodzaju zabezpieczenia.

Główne rodzaje uzyskiwanych zabezpieczeń są następujące:

- dla pożyczek papierów wartościowych oraz transakcji odkupu odwrotnego - gotówka i papiery wartościowe,
- dla kredytów komercyjnych - zabezpieczenia w formie hipotek, zastawów na ruchomościach.

Bank monitoruje wartość rynkową zabezpieczenia dla każdej transakcji kredytowej i w przypadku takiej potrzeby żąda dodatkowego zabezpieczenia, zgodnie z umową kredytową.

Zgodnie ze swoją polityką, Bank stara się rozporządzać przejętymi zabezpieczeniami w uporządkowany sposób. Wpływy są wykorzystywane do zmniejszenia lub spłaty zaległych wierzycelności. Bank nie wykorzystuje przejętych zabezpieczeń w celach biznesowych.

Do kalkulacji wartości odzyskiwalnej zabezpieczeń przyjmuje się zweryfikowaną przez Bank wartość z wyceny z zastosowaniem wskaźników korygujących wartość zabezpieczeń. Ponadto, każdorazowo oceniane jest spełnienie warunków formalno-prawnych uznania zabezpieczenia oraz jego realność i płynność, a także korelacja z sytuacją ekonomiczno-finansową dłużnika. W przypadku zabezpieczeń nierzeczywistych dodatkowo badana jest sytuacja ekonomiczno-finansowa wystawcy zabezpieczenia.

Bank stosuje cykliczny monitoring prawnych zabezpieczeń transakcji kredytowych.

Zabezpieczenia oraz inne formy ograniczenia ryzyka kredytowego		
Wartość godziwa zabezpieczeń	31.12.2019	31.12.2018
Hipoteki	38 703 081	35 976 822
Zastawy	3 059 299	2 224 085
Gwarancje i poręczenia, w tym:	7 536 403	8 493 415
- gwarancje bankowe	2 106 911	613 806
- gwarancje rządowe	3 974 308	6 804 606
- gwarancje i poręczenia inne	1 455 184	1 075 003
Zabezpieczenia na środkach pieniężnych	224 227	152 974
Inne	25 390	14 346
Razem	49 548 400	46 861 642

W strukturze zabezpieczeń ekspozycji kredytowych Banku według wartości godziwej dominują hipoteki oraz gwarancje i poręczenia. Maksymalną redukcją ryzyka charakteryzują się ekspozycje kredytowe zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (oznaczone jako gwarancje i poręczenia inne). Jednostki samorządu terytorialnego poręczają głównie ekspozycje powiązanych Towarzystw Budownictwa Społecznego, szpitali i spółek komunalnych.

W przypadku ekspozycji kredytowych w pełni zabezpieczonych wpłatą określonej kwoty na rachunek Banku (zgodnie z art. 102 Prawa bankowego), Bank nie ujmuje odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Wartość brutto takich ekspozycji na 31.12.2019 r. wynosiła 12 734 tys. zł.

Wartość brutto instrumentów finansowych, w przypadku których ze względu na zabezpieczenie Bank nie ujął odpisu na oczekiwane straty kredytowe na 31.12.2019

Rating wewnętrzny	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Rating od 1 do 13	4 228	0	0	4 228
Rating od 14 do 17	0	0	0	0
Rating 18 i gorszy	8 506	0	0	8 506
bez ratingu	0	0	0	0
Razem wartość bilansowa	12 734	0	0	12 734

45.13. PRAKTYKI DOTYCZĄCE EKSPOZYCJI PODDANYCH RESTRUKTURYZACJI LUB REFINANSOWANIU (PRAKTYKI FORBEARANCE)

Bank stosuje definicję ekspozycji restrukturyzowanej, rozumianej jako ekspozycja kredytowa, w odniesieniu do której zastosowano środki restrukturyzacyjne. Środki te obejmują przyznane przez Bank udogodnienia dla kredytobiorcy, który doświadcza lub wkrótce zacznie doświadczać trudności z wywiązywaniem się ze swoich zobowiązań finansowych (trudności finansowe).

Następujące środki uznaje się za środki restrukturyzacyjne:

- zmianę warunków umowy, z tytułu której ekspozycja kredytowa została sklasyfikowana jako zagrożona przed tą zmianą lub która zostałaby sklasyfikowana jako zagrożona, jeżeli nie zostałaby zmieniona,
- zmianę warunków umowy, z której wynika ekspozycja kredytowa obejmująca całkowite lub częściowe umorzenie ekspozycji w drodze odpisów,
- zezwolenie Banku na skorzystanie z wbudowanych klauzul restrukturyzacyjnych w odniesieniu do kredytobiorcy zagrożonego niewywiązaniem się z zobowiązania lub który zostałaby uznany za zagrożonego niewywiązaniem się z zobowiązania w przypadku nieskorzystania z tych klauzul,
- dokonanie przez kredytobiorcę spłaty kwoty głównej lub odsetek od innej ekspozycji kredytowej w Banku, która to ekspozycja była zagrożona w momencie zastosowania przez Bank, lub blisko tego okresu, udogodnienia w formie dodatkowego finansowania lub która zostałaby sklasyfikowana jako zagrożona w przypadku braku zastosowania udogodnienia,
- zmianę prowadzącą do spłat dokonanych dzięki realizacji zabezpieczenia – jeżeli zmiana taka stanowi przedmiot udogodnienia.

Uznaje się, że ekspozycje przestały być restrukturyzowane, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- ekspozycję kredytową uznaje się za niezagrożoną w przypadku, gdy została ona usunięta z kategorii ekspozycji zagrożonych,
- po dokonaniu analizy sytuacji finansowej kredytobiorcy, która wykazała, że umowa ta nie spełnia już warunków uznania jej za zagrożoną,
- od daty uznania ekspozycji restrukturyzowanej za niezagrożoną upłynął co najmniej dwuletni okres obserwacji (okres warunkowy),
- dokonywane były regularne płatności z tytułu odsetek i kapitału przez co najmniej 12 z 24 miesięcy okresu obserwacji;
- na koniec okresu warunkowego żadna z ekspozycji wobec kredytobiorcy nie była przeterminowana o ponad 30 dni.

Wartość ekspozycji forborne wg stanu na 31.12.2019

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym:	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Ekspozycje forborne brutto	1	0	440 765	440 766
- sektor niefinansowy	1	0	377 597	377 598
- sektor budżetowy	0	0	63 168	63 168
Odpisy z tytułu utraty wartości	1	0	90 613	90 614
Ekspozycje forborne netto	0	0	350 152	350 152
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie				
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0	213 379	213 379
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0	63 794	63 794
Ekspozycje forborne netto	0	0	149 585	149 585

Wartość ekspozycji forborne wg stanu na 31.12.2018				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane w zamortyzowanym koszcie, w tym*:	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem
Ekspozycje forborne brutto	22 700	0	396 014	418 714
- sektor niefinansowy	19 629	0	306 934	326 563
- sektor budżetowy	3 071	0	89 080	92 151
Odpisy z tytułu utraty wartości	281	0	98 949	99 230
Ekspozycje forborne netto	22 419	0	297 065	319 484
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie				
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	37 000	0	220 924	257 924
Odpisy z tytułu utraty wartości	60	0	75 305	75 365
Ekspozycje forborne netto	36 940	0	145 619	182 559

*W 2018 ekspozycje kredytowe w wysokości 153 459 tys. zł zostały niewłaściwie zaprezentowane jako ekspozycje forborne (POCI)

Najliczniejszą grupę ekspozycji restrukturyzowanych stanowią transakcje klientów z segmentu Przedsiębiorstw. Podkreślić należy niski poziom wskaźnika przeterminowań pow. 90 dni w portfelu ekspozycji forborne wynoszący 2,2% na dzień 31.12.2019 r.

46. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

Definicja

Ryzyko płynności oznacza zagrożenie wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i pasywów, transakcji pozabilansowych, niedopasowania terminowego bieżących strumieni pieniężnych powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Ryzyko płynności rozpatrywane jest także w kontekście:

- ryzyka płynności rynku (produktu) rozumianego jako zagrożenie utraty możliwości zamiany na gotówkę w wymaganym czasie określonych produktów na rynku, powodujące konieczność poniesienia strat finansowych na tych produktach,
- ryzyka finansowania rozumianego jako zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania,
- ryzyka koncentracji płynności rozumianego jako ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na uzależnienie się (brak dywersyfikacji) lub nadmierną ekspozycję wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych,
- ryzyka płynności w poszczególnych walutach, w których Bank prowadzi działalność, rozumianego jako brak możliwości wywiązania się przez Bank z zobowiązań w danej walucie obcej ze względu na ograniczenia w wymienialności walut.

Cel zarządzania

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i z przyszłych planowanych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej,
- określenie rozwiązań umożliwiających przetrwanie sytuacji kryzysowej w przypadku jej ewentualnego wystąpienia (plan awaryjny).

Identyfikacja i pomiar

Bank identyfikuje wewnętrzne i zewnętrzne źródła ryzyka płynności oraz źródła powstawania ryzyka.

Obowiązujący w BGK system pomiaru ryzyka płynności obejmuje następujące metody:

- wskaźniki płynności (zarówno nadzorcze, jak i wewnętrzne), analizę kontraktowej i urealnionej luki płynności, analizy stabilności środków, dzienny monitoring bazy depozytowej,
- miary ryzyka w warunkach skrajnych (stress testy płynności) obejmujące analizy scenariuszowe, analizy wrażliwości oraz testy odwrócone.

Kontrola

W celu ograniczenia ryzyka i zabezpieczenia płynności Bank stosuje poniższe działania:

- zawieranie transakcji na rynku pieniężnym, w tym w szczególności transakcji lokacyjno-depozytowych, reverse repo, repo, kupna i sprzedaży bonów pieniężnych NBP, bonów skarbowych, obligacji i innych,

- utrzymywanie portfela płynnych papierów wartościowych,
- monitorowanie stanu środków oraz możliwości finansowania z NBP w ciągu dnia,
- posiadanie linii zabezpieczających płynność Banku,
- emisje obligacji własnych oraz zarządzanie poziomem depozytów w celu optymalizacji struktury źródeł finansowania,
- przygotowanie planu postępowania w sytuacjach awaryjnych, związanych ze stanem zmniejszenia lub zagrożenia płynności.

Kontrola ryzyka płynności obejmuje dostosowany do skali i złożoności działalności Banku system limitów ryzyka płynności (limity zewnętrzne oraz limity wewnętrzne, w tym w szczególności akceptowalny poziom ryzyka płynności). System limitów uzupełniony jest o wartości progowe i progi analizy stanowiące zbiór wskaźników wczesnego ostrzegania, które pozwalają odpowiednio wcześniej zidentyfikować negatywne trendy mogące mieć wpływ na płynność Banku.

Dodatkowo, zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o BGK, minister właściwy do spraw finansów publicznych zapewnia środki na utrzymanie norm płynności płatniczej.

Monitorowanie

Proces monitorowania ryzyka polega na cyklicznej kontroli wielkości limitowanych parametrów i analizowaniu wykorzystania limitów. Dodatkowo, analizowana jest również koncentracja źródeł finansowania oraz wpływ potencjalnego wzrostu depozytów zabezpieczających na płynność Banku.

W zakresie ryzyka płynności dokonuje się również cyklicznych prognoz poziomu ryzyka płynności. W prognozach ryzyka płynności uwzględnia się przede wszystkim poziom kształtowania się wybranych miar ryzyka płynności w warunkach normalnej działalności Banku oraz w sytuacji realizacji wybranych scenariuszy stress testowych.

Raportowanie

W zakresie ryzyka płynności sporządzane są raporty bieżące, zawierające w szczególności wykorzystanie nadzorczych norm płynności oraz wewnętrznych limitów płynności, stan depozytów Banku, analizę stabilności środków obcych oraz wyniki stress testów, a także okresowe symulacje miar płynności oraz analizy płynności długoterminowej.

Informacje ilościowe

W 2019 r. nadzorcze miary płynności określone w uchwale nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności (Dz. Urz. KNF Nr 8, poz. 40 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych (Dz.U. UE L 11 z dnia 17 stycznia 2015 r., s. 1), jak również wewnętrzne limity wskaźników płynności, nie były przekroczone.

Nadzorcze miary płynności

Nadzorcze miary płynności prezentuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Limit	Z uwzględnieniem funduszy przepływowych		Informacja dodatkowa - z wyłączeniem funduszy przepływowych	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
M3 – współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,00	2,52	2,55	2,52	2,54
M4 – współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,00	1,25	1,27	1,51	1,56
LCR - wskaźnik pokrycia wypływów netto (ang. liquidity coverage ratio)	100%*	193%	241%	228%	310%

* wskaźniki wyznaczone są w ujęciu jednostkowym z uwagi na brak konieczności dokonywania konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR

Zmiana miar płynności jest związana przede wszystkim z proporcjonalnie mniejszym wzrostem długoterminowych źródeł finansowania w stosunku do wzrostu akcji kredytowej Banku oraz wzrostu inwestycji kapitałowych.

Luka płynności

Poniżej przedstawiono urealnioną lukę płynności dla Banku. Urealnieniu podlegają w szczególności wartości depozytów (w oparciu o szacowany osad), płynnych papierów wartościowych (wykazywane w kwotach możliwych do uzyskania w poszczególnych terminach) oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym (w zakresie szacowanych kwot i terminów realizacji).

Urealniona luka płynności dla Banku		do 1m	1m - 3m	3m - 6m	6m - 1 rok	1 rok - 5 lat	pow. 5 lat
31.12.2019	Luka	26 244 094	-6 925 359	-3 020 347	-2 074 963	-27 672 658	3 040 732
	Luka skumulowana	26 244 094	19 318 735	16 298 388	14 223 425	-13 449 233	-10 408 501
31.12.2018	Luka	25 714 435	-4 062 053	-2 439 211	-2 845 753	-25 086 191	-2 456 260
	Luka skumulowana	25 714 435	21 652 382	19 213 171	16 367 418	-8 718 773	-11 175 033

Struktura źródeł finansowania

Bank posiada zdywersyfikowane źródła finansowania, które stanowią głównie depozyty klientów, środki z emisji obligacji własnych, a także kredyty zaciągnięte w międzynarodowych instytucjach finansowych.

W poniższych tabelach zaprezentowano strukturę zobowiązań według kontraktowych terminów zapadalności. Podane kwoty stanowią zarówno przepływy z tytułu nominału, jak również odsetek (jeśli dotyczy) za cały okres do momentu wymagalności zobowiązania. W przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych kwoty ekspozycji zostały zaprezentowane według kontraktowych terminów zapadalności.

Zobowiązania dla Banku na 31.12.2019		do 1m	1m - 3m	3m - 6m	6m - 1 rok	1 rok - 5 lat	pow. 5 lat	Razem
Zobowiązania bilansowe	Zobowiązania wobec banków	2 459 889	90 241	148 388	242 525	1 730 145	1 361 419	6 032 607
	Zobowiązania wobec klientów	58 686 890	5 770 661	1 879 939	874 566	119 796	0	67 331 852
	Emisje własne	5 115	1 193 971	1 239 137	52 997	5 094 496	0	7 585 716
	Zobowiązanie z tytułu leasingu	2 814	2 709	3 518	5 954	22 166	5 938	43 099
	Razem	61 154 708	7 057 582	3 270 982	1 176 042	6 966 603	1 367 357	80 993 274
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	Zobowiązania dotyczące finansowania	40 198 902	1 089 018	195 281	967 339	4 027 507	3 211 164	49 689 211
	Zobowiązania gwarancyjne	5 415 340	696 911	337 540	3 514 274	4 567 029	708 188	15 239 282
	Razem	45 614 242	1 785 929	532 821	4 481 613	8 594 536	3 919 352	64 928 493

Zobowiązania dla Banku na 31.12.2018		do 1m	1m - 3m	3m - 6m	6m - 1 rok	1 rok - 5 lat	pow. 5 lat	Razem
Zobowiązania bilansowe	Zobowiązania wobec banków	2 763 996	117 229	143 431	246 360	1 792 908	933 721	5 997 645
	Zobowiązania wobec klientów	44 664 850	4 889 134	1 180 331	342 724	4 353	0	51 081 392
	Emisje własne	5 090	1 419 393	24 157	1 056 157	3 424 472	0	5 929 269
	Razem	47 433 936	6 425 756	1 347 919	1 645 241	5 221 733	933 721	63 008 306
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	Zobowiązania dotyczące finansowania	31 758 070	159 159	757 062	784 055	2 854 561	3 838 568	40 151 475
	Zobowiązania gwarancyjne	3 915 744	1 149 438	132 965	2 743 492	5 079 552	1 619 217	14 640 408
	Razem	35 673 814	1 308 597	890 027	3 527 547	7 934 113	5 457 785	54 791 883

Przepływy z tytułu instrumentów pochodnych

Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Bank obejmują transakcje IRS, FRA, FX Swap, FX Forward, CIRS oraz opcje.

Poniższe dane odzwierciedlają niezdywersyfikowane umowne wpływy i wypływy pieniężne z tytułu tych instrumentów odpowiednio na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r.

Przepływy z tytułu instrumentów pochodnych		do 1m	1m - 3m	3m - 6m	6m - 1 rok	1 rok - 5 lat	pow. 5 lat	Razem
31.12.2019	Wpływy	4 149 908	2 606 435	6 915 689	2 309 076	10 367 391	13 827 338	40 175 837
	Wyływy	-4 105 891	-2 597 553	-6 931 610	-2 332 288	-10 365 679	-13 833 009	-40 166 030
31.12.2018	Wpływy	12 557 181	2 959 686	465 746	4 228 311	10 282 443	17 855 142	48 348 509
	Wyływy	-12 543 314	-2 965 365	-629 928	-4 647 008	-10 275 885	-17 857 498	-48 918 998

47. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM RYNKOWYM

47.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

Definicja

Ryzyko stopy procentowej to zagrożenie pogorszenia się wartości portfela instrumentów finansowych lub wyniku finansowego na skutek niekorzystnych zmian stóp procentowych.

Cel zarządzania

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie ryzyka utraty części dochodu odsetkowego na skutek zmiany rynkowych stóp procentowych oraz ryzyka niekorzystnej zmiany wartości rynkowej posiadanych przez Bank odsetkowych instrumentów finansowych poprzez właściwe kształtowanie struktury portfela.

Identyfikacja i pomiar

Bank identyfikuje wewnętrzne i zewnętrzne źródła ryzyka stopy procentowej.

Pomiar ryzyka stopy procentowej w BGK obejmuje m.in. wartość bieżącą (NPV), duration, miary wrażliwości wyceny instrumentów finansowych na zmianę stóp procentowych (basis point value – BPV, wrażliwość wartości ekonomicznej – EVE), wrażliwość wyniku odsetkowego na zmiany stóp procentowych (NII), lukę przeszacowań, wartość zagrożoną (VaR), oraz miary ryzyka w warunkach skrajnych (stress testy). Opracowywane są także zestawienia instrumentów finansowych wykorzystujące daną stopę referencyjną jako odniesienie (ryzyko bazowe) oraz wyznaczane poziomy zerwań depozytów terminowych i przedpłat udzielonych kredytów (ryzyko opcji klienta).

VaR kalkulowany jest przy założeniu 99% poziomu ufności i wykorzystaniu szeregu danych rynkowych z 251 dni roboczych. Testowania wstecznego modelu dokonuje się poprzez porównanie otrzymanej wrażliwości do wyników rewaluacyjnych i rzeczywistych.

Kontrola

Istotnym elementem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest obowiązujący w Banku system limitów, które funkcjonują w ramach apetytu na ryzyko określonego przez Radę Nadzorczą. Stosowane są: limity BPV dla portfela bankowego i handlowego, limity i wartości progowe ryzyka dochodu odsetkowego dla portfela bankowego oraz limity straty. W Banku przyjęto procedury zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Monitorowanie

Proces monitorowania ryzyka polega głównie na cyklicznej kontroli poziomów miar ryzyka i badaniu wykorzystania limitów i wartości progowych.

Raportowanie

Raportowanie odbywa się w trybie dziennym, miesięcznym, kwartalnym, półrocznym i rocznym – każdy z raportów kierowany jest do odbiorców odpowiedniego szczebla.

Informacje ilościowe

Podstawowe miary w zakresie ryzyka rynkowego przedstawiają poniższe tabele. W miarach tych nie uwzględnia się funduszy przepływowych.

Poniższa tabela zawiera dane o BPV portfela bankowego i handlowego Banku, a także wrażliwość wyniku odsetkowego i wrażliwość wartości ekonomicznej portfela bankowego na zmianę stóp procentowych o 2 p.p.

Wybrane miary ryzyka stopy procentowej		31.12.2019	31.12.2018
BPV	portfel bankowy	-1 432	-1 382
	portfel handlowy	-22	-13
Wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o:	-2 p.p.	-72 752	-152 901
	+2 p.p.	63 481	142 995
Wrażliwość wartości ekonomicznej portfela bankowego na zmianę stóp procentowych o:	-2 p.p.	416 938	374 890
	+2 p.p.	-416 938	-374 890

Wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych w porównaniu do końca poprzedniego roku spadła o 80 mln PLN na skutek zwiększenia salda rachunków bieżących. BPV oraz wrażliwość wartości ekonomicznej portfela bankowego na zmianę stóp procentowych w porównaniu do końca poprzedniego roku wzrosły na skutek zwiększenia portfela obligacji skarbowych w PLN.

W poniższej tabeli zaprezentowano lukę przeszacowań Banku.

Luka przeszacowań dla Banku		do 1m	1m - 3m	3m - 6m	6m - 1 rok	1 rok - 5 lat	pow. 5 lat	Razem
31.12.2019	Luka	1 273 586	-2 035 102	9 188 044	-565 539	7 273 786	343 191	15 477 966
	Luka skumulowana	1 273 586	-761 516	8 426 528	7 860 989	15 134 775	15 477 966	
31.12.2018	Luka	5 225 064	-2 986 796	8 498 151	4 910 156	2 484 921	43 474	18 174 970
	Luka skumulowana	5 225 064	2 238 268	10 736 419	15 646 575	18 131 496	18 174 970	

Spadek luki skumulowanej do 1 miesiąca w porównaniu do końca poprzedniego roku spowodowany zwiększeniem salda rachunków bieżących.

Poniższa tabela przedstawia VaR ryzyka stopy procentowej portfela handlowego przy 99% poziomie ufności w horyzoncie 1 dnia roboczego.

VaR ryzyka stopy procentowej dla portfela handlowego	Data	Stan na dzień	Średnia*	Minimum*	Maksimum*
VaR 1D 99%	31.12.2019	4 679	3 331	2 471	4 966
	31.12.2018	2 486	7 025	2 486	8 737

* Średnia, minimalna i maksymalna wartość w okresie sprawozdawczym kończącym się w danym dniu.

Na koniec 2019 roku w porównaniu do końca roku poprzedniego nastąpił wzrost miary VaR na skutek zwiększającej się zmienności stóp procentowych w 2019 roku.

47.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

Definicja

Ryzyko walutowe to zagrożenie pogorszenia się wartości portfela instrumentów finansowych lub wyniku finansowego na skutek niekorzystnych zmian kursów walut.

Cel zarządzania

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie ryzyka strat na skutek zmian rynkowych kursów wymiany walut poprzez zarządzanie pozycją walutową Banku.

Identyfikacja i pomiar

Bank identyfikuje wewnętrzne i zewnętrzne źródła ryzyka walutowego.

Pomiar ryzyka walutowego w BGK obejmuje m.in. pozycje walutowe, wartość zagrożoną (VaR) oraz miary ryzyka w warunkach skrajnych (stress testy).

VaR kalkulowany jest przy założeniu 99% poziomu ufności i wykorzystaniu szeregu danych rynkowych z 251 dni roboczych. Testowania wstecznego modelu dokonuje się poprzez porównanie otrzymanej wrażliwości do wyników rewaluacyjnych i rzeczywistych.

Kontrola

W Banku obowiązują limity pozycji walutowych: Banku ogółem i portfela handlowego, które funkcjonują w ramach apetytu na ryzyko określonego przez Radę Nadzorczą. Stosowane są także limity straty. Przyjęto procedury zarządzania ryzykiem walutowym.

Monitorowanie

Proces monitorowania ryzyka polega m.in. na cyklicznej kontroli poziomów miar ryzyka i badaniu wykorzystania limitów.

Raportowanie

Raportowanie odbywa się w trybie dziennym, miesięcznym, kwartalnym, półrocznym i rocznym – każdy z raportów kierowany jest do odbiorców odpowiedniego szczebla.

Informacje ilościowe

W poniższej tabeli zaprezentowano całkowitą pozycję walutową Banku oraz wrażliwość wyceny papierów WGPCD na zmianę kursów walutowych o 20%.

Wybrane miary ryzyka walutowego dla Banku	31.12.2019	31.12.2018
Całkowita pozycja walutowa	26 723	85 319
Wrażliwość wyceny papierów WGPCD na zmianę kursów walutowych o 20%	-227 433	-274 922

Poniższa tabela przedstawia VaR ryzyka walutowego przy 99% poziomie ufności w horyzoncie 1 dnia roboczego.

VaR ryzyka walutowego dla Banku	Data	Stan na dzień	Średnia*	Minimum*	Maksimum*
VaR 1D 99%	31.12.2019	156	719	65	1 425
	31.12.2018	922	831	461	1 123

* Średnia, minimalna i maksymalna wartość w okresie sprawozdawczym kończącym się w danym dniu.

Na koniec 2019 roku nastąpił spadek miary VaR w związku ze zmniejszeniem pozycji całkowitej oraz niższą zmiennością kursów walut EUR, USD, CHF w porównaniu do roku poprzedniego.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku. Tabele te przedstawiają aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

Struktura walutowa aktywów	Waluta w przeliczeniu na PLN - 31.12.2019					
	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym	22 725 116	4 260	0	0	0	22 729 376
Należności od banków	1 072 714	4 734 450	997 874	6 828	34 199	6 846 065
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	566 534	5 907	133	0	3 999	576 573
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	65 693	755 505	0	0	0	821 198
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	18 922 388	961 116	0	188 822	0	20 072 326
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	25 686 271	3 007 266	2 003 220	30 213	160 024	30 886 994
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	5 901 461	1 276 515	219 958	0	0	7 397 934
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	5 301 537	0	0	0	0	5 301 537
Inwestycje w jednostki zależne	1 597 722	222 719	0	0	0	1 820 441
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	3 568 874	8 189	0	0	0	3 577 063
Wartości niematerialne	54 962	0	0	0	0	54 962
Rzeczowe aktywa trwałe	132 356	0	0	0	0	132 356
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	45 843	0	0	0	0	45 843
Nieruchomości inwestycyjne	13 541	0	0	0	0	13 541
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	236 554	0	0	0	0	236 554
Inne aktywa	57 154	34 224	0	1	108	91 487
Suma aktywów	85 948 720	11 010 151	3 221 185	225 864	198 330	100 604 250

Struktura walutowa zobowiązań	Waluta w przeliczeniu na PLN - 31.12.2019					
	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Zobowiązania wobec banków	2 897 487	1 143 755	78 339	0	65	4 119 646
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	601 969	6 235	1 260	0	1 866	611 330
Zobowiązania wobec klientów	55 749 620	3 797 481	259 789	7 806	6 566	59 821 262
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	9 020 088	93 300	0	0	0	9 113 388
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	7 251 523	0	0	0	0	7 251 523
Zobowiązania z tytułu leasingu	38 497	4 582	20	0	0	43 099
Pozostałe zobowiązania	411 030	35 690	1	19	108	446 848
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	80 158	0	0	0	0	80 158
Rezerwy	415 019	12 842	11 196	0	2 733	441 790
Zobowiązania razem	76 465 391	5 093 885	350 605	7 825	11 338	81 929 044

Struktura walutowa aktywów	Waluta w przeliczeniu na PLN - 31.12.2018					
	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym	16 664 538	4 242	50	34	31	16 668 895
Należności od banków	2 070 469	4 977 799	782 009	1 703	72 447	7 904 427
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	966 534	8 295	3 013	0	1 638	979 480
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	119 833	620 308	0	0	0	740 141
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 447 729	1 061 908	324 566	0	0	15 834 203
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21 389 706	2 951 079	1 306 056	33 561	249 309	25 929 711
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	5 354 140	1 289 133	238 497	0	0	6 881 770
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	3 874 660	0	0	0	0	3 874 660
Inwestycje w jednostki zależne	1 586 976	224 890	0	0	0	1 811 866
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	3 744 884	0	0	0	0	3 744 884
Wartości niematerialne	49 048	0	0	0	0	49 048
Rzeczowe aktywa trwałe	138 862	0	0	0	0	138 862
Nieruchomości inwestycyjne	13 104	0	0	0	0	13 104
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	130 118	0	0	0	0	130 118
Inne aktywa	44 546	718	9	1	0	45 274
Suma aktywów	70 595 147	11 138 372	2 654 200	35 299	323 425	84 746 443

Struktura walutowa zobowiązań	Waluta w przeliczeniu na PLN - 31.12.2018					
	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Zobowiązania wobec banków	2 806 762	836 424	211 119	0	24 916	3 879 221
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 566 762	6 962	2 691	0	580	1 576 995
Zobowiązania wobec klientów	43 598 371	3 922 567	198 085	5 254	44 981	47 769 258
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	5 109 170	0	104 881	0	0	5 214 051
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	5 786 636	0	0	0	0	5 786 636
Pozostałe zobowiązania	960 916	2 393	797	0	128	964 234
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	30 507	0	0	0	0	30 507
Rezerwy	379 690	11 532	3 303	8	3 668	398 201
Zobowiązania razem	60 238 814	4 779 878	520 876	5 262	74 273	65 619 103

47.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM CEN KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Definicja

Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych to zagrożenie pogorszenia się wartości portfela lub wyniku finansowego na skutek niekorzystnych zmian cen instrumentów kapitałowych, w szczególności certyfikatów inwestycyjnych funduszy i akcji.

Cel zarządzania

Celem zarządzania ryzykiem cen kapitałowych papierów wartościowych jest ograniczenie ryzyka strat na skutek zmian cen instrumentów kapitałowych poprzez odpowiednie prowadzenie działalności inwestycyjnej w tym zakresie.

Identyfikacja i pomiar

Bank identyfikuje wewnętrzne i zewnętrzne źródła ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych.

Pomiar ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych w BGK obejmuje m.in. pozycje w akcjach lub certyfikatach inwestycyjnych, wartość zagrożoną (VaR) oraz miary ryzyka w warunkach skrajnych (stress testy).

VaR kalkulowany jest przy założeniu 99% poziomu ufności i wykorzystaniu szeregu danych rynkowych z 251 dni roboczych. Testowania wstecznego modelu dokonuje się poprzez porównanie otrzymanej wrażliwości do wyników rewaluacyjnych i rzeczywistych.

Kontrola

Inwestycje w kapitałowe papiery wartościowe są w Banku limitowane. W Banku przyjęto procedury zarządzania ryzykiem kapitałowych papierów wartościowych.

Monitorowanie

Proces monitorowania ryzyka polega przede wszystkim na cyklicznej kontroli poziomów miar ryzyka i badaniu wykorzystania limitów.

Raportowanie

Raportowanie odbywa się w trybie dziennym, miesięcznym, kwartalnym, półrocznym i rocznym – każdy z raportów kierowany jest do odbiorców odpowiedniego szczebla.

Informacje ilościowe

Poniższa tabela przedstawia VaR przy 99% poziomie ufności w horyzoncie 10 dni roboczych kalkulowany dla cen akcji notowanych na giełdach papierów wartościowych.

VaR ryzyka cen akcji dla Banku	Data	Stan na dzień	Średnia*	Minimum*	Maksimum*
VaR 10D 99%	31.12.2019	111 459	139 497	108 398	167 689
	31.12.2018	148 150	129 378	115 720	157 320

* Średnia, minimalna i maksymalna wartość w okresie sprawozdawczym kończącym się w danym dniu.

48. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

Definicja

Ryzyko operacyjne rozumie się jako ryzyko poniesienia przez Bank strat wynikających z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji rozumianego jako ryzyko wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku i strategicznego, definiowanego jako ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany, odnosząc się jednakże do procesów służących kontroli tych rodzajów ryzyka.

Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku oraz wszelkie nowe, istniejące i modyfikowane: produkty, procesy i systemy oraz uwzględnia czynniki wewnętrzne (takie jak: struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfikę klientów, skargi od klientów, jakość kadr, zmiany organizacyjne oraz rotację kadr) i czynniki zewnętrzne (otoczenie działania Banku).

Cel zarządzania

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny, pomiaru, kontroli, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym poprzez wprowadzenie:

- funkcji koordynatora ryzyka operacyjnego,
- podejścia procesowego do oceny linii biznesowych, produktów o znaczącym ryzyku oraz ryzyka własnego generowanego przez Regiony i komórki organizacyjne Centrali Banku,
- wskaźników ryzyka operacyjnego.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje wszystkie Regiony i komórki organizacyjne centrali Banku oraz podmioty zależne, które są nadzorowane przez właściwe komórki organizacyjne centrali Banku, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Centrali oraz z zakresem ich obowiązków.

W podmiotach zależnych koordynatorzy ryzyka operacyjnego raportują w zakresie oceny procesów, ryzyka własnego, a także wskaźników KRI odpowiednich dla każdego z podmiotów zależnych.

Identyfikacja i pomiar ryzyka

Identyfikacja ryzyka operacyjnego jest realizowana poprzez gromadzenie informacji z zakresu ryzyka operacyjnego z wewnętrznych (w tym zdarzenia operacyjne, zgłoszone incydenty, reklamacje klientowskie, ankiety z pytaniami) i zewnętrznych (bazy zdarzeń z obszaru ryzyka operacyjnego Związku Banków Polskich, zewnętrzne opracowania) źródeł danych.

Ocena ryzyka potencjalnego jest dokonywana metodą samooceny w zakresie: ryzyka własnego generowanego przez komórki organizacyjne centrali/ Regiony Banku oraz podmioty zależne, procesów w ramach aktywnych w Banku linii biznesowych i produktów o znaczącym ryzyku operacyjnym.

Ocena faktycznie występujących zagrożeń jest określana na podstawie wskaźników ryzyka operacyjnego wraz z limitami oraz analizy zdarzeń operacyjnych, w tym oszacowania prawdopodobieństwa wystąpienia straty skutkującej koniecznością utworzenia rezerw na pokrycie przyszłych strat.

Pomiar ryzyka operacyjnego ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka operacyjnego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje: obliczanie kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI), obliczenie wymogu kapitałowego – metoda BIA, testy warunków skrajnych oraz wyznaczanie kapitału wewnętrznego.

Kontrola ryzyka

Bank regularnie monitoruje poziom ryzyka operacyjnego oraz skuteczność i terminowość podejmowanych działań w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego. Kontrola ryzyka operacyjnego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i działalności Banku limitów dotyczących ryzyka operacyjnego, głównie w zakresie akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego, limitów strat, wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI) wraz z wartościami progowymi.

W Banku stosowane są techniki redukcji ryzyka ograniczające wpływ zdarzeń operacyjnych oraz różnego rodzaju działania zabezpieczające o charakterze prewencyjnym, takie jak:

- szkolenia dla pracowników,
- plany awaryjne obejmujące plan ciągłości działania,
- transfer ryzyka, w tym outsourcing, ochrona ubezpieczeniowa,
- inne zabezpieczenia (prawne, organizacyjne, techniczne).

Monitorowanie ryzyka

Bank regularnie monitoruje:

- zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- stopień wykorzystania akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego i limitów strat,
- wskaźniki ryzyka operacyjnego (KRI) w odniesieniu do wartości ostrzegawczych i krytycznych,
- wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem BIA,
- wyniki testów warunków skrajnych,
- skuteczność i terminowość podejmowanych działań w ramach redukcji ryzyka operacyjnego.

Raportowanie ryzyka

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego Banku i spółek zależnych odbywa się cyklicznie na potrzeby wyższej kadry kierowniczej, KRO, Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej i Komitetu ds. Ryzyka. Obejmuje informację o profilu ryzyka, identyfikację potencjalnych zagrożeń, informację o podjętych działaniach. Częstotliwość sporządzania raportów jest następująca: raporty doraźne prezentujące istotne zdarzenia operacyjne, raporty kwartalne, półroczne i roczne obejmujące powyższy zakres oraz raporty roczne przedstawiające mapę ryzyka operacyjnego.

49. INNE RODZAJE RYZYKA

49.1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM REPUTACJI

Ryzyko reputacji definiowane jest jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, nadzorców, regulatorów, środowiska opiniotwórcze, instytucje rządowe, organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia, fundacje i opinię publiczną, mające wpływ na osiągnięty przez Bank wynik finansowy.

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Banku oraz ograniczanie wysokości straty wynikającej z naruszenia wizerunku Banku i prawdopodobieństwa pojawienia się tego rodzaju zdarzenia.

Proces zarządzania ryzykiem utraty reputacji realizowany jest poprzez klasyfikację zdarzeń, które mogą rodzić ryzyko utraty reputacji, natomiast identyfikacja ryzyka ma miejsce zarówno „ex ante”, tj. przed wystąpieniem określonego zdarzenia, jak i „ex post”, tj. po jego wystąpieniu.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka reputacji odbywa się w sposób okresowy w ramach raportowania ryzyka braku zgodności.

49.2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BIZNESOWYM

Ryzyko biznesowe jest rozumiane jako ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych, w szczególności wyniku finansowego, z powodu zmian warunków ekonomiczno-społecznych, prawnych, prowadzenia działalności, rynkowych oraz jako ryzyko braku realizacji celów gospodarczych i społecznych realizowanych przez Bank w ramach misji i zadań określonych przez właściciela. Ryzyko biznesowe obejmuje ryzyko strategiczne.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych, negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, z podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym.

Pomiar ryzyka biznesowego

Identyfikacja ryzyka biznesowego polega na rozpoznaniu i określeniu czynników zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku i które mogą znacząco wpływać na sytuację finansową Banku, powstanie lub zmianę wysokości przychodów i kosztów Banku. Identyfikacja ryzyka biznesowego odbywa się poprzez analizę wybranych pozycji z rachunku zysków i strat dotyczących przychodów oraz kosztów Banku, a także pozycji bilansowych i pozabilansowych w zakresie istotnych pozycji odsetkowych. Pomiar ryzyka biznesowego w zakresie wyniku finansowego dokonywany jest przez Bank poprzez prospektywną ocenę ryzyka biznesowego dla realizacji Strategii Banku oraz planu finansowo – rzeczowego Banku na kolejny rok, a także analizę odchyleń realizacji Strategii Banku oraz planu finansowo – rzeczowego Banku, w tym trendów w zakresie realizacji głównych pozycji i oczekiwanych wyników w okresach przyszłych. Główne parametry planu finansowo-rzeczowego Banku, które podlegają ocenie i analizie, to główne składowe wyniku oraz bilansu, rentowność, jakość portfela, marża oraz współczynnik wypłacalności.

W Banku, w ramach okresowego procesu raportowania, pojawiające się czynniki ryzyka biznesowego, które mają wpływ na brak realizacji wyniku rocznego Banku w wysokości powyżej 25 mln zł, są poddawane szczegółowej analizie i wyjaśniane. W raporcie podsumowującym rok finansowy przedstawiana jest analiza głównych czynników ryzyka, sposobu ich mitygacji oraz rekomendacje. Elementy te są też badane przy określaniu planu finansowo-rzeczowego Banku na kolejny rok.

W ramach procesu aktualizacji Strategii Banku przygotowywana jest także analiza realizacji Strategii Banku oraz odchyleń w stosunku do przyjętych projekcji finansowych. Analizie podlega ocena realizacji celów biznesowych i finansowych, a także zmian wynikających ze zmieniającego się otoczenia makroekonomicznego.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem w Banku sporządzane są testy warunków skrajnych oparte na planie finansowo-rzeczowym Banku lub Strategii Banku, określające wpływ przyjętych założeń na miary ryzyka, w szczególności wskaźniki adekwatności kapitałowej i miary płynności. Sposób przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakresie miar ryzyka określają zasady zarządzania odpowiednimi rodzajami ryzyka.

Prognozowanie i monitorowanie ryzyka biznesowego

Ryzyko biznesowe monitorowane jest poprzez comiesięczną analizę wyników Banku, półroczną analizę rentowności wybranych produktów bankowych przedstawianą na KFB obejmującą szczegółowe zestawienie czynników wpływających na rentowność produktu, takich jak marża odsetkowa, marża prowizyjna, marża płynności oraz czynniki związane z pokryciem estymowanego kosztu ryzyka oraz kosztów operacyjnych. Coroczny przegląd dokonywany w zakresie ryzyka regulacyjnego i ryzyka zmian warunków rynkowych oraz coroczną kompleksową ocenę ryzyka biznesowego.

Poza procesem planowania rocznego i wieloletniego, przy aktualizacji Strategii Banku, podczas którego przedstawiane są Zarządowi Banku główne czynniki kształtujące wynik i sytuację finansową Banku oraz przedstawiane są najistotniejsze ryzyka w realizacji planu finansowo-rzeczowego Banku, tożsame z ryzykiem biznesowym, Bank dokonuje okresowych prognoz wyniku i bilansu. Prognozy te służą ocenie możliwości realizacji planu oraz zawierają scenariusze podejmowanych działań w celu realizacji celów biznesowych i finansowych określonych w planie.

Raportowanie ryzyka biznesowego

Raportowanie w zakresie ryzyka biznesowego realizowane jest poprzez raporty sporządzane w cyklach miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych. Raporty miesięczne i kwartalne obejmują główne wskaźniki Banku, informację o bilansie, depozytach i kredytach, wynikach. Raport roczny przygotowywany jest dla Zarządu, Komitetu ds. Ryzyka, Komitetu ds. Audytu oraz Rady Nadzorczej. Raport zawiera informacje o poziomie realizacji planu finansowo-rzeczowego Banku, Strategii Banku oraz zawiera informacje dotyczące czynników ryzyka pochodzących z otoczenia biznesowego, takich jak makroekonomiczne czynniki ryzyka, zmiany w przepisach prawa regulujących działalność bankową oraz trendy rynkowe i zmiany zachodzące w sektorze bankowym, a także w obszarze oferowanych usług czy technologii bankowych.

49.3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BRAKU ZGODNOŚCI

Ryzyko braku zgodności obejmuje ryzyko zaistnienia negatywnych skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje identyfikację ryzyka, pomiar, kontrole i monitorowanie oraz raportowanie i jest realizowany na podstawie pisemnych polityk i zasad określających podstawowe działania pracowników Banku.

W Banku komórką odpowiedzialną za koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności jest komórka ds. zgodności, która opracowuje i wdraża zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz metody prowadzenia postępowań wyjaśniających i testów zgodności. Dla celów zarządzania ryzykiem braku zgodności wprowadzono w komórkach organizacyjnych Banku funkcję koordynatora ryzyka braku zgodności, który realizuje swoje czynności we współpracy z komórką ds. zgodności.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka braku zgodności odbywa się w sposób okresowy.

49.4. RAPORTOWANIE ZMIAN WARUNKÓW MAKROEKONOMICZNYCH

Ryzyko zmian warunków makroekonomicznych definiowane jest jako zagrożenie wystąpienia zmian warunków makroekonomicznych mających niekorzystny wpływ na Bank oraz na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości.

Celem zarządzania ryzykiem zmian warunków makroekonomicznych jest identyfikacja czynników makroekonomicznych mających istotny wpływ na działalność Banku oraz podjęcie działań ograniczających niekorzystny wpływ potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Banku.

Proces zarządzania ryzykiem zmian warunków makroekonomicznych polega na identyfikacji czynników makroekonomicznych mających istotny wpływ na działalność Banku oraz na określeniu scenariuszy potencjalnego kształtowania się tych czynników.

Bank uwzględnia czynniki makroekonomiczne oraz potencjalne ich zmiany opracowując Strategię Banku, Plan finansowo-rzeczowy Banku, Politykę Kredytową Banku oraz inne istotne dokumenty dla działalności Banku.

Pomiar ryzyka zmian warunków makroekonomicznych odbywa się między innymi poprzez testy warunków skrajnych dla czynników makroekonomicznych (stopy procentowe, kurs walutowy, zmiany cen nieruchomości), zmiany cen wybranych aktywów na rynkach towarowych, np. zmiany cen surowców energetycznych) oraz zagregowane testy warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej, badające wpływ przyjętych założeń, w tym zmian czynników makroekonomicznych na wymogi kapitałowe i kapitał wewnętrzny. Ryzyko zmian warunków makroekonomicznych mierzone jest również zaangażowaniem Banku w poszczególne branże, podmioty bądź produkty. Poziom poszczególnych limitów wewnętrznych ustalany jest adekwatnie do oczekiwanego poziomu ryzyka związanego z daną branżą.

Raportowanie w zakresie ryzyka zmian warunków makroekonomicznych odbywa się poprzez raporty ryzyka kredytowego sporządzane w cyklach miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych, zawierających uwzględnienie wpływu czynników makroekonomicznych na działalność kredytową Banku oraz poprzez raporty podsumowujące każdorazowe wykonanie testów warunków skrajnych. Odbiorcami poszczególnych raportów są Komitet Kredytowy Banku, Komitet Finansowy Banku, Zarząd Banku, Komitet do spraw Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

49.5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM MODELI

Definicja

Ryzyko modelu to potencjalna strata, jaką może ponieść Bank w wyniku decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wykorzystywanych przez Bank, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli.

Cel zarządzania

Ograniczanie ryzyka poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie modeli funkcjonujących poprzez odpowiednio zdefiniowany i realizowany proces zarządzania modelami. Jednym z elementów procesu zarządzania modelami jest objęcie regularną, niezależną walidacją wszystkich modeli istotnych.

Identyfikacja, pomiar ryzyka i ocena ryzyka

Identyfikacja ryzyka modeli polega w szczególności na gromadzeniu informacji o wykorzystywanych, a także planowanych do wdrożenia modelach oraz cyklicznym określaniu istotności modeli. Ocena ryzyka modeli polega na ocenie ryzyka dla pojedynczego modelu oraz ryzyka zagregowanego wszystkich modeli, określeniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Kontrola ryzyka

Celem kontroli ryzyka modeli jest utrzymanie zagregowanej oceny ryzyka modeli na poziomie akceptowanym przez Bank. Kontrola ryzyka modeli polega na określeniu mechanizmów wykorzystywanych do diagnozowania poziomu ryzyka modeli oraz narzędzi ograniczania poziomu tego ryzyka.

Monitorowanie ryzyka

Wszystkie modele istotne objęte są procesem cyklicznej niezależnej walidacji zgodnie z przyjętym w Banku rocznym harmonogramem prac sporządzonym przez niezależną komórkę walidacji. Niezależna komórka walidacji (niezależna względem jednostek organizacyjnych Banku pełniących rolę właścicieli i użytkowników modeli) podlega bezpośrednio pod Członka Zarządu nadzorującego pion ryzyka. Wyniki walidacji modeli wraz z zaleceniami są przedstawiane przez niezależną komórkę walidacji na KZM.

Raportowanie ryzyka

Raport kwartalny z modeli (przedstawiany Komitetowi Zarządzania Modelami w Banku - KZM) i półroczny (KZM i Zarządowi Banku) zawiera w szczególności informacje dotyczące: rejestru modeli, dzienników modeli, zmiany w liczbie stosowanych modeli, zakresach ich stosowania i przyczynach tych zmian, harmonogram zadań na dany okres wraz z oceną jego realizacji i ewentualnych przyczynach opóźnień oraz kluczowe ustalenia z wyników przeprowadzonych monitoringów, walidacji modeli i audytów wewnętrznych, jeżeli takie były, wraz z oceną poziomu ryzyka modeli.

Natomiast raport roczny prezentowany Radzie Nadzorczej Banku, Komitetowi do spraw Ryzyka, Zarządowi Banku i KZM zawiera informacje analogiczne jak w raporcie kwartalnym i półrocznym oraz dodatkowo informacje dotyczące systemu zarządzania ryzykiem modeli wraz z wykazem planowanych działań związanych z zakresem zarządzania modelami i ich ryzykiem oraz ocenę ich skuteczności.

50. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Adekwatność kapitałowa monitorowana jest za pomocą wskaźników adekwatności kapitałowej:

- współczynników kapitałowych wyznaczanych zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR¹:
 - współczynnika kapitału podstawowego Tier I,
 - współczynnika kapitału Tier I,
 - współczynnika wypłacalności.
- wskaźnika kapitału wewnętrznego, o którym mowa w art. 128 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo bankowe.

Powyższe wskaźniki wyznaczane są w ujęciu jednostkowym z uwagi na brak konieczności dokonywania konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR.

W 2019 r. Bank spełniał normy adekwatności kapitałowej określone w rozporządzeniu CRR i ustawie Prawo bankowe.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmuje:

- wyznaczanie i monitorowanie wskaźników adekwatności kapitałowej,
- ustalanie i monitorowanie wykorzystania limitów kapitałowych na poszczególne obszary działalności opartych o wysokość kapitału wewnętrznego,

¹ Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. U. UE L 176 z dnia 27 czerwca 2013 r., s.1, z późn. zm.)

- przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych,
- raportowanie poziomu adekwatności kapitałowej,
- planowanie kapitałowe,
- opracowanie kapitałowego planu awaryjnego.

W ramach procesu zarządzania adekwatnością kapitałową sporządzane są cykliczne raporty zawierające informacje na temat kształtowania się wskaźników adekwatności kapitałowej, wysokości całkowitego wymogu kapitałowego, kapitału wewnętrznego i funduszy własnych, wykorzystania limitów kapitałowych oraz wyników testów warunków skrajnych.

Bank zarządza ryzykiem nadmiernej dźwigni. Proces zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni zintegrowany jest z procesem zarządzania adekwatnością kapitałową i obejmuje m.in. wyznaczanie wskaźnika dźwigni zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni (Dz. U. UE L 11 z dnia 17 stycznia 2015 r., s. 37) jako kapitału Tier I podzielonego przez miarę ekspozycji całkowitej.

Kształtowanie wskaźników adekwatności kapitałowej oraz ich składników przedstawiają poniższe tabele.

Wskaźniki adekwatności kapitałowej z funduszami przepływowymi			
Lp.	Wskaźnik	31.12.2019	31.12.2018
I	Współczynnik CET1	27,54%	31,50%
II	Współczynnik kapitału Tier I	27,54%	31,50%
III	Współczynnik wypłacalności (łączy współczynnik kapitałowy)	27,54%	31,50%
IV	Wskaźnik kapitału wewnętrznego	37,22%	31,90%
V	Fundusze własne	17 869 910	18 275 914
V.1	Tier1	17 869 910	18 275 914
V.1.1	CET1	17 869 910	18 275 914
V.1.2	AT1	0	0
V.2	Tier2	0	0
VI	Całkowity wymóg kapitałowy	5 190 120	4 642 211
VII	Kapitał wewnętrzny	6 651 238	5 829 816
VIII	Wskaźnik dźwigni	10,29%	11,71%

- Informacja dodatkowa

Wskaźniki adekwatności kapitałowej bez funduszy przepływowych			
Lp.	Wskaźnik	31.12.2019	31.12.2018
I	Współczynnik CET1	28,71%	32,09%
II	Współczynnik kapitału Tier I	28,71%	32,09%
III	Współczynnik wypłacalności (łączy współczynnik kapitałowy)	28,71%	32,09%
IV	Wskaźnik kapitału wewnętrznego	36,04%	31,42%
V	Fundusze własne	17 869 910	18 275 914
V.1	Tier1	17 869 910	18 275 914
V.1.1	CET1	17 869 910	18 275 914
V.1.2	AT1	0	0
V.2	Tier2	0	0
VI	Całkowity wymóg kapitałowy	4 979 544	4 555 615
VII	Kapitał wewnętrzny	6 440 662	5 742 354
VIII	Wskaźnik dźwigni	15,08%	18,10%

Zmiany wysokości współczynników kapitałowych oraz wskaźnika kapitału wewnętrznego wynikały głównie ze:

- spadku funduszy własnych na skutek obniżenia funduszu statutowego BGK poprzez zasilenie Funduszu Polskiej Nauki w kwocie 500 000 tys. zł oraz zwiększenia funduszu statutowego i zapasowego poprzez zaliczenie wyniku za 2018 r. oraz wyniku z lat ubiegłych w łącznej wysokości 137 290 tys. zł,
- wzrostu całkowitego wymogu kapitałowego, głównie w wyniku wzrostu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, m.in. w związku ze wzrostem wagi ryzyka z 4% na 10% dla ekspozycji Skarbu Państwa w walutach unijnych oraz wzrostem ekspozycji wobec przedsiębiorców.

50.1. FUNDUSZE WŁASNE DLA POTRZEB ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Fundusze własne do współczynnika wypłacalności wyznaczone są zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Dla potrzeb adekwatności kapitałowej fundusze własne wyznaczone są w ujęciu jednostkowym z uwagi na brak konieczności dokonywania konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR.

Fundusze własne BGK wyznaczone zgodnie z przepisami CRR obejmują:

1) kapitał Tier I:

▪ kapitał podstawowy Tier I (kapitał CET1, ang. Common Equity Tier 1 capital):

- fundusz statutowy, na mocy art. 3 ust. 3c ustawy o BGK stanowiący instrument kapitałowy w rozumieniu art. 26 ust. 1 lit. a i art. 28 CRR

Fundusz statutowy jest tworzony ze środków pieniężnych i innych składników majątkowych wnoszonych przez Skarb Państwa, w tym z przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych skarbowych papierów wartościowych oraz z corocznych odpisów z zysku netto Banku, zgodnie z zasadami określonymi w statucie BGK.

- kapitał rezerwowy obejmujący fundusz zapasowy i fundusz rezerwowy

Fundusz zapasowy i fundusz rezerwowy są tworzone z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w statucie BGK.

- fundusz ogólnego ryzyka bankowego

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego jest tworzony z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w statucie BGK

- skumulowane inne całkowite dochody

- odliczenia z tytułu wartości niematerialnych

Kwota odliczana od kapitału podstawowego Tier I jest pomniejszana o powiązane rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

- odliczenia aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zależnych od przyszłej rentowności i niewynikających z różnic przejściowych

- korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny (ang. Additional Valuation Adjustments, AVA) AVA wyznaczana jest metodą uproszczoną, zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2016/101 z dnia 26 października 2015 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ostrożnej wyceny zgodnie z art. 105 ust. 14 (Dz. U. UE L 21 z dnia 28 stycznia 2016 r., s. 54)

- Zaangażowania kapitałowe Banku, bezpośrednie i pośrednie, w podmioty sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego lub instrumentów Tier 2 tych podmiotów, o ile ich suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier 1 Banku.

W przypadku, gdyby wartość pomniejszych obniżyła wartość kapitału Tier 2 poniżej zera, wartość nadwyżki tych pomniejszych ponad wartość kapitału Tier 2 odejmuje się od funduszy podstawowych Tier 1.

- kapitał dodatkowy Tier I (AT1, ang. Additional Tier 1 Capital) – na 31.12.2019 r. oraz 31.12.2018 r. Bank nie posiadał pozycji w kapitale dodatkowym Tier I.

Fundusze własne	31.12.2019*	31.12.2018
Fundusze podstawowe (Tier 1)	17 869 910	18 275 914
Kapitał (fundusz) statutowy	16 646 945	17 102 410
Kapitał (fundusz) zapasowy	1 125 577	1 032 822
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	76 830	76 830
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	155 500	155 500
Inne dochody całkowite	159 102	257 200
Wartości niematerialne	-54 962	-49 048
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane z aktywami niematerialnymi	3 575	2 723
Korekty Tier 1 wynikające z zastosowania filtrów ostrożnościowych	-21 070	-17 287
Zaangażowania kapitałowe pomniejszające fundusze własne	-221 587	-285 236
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	0	0
Razem fundusze własne	17 869 910	18 275 914

*Nie zawierają kwot dotyczących Funduszu Żegluga Śródlądowej.

50.2. WYMOGI KAPITAŁOWE (FILAR I)

W celu wyznaczenia minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (I Filar) Bank stosuje metody opisane w poniższej tabeli.

Wymóg kapitałowy z tytułu:	Metoda
ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	<ul style="list-style-type: none"> - metoda standardowa (art. 111 – 141 CRR) - kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń (art. 223 – 224 CRR) - ekwiwalent bilansowy transakcji pochodnych zgodnie z metodą wyceny według wartości rynkowej (art. 274 CRR) - metoda alternatywna w zakresie ekspozycji wobec kwalifikującego się kontrahenta centralnego (art. 310 CRR)
ryzyka walutowego	metoda podstawowa (art. 351 CRR)
ryzyka cen towarów	metoda uproszczona (art. 360 CRR)
ryzyka pozycji z tytułu:	
- ryzyka szczególnego w zakresie instrumentów kapitałowych w portfelu handlowym	zgodnie z art. 342 CRR
- ryzyka ogólnego w zakresie instrumentów kapitałowych w portfelu handlowym	zgodnie z art. 343 CRR
- ryzyka szczególnego w zakresie instrumentów dłużnych w portfelu handlowym	zgodnie z art. 336 CRR
- ryzyka ogólnego w zakresie instrumentów dłużnych w portfelu handlowym	metoda terminów zapadalności (art. 339 CRR)
ryzyka rozliczenia	zgodnie z art. 378 – 380 CRR
dużych ekspozycji w portfelu handlowym	zgodnie z art. 397 CRR
ryzyka operacyjnego	metoda podstawowego wskaźnika (art. 315 – 316 CRR)
ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej (Credit Valuation Adjustment, CVA)	metoda standardowa (art. 384 CRR)

Struktura wymogów kapitałowych BGK – z funduszami przepływowymi:

LP	Wymóg kapitałowy z tytułu:	31.12.2019	31.12.2018
I.	ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	4 913 713	4 355 272
II.	ryzyka walutowego	0	0
III.	ryzyka cen towarów	0	0
IV.	ryzyka pozycji w portfelu handlowym, w tym:	91 671	106 144
1	- ryzyka szczególnego i ogólnego w zakresie instrumentów kapitałowych	0	0
2	- ryzyka szczególnego w zakresie instrumentów dłużnych	0	0
3	- ryzyka ogólnego w zakresie instrumentów dłużnych	91 671	106 144
V.	ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej (Credit Valuation Adjustment, CVA)	37 049	50 632
VI.	ryzyka rozliczenia	0	0
VII.	dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0	0
VIII.	ryzyka operacyjnego	147 687	130 163
Razem		5 190 120	4 642 211

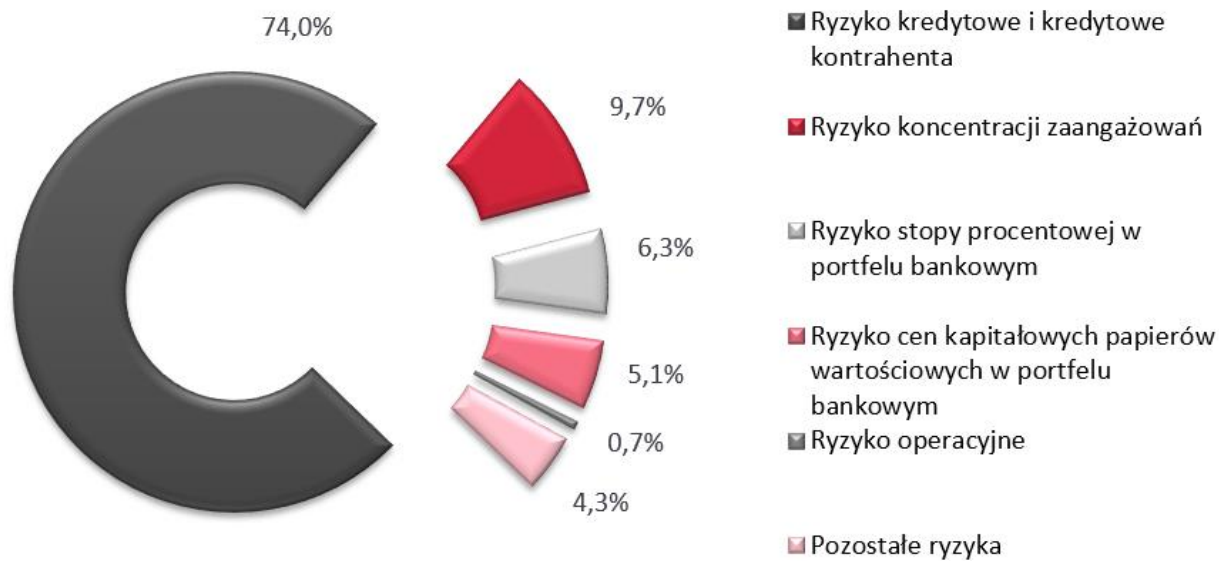
50.3. KAPITAŁ WEWNĘTRZNY (FILAR II)

Kapitał wewnętrzny (II Filar) jest to oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka. Oszacowana kwota kapitału wewnętrznego utrzymywana jest w celu pokrycia nieoczekiwanych strat.

Kapitał wewnętrzny szacowany jest na pokrycie ryzyk, które zostały zidentyfikowane jako istotne. Dla ryzyk nieistotnych nie jest wyznaczany kapitał wewnętrzny na ich pokrycie. Kwota całkowitego kapitału wewnętrznego wyznaczana jest jako suma kapitału wewnętrznego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

W celu oszacowania kapitału wewnętrznego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka Bank stosuje metody wykorzystywane do wyznaczenia wymogów kapitałowych lub metody wewnętrzne opracowane przez Bank.

Kapitał wewnętrzny według stanu na 31 grudnia 2019 r. wyniósł 6 651 238 tys. zł, a wskaźnik kapitału wewnętrznego 37,22%. Strukturę procentową kapitału wewnętrznego (z funduszami przepływowymi) przedstawia poniższy wykres.



POZOSTAŁE NOTY DODATKOWE

51. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

W dniu 20 grudnia 2018 r. Bank zawarł z Deloitte Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. (do dnia 19 marca 2018 r. Deloitte Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.) umowę o badanie sprawozdań finansowych na okres 2 lat.

Wyłacone lub należne wynagrodzenie za rok 2019 wynosi odpowiednio:

- badanie rocznego sprawozdania finansowego – 554 tys. zł brutto,
- badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego – 295 tys. zł brutto,
- inne usługi poświadczające – 53 tys. zł brutto.

Wyłacone lub należne wynagrodzenie za rok 2018 wynosi odpowiednio:

- badanie rocznego sprawozdania finansowego – 517 tys. zł brutto,
- badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego – 271 tys. zł brutto,
- pozostałe usługi – 31 tys. zł brutto.

52. PROPONOWANY PODZIAŁ ZYSKU

Bank zamierza dokonać podziału zysku netto za 2019 r. w następujący sposób:

Wyszczególnienie	Propozycja podziału zysku netto za 2019 r.
Zysk do podziału	511 185
Fundusz statutowy	469 875
Fundusz zapasowy	40 895
Zwiększenie Fundusz Żelugi Śródlądowej	415

53. DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Wśród aktywów Banku znajdują się kredyty udzielone ze środków byłego KFM, które stanowią zabezpieczenie spłaty pożyczki otrzymanej z Ministerstwa Finansów (środki z Banku Rozwoju Rady Europy) oraz zabezpieczenie gwarancji Skarbu Państwa udzielonych dla pożyczek z Międzynarodowych Instytucji Finansowych (Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Banku Rozwoju Rady Europy).

Wartość wierzytelności przelanych przez BGK na rzecz Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych i gwarantowanych przez Ministerstwo Finansów na zasilenie KFM prezentuje poniższe zestawienie.

Pożyczkodawcy	Kwota pożyczki	Kwota pożyczki objęta gwarancją Skarbu Państwa	Kwota gwarancji Skarbu Państwa	Wartość przelanej wierzytelności na zabezpieczenie pożyczki lub gwarancji	
				31.12.2019	31.12.2018
Ministerstwo Finansów ze środków pożyczki udzielonej przez BRRE	630 000 PLN	-	-	0	0
Europejski Bank Inwestycyjny – Kontrakt Finansowy nr 21.426	10 000 EUR	10 000 EUR	16 800 EUR	8 583	14 305
Europejski Bank Inwestycyjny – Kontrakt Finansowy nr 21.607	200 000 EUR	200 000 EUR	296 000 EUR	457 111	522 547
Bank Rozwoju Rady Europy	700 000 PLN	700 000 PLN	1 260 000 PLN	371 760	455 760

*wszystkie dane w tabeli podane w tysiącach

Zabezpieczenie zobowiązań Banku stanowią następujące aktywa:

Rodzaj transakcji	Przedmiot zabezpieczenia	31.12.2019		31.12.2018	
		Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	Wartość zobowiązań podlegających zabezpieczeniu
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	9 102 418	9 113 388	5 203 332	5 214 051
Inne kredyty	kredyty	677 005	520 223	777 876	614 526
Transakcje pochodne	depozyty	11 169	88 695	385 548	416 502

Blokowanie papierów wartościowych wynika:

- w transakcjach Repo i Sell-buy-back – z obowiązujących standardów na rynku pieniężnym dla tego rodzaju transakcji,
- w przypadku pozycji inne kredyty, transakcje pochodne – z warunków umów zawartych w Banku.

Fundusz ochrony środków gwarantowanych

Zgodnie z Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, Bank został wyłączony z ustawy (Dz.U. 2017 poz. 1937) i tym samym od 1 stycznia 2017 roku nie tworzy funduszu ochrony środków gwarantowanych.

54. ISTOTNE ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

I. Istotne zdarzenia dotyczące działalności inwestycyjno-finansowej Banku.:

- w dniu 10 stycznia 2020 r. nastąpiła dystrybucja środków z funduszu PGFF dla BGK w wysokości 813 tys. EUR, w dniu 23 stycznia 2020 r. w wysokości 1 310 tys. EUR oraz w dniu 4 maja 2020 r. w wysokości 444 tys. EUR;
- w dniu 5 lutego 2020 r. nastąpiła dopłata do funduszu PGFF w kwocie 667 tys. EUR oraz w dniu 4 maja 2020 r. w wysokości 1 400 tys. EUR;
- w dniu 14 lutego 2020 r. nastąpiła dopłata do funduszu 2020 European Fund for Energy, Climate Change and Infrastructure (Marguerite I) w wysokości 285 tys. EUR;
- w dniu 27 lutego 2020 r. BGK podpisał Umowę subskrypcyjną, w której zobowiązanie wobec Three Seas Initiative Investment Fund wynosi 500 000 tys. EUR;
- w dniu 28 lutego 2020 r. nastąpiła dopłata do certyfikatów inwestycyjnych FSMdR FIZ AN serii I w wysokości 75 891 tys. zł oraz w dniu 30 kwietnia 2020 r. w wysokości 35 516 tys. zł;
- w lutym 2020 r. w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego spółki Polnord S.A. (w drodze emisji akcji serii T, w której BGK nie brał udziału), udział BGK w kapitale zakładowym i głosach na WZA spółki zmniejszył się z 6,38% do 2,14%;
- w dniu 3 marca 2020 r. nastąpiła dystrybucja środków z funduszu 2020 European Fund for Energy, Climate Change and Infrastructure (Marguerite I) w wysokości 915 tys. EUR oraz w dniu 20 kwietnia 2020 r. w wysokości 7 465 tys. EUR;
- w dniu 12 marca 2020 r. nastąpiła dopłata do funduszu Marguerite II SCSp w wysokości 10 200 tys. EUR;
- w dniu 12 marca 2020 r. w związku z rejestracją podwyższenia kapitału zakładowego spółki Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. z siedzibą w Gostyniu (BGK nie obejmował udziałów), udział BGK w kapitale zakładowym i głosach na Zgromadzeniu Wspólników zmniejszył się z 41,01% do 38,74%;
- w dniu 13 marca 2020 r. pojęto uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż akcji Polnord S.A. W dniu 8 kwietnia 2020 r. Bank zbył posiadany pakiet akcji spółki Polnord S.A. (2 086 890 sztuk) po cenie 3,55 zł za sztukę, w drodze odpowiedzi na wezwanie większościowego akcjonariusza, spółki Cordia International Ingatlanfejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság z siedzibą w Budapeszcie, za łączną kwotę 7 408 tys. zł;
- Bank od 1 maja 2020 r. zwiększył swoje zaangażowanie w realizację projektu „Mieszkanie dla Rozwoju”. Projekt ten jest częścią Narodowego Programu Mieszkaniowego, który dąży do zmniejszenia deficytu mieszkań na rynku nieruchomości. W związku ze zwiększonym zaangażowaniem, w projekcie BGK przejął część biura transakcyjnego z PFR Nieruchomości S.A., który dotychczas odpowiadał za realizację projektu „Mieszkanie dla Rozwoju” wśród JST;
- w dniu 6 maja 2020 r. nastąpiła dopłata do funduszu Three Seas Initiative Investment Fund w wysokości 1 961 tys. EUR.

II. Wpływ COVID-19 na działalność Banku

1) Wpływ COVID-19 na sytuację finansową i działalność Banku

W dniu 13 marca 2020 roku opublikowano Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Bank na bieżąco monitoruje sytuację finansową, w tym wpływ czynników o charakterze zewnętrznym. Szacuje się, że ryzyko związane z COVID-19 będzie miało wpływ na sytuację finansową Banku. Skala tego wpływu będzie uzależniona w szczególności od przełożenia ryzyka COVID-19 na:

- zmiany w otoczeniu Banku, w tym decyzje administracyjne, zmiany w otoczeniu legislacyjnym, makroekonomicznym, sytuację na rynkach finansowych (w tym walutowych), zmiany zachowań klientów Banku, zarówno w obszarach depozytowych jak i kredytowych;
- koszty prowadzenia działalności, w tym koszty pracy (dostępność i koszty zasobów kadrowych) oraz koszty usług (dostępność i ceny usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty zewnętrzne);
- kondycję finansową podmiotów powiązanych z Bankiem, w tym w szczególności podmiotów, w zakresie których Bank jest zaangażowany kapitałowo.

Bank informuje, że zachowuje pełną ciągłość operacyjną, a wszystkie kluczowe procesy i funkcje odbywają się bez zakłóceń. Wprowadzone zostały rozwiązania mające na celu ograniczenie ryzyka epidemicznego zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów korzystających z Regionów Banku. Na chwilę obecną znacząca część pracowników Banku wykonuje swoje obowiązki zdalnie lub w warunkach rozproszenia w ramach powierzchni biurowych, co pozwala im na zachowanie bezpiecznych warunków pracy.

Z uwagi na krótki okres oddziaływania ryzyka COVID-19 aktualnie Bank nie posiada informacji wystarczających do oszacowania przyszłego wpływu konsekwencji COVID-19 na jego kluczowe parametry finansowe. Jednocześnie Bank prowadzi stały monitoring obszarów wskazanych powyżej w celu optymalnego dostosowywania decyzji biznesowych do obserwowanych zmian.

Przed wszystkim, wciąż niemożliwe jest jeszcze oszacowanie wpływu COVID-19 na podstawowe parametry ekonomiczne, zarówno w wymiarze krajowym, jak i globalnym. Kluczowymi zagadnieniami są tu przede wszystkim dalszy przebieg epidemii, skuteczność wprowadzonych całym światem, w tym w Polsce, fiskalno-monetarnych pakietów stymulacyjnych oraz ścieżka wychodzenia gospodarek ze stanu zamrożenia na skutek obowiązujących (na datę publikacji niniejszego sprawozdania finansowego) ograniczeń administracyjnych. Aktualnie powszechne jest oczekiwanie, iż w roku 2020, należy spodziewać się globalnej recesji. Będzie to się wiązało z realnym spadkiem PKB w Polsce, utrzymującą się słabością złotego wobec głównych walut oraz niskimi stopami procentowymi.

Bank na bieżąco analizuje sytuację związaną z COVID-19 oraz podejmuje stosowne kroki. W pierwszych miesiącach epidemii zanim doszło do rozprzestrzenienia się wirusa w Europie zostały przeprowadzone testy skrajne dla klientów uzależnionych od wymiany handlowej z Chinami. Testy były robione w uzgodnieniu z klientami i zastosowaniem bankowych narzędzi oceny ryzyka. Wraz z rozszerzeniem się epidemii, testami skrajnymi został objęty cały portfel w segmentacji branżowej z gradacją wpływu epidemii na poszczególne branże. Bank uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych w planowaniu finansowym.

Niezależnie od wpływu na sytuację klientów i wynik Banku epidemia COVID-19 ma istotny wpływ na kształt całego procesu kredytowego. Bank podjął szereg działań w kierunku usprawnienia procesu kredytowego w sytuacji epidemii obejmujące uproszczone zasady zmiany dotychczasowych warunków finansowania, w tym zawieszenie płatności. Dodatkowo wprowadzono uproszczoną ścieżkę akceptacji zawieszenia spłat oraz odnowienia finansowań w przypadku klientów dotkniętych skutkami epidemii z jednoczesnym utrzymaniem akceptowalnego poziomu ryzyka.

Zważywszy na rolę banków z punktu widzenia sytuacji finansowej klientów i finansowania gospodarki, w szczególności przedsiębiorstw, Komisja Nadzoru Finansowego opracowała pakiet działań wzmacniających odporność sektora bankowego i możliwości finansowania gospodarki w związku z pandemią spowodowaną COVID-19. W ramach Pakietu Impulsów Nadzorczych na rzecz Bezpieczeństwa i Rozwoju planowane są działania:

- w obszarze rezerw i klasyfikacji ekspozycji kredytowych;
- w obszarze buforów kapitałowych;
- w obszarze norm płynności;
- w zakresie bieżącego nadzoru;
- o charakterze legislacyjnym.

W dniu 17 marca br. decyzjami Rady Polityki Pieniężnej („RPP”):

- obniżono stopę referencyjną NBP o 0,50 pkt procentowego, tj. do poziomu 1,0 %;
- ustalono, że stopa rezerwy obowiązkowej od środków pieniężnych utrzymywanej od 30 kwietnia br. wynosić będzie 0,5%.

Dodatkowo w dniu 8 kwietnia br. RPP podjęła decyzję o kolejnym obniżeniu stopy referencyjnej NBP o 0,50 pkt procentowego, tj. do poziomu 0,5%. W tym samym dniu RPP podjęła także decyzję o zaoferowaniu bankom kredytu wekslowego, refinansującego finansowanie płynnościowe udzielone przez banki przedsiębiorstwom. Koszt kredytu wekslowego na chwilę obecną to 0,6% w skali roku. BGK także może skorzystać z tego instrumentu, co może przyczynić się do obniżenia kosztów pozyskiwania finansowania.

Bank szacuje, że powyższe decyzje Rady Polityki Pieniężnej wpłyną negatywnie na wynik odsetkowy Banku w 2020 r. w zakresie 25-40 mln zł kwartalnie.

W odniesieniu do kosztów pozaodsetkowych takich jak prowizje, opłaty czy marże, ze względu na to, że Bank nie udziela kredytów konsumenckich nie przewiduje się, aby ich potencjalne ograniczenie miało istotny wpływ na wynik finansowy BGK.

W dniu 26 marca br. Bank Gospodarstwa Krajowego otrzymał z KNF pismo dotyczące wypłaty przez banki dywidendy. W piśmie tym KNF wskazuje, że mając na uwadze obecną sytuację, związaną z ogłoszonym w Polsce stanem epidemii

oraz możliwymi dalszymi negatywnymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu, jak również ich spodziewanym wpływem na sektor bankowy, KNF oczekuje, że banki - niezależnie od podjętych już w tym zakresie działań - zatrzymają całość wypracowanego w poprzednich latach zysku. Biorąc pod uwagę zalecenia KNF Bank zamierza przeznaczyć w całości zysk netto za 2019 r. na zwiększenie kapitałów własnych Banku.

Bank na bieżąco monitoruje obecną sytuację gospodarczą i podejmuje decyzje mające na celu ochronę i bezpieczeństwo wszystkich jego interesariuszy. Bank w aktywny sposób podejmuje działania mające w jak najlepszy sposób dostosować jego funkcjonowanie do zmieniającego się otoczenia. Zastrzeżenia wymaga jednak fakt, że precyzyjne oszacowanie wpływu obecnej sytuacji wywołanej pandemią COVID-19 nie jest możliwe, zaś skala jest uzależniona w dużej mierze od czynników zewnętrznych, które pozostają poza kontrolą Banku.

Na moment publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, niemożliwa jest kwantyfikacja wpływu pandemii oraz powyżej wymienionych pakietów stabilizujących na sytuację finansową i działalność biznesową Banku. Sytuacja płynnościowa i kapitałowa Grupy Kapitałowej BGK nie zagraża kontynuacji działalności.

2) Fundusze, programy i produkty w Banku związane z COVID-19

BGK aktywnie włączył się m.in. w wypracowanie systemowych rozwiązań, które pomogą przedsiębiorcom przetrwać w trudnym okresie spowodowanym przez pandemię COVID-19. Na mocy ustaw w ramach BGK powstały nowe fundusze przepływowe, a niektóre istniejące zwiększyły zakres udzielanej pomocy. Do nowych funduszy, które zostały utworzone w Banku należą:

- Fundusz Gwarancji Płynnościowych – w ramach funduszu udzielane są gwarancje dla średnich i dużych firm dotkniętych skutkami pandemii COVID-19;
- Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – środki funduszu przeznaczone są głównie na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Na dzień 11 maja 2020 r. BGK wyemitował na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 7-letnie obligacje o łącznej wartości ok. 21 mld zł. Wszystkie obligacje emitowane na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 zabezpieczone są pełną gwarancją Skarbu Państwa.

Dodatkowo w 2020 r. nastąpiło rozszerzenie działalności Krajowego Funduszu Gwarancyjnego utworzonego w 2018 r., którego środki według nowych zasad przeznacza się na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc de minimis, w tym w rolnictwie lub rybołówstwie, na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

W trakcie procesu legislacyjnego jest ustawa, na mocy której w BGK utworzony zostanie Fundusz Dopłat do Oprocentowania. Środki funduszu przeznaczone będą na dopłaty do oprocentowania kredytów.

Wyżej wymienione nowe fundusze będą ujmowane w sprawozdaniu finansowym Banku według zasad analogicznych jak dla Funduszy, opisanych w pkt 2.5.1 niniejszego sprawozdania finansowego tj. ich aktywa i zobowiązania nie będą prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku, gdyż nie stanowią one aktywów i zobowiązań w rozumieniu MSSF.

Bank posiada doświadczenie w pełnieniu roli podmiotu wdrażającego instrumenty finansowe z wykorzystaniem środków unijnych i krajowych. Oprócz dotychczasowych instrumentów finansowych takich jak gwarancje de minimis, gwarancje Biznesmax, pożyczki z Regionalnych Programów Operacyjnych, Bank wdrożył nowe instrumenty finansowe, które mają na celu złagodzenie skutków pandemii spowodowanej COVID-19. Należą do nich w szczególności:

- Fundusz Pożyczkowy Wsparcia Płynności – POIR, dla MSP;
- Pożyczka płynnościowa dla Podmiotów Ekonomii Społecznej.

Środki finansowe z ww. instrumentów finansowych zostały przekazane pośrednikom finansowym z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek.

Bardziej szczegółowa informacja w zakresie pakietu pomocy BGK dla podmiotów dotkniętych pandemią COVID-19 została zawarta w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Gospodarstwa Krajowego w 2019 roku.

Ze strony Związku Banków Polskich, BGK oraz banków komercyjnych i zrzeszenia banków spółdzielczych powstały inicjatywy, które w powiązaniu ze wskazanymi powyżej ustawami dotyczą planowanych działań w sektorze bankowym opartych głównie o oferty nowych produktów płynnościowych, odroczenia rat kapitałowo – odsetkowych

lub rat kapitałowych przez okres trzech lub sześciu miesięcy i wydłużenia o ten sam okres łącznego okresu spłaty kredytów, wykorzystania zabezpieczeń w postaci gwarancji i poręczeń dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

W ramach kredytów udzielanych bezpośrednio przez BGK, wprowadzono możliwość ubiegania się o zawieszenie spłaty kredytu na 3 miesiące, a przy kredytach obrotowych możliwe jest odnowienie istniejącego kredytu do 6 miesięcy.

BGK jest zaangażowany w pomoc przedsiębiorcom dotkniętym skutkami pandemii, w tym cały czas intensywnie pracuje nad zmianami w produktach i programach, które pomogą klientom i partnerom w utrzymaniu płynności lub poziomu inwestycji. Bank ściśle współpracuje z organami Państwa w opracowaniu planów antykryzysowych, a wszystkie propozycje legislacyjne podlegają stałemu monitoringowi i ocenie Banku.

3) Dokapitalizowanie BGK

Minister Finansów wyemitował obligacje zerokuponowe (OB0722) o wartości nominalnej 5 000 000 tys. zł i terminie wykupu w dniu 25 lipca 2022 roku. W dniu 24 kwietnia 2020 r. obligacje zostały przekazane nieodpłatnie Bankowi Gospodarstwa Krajowego na zwiększenie funduszu statutowego. Zwiększenie funduszu statutowego ma na celu wsparcie realizacji programów rządowych wynikających z tzw. tarczy antykryzysowej przygotowanej przez Radę Ministrów jak również kontynuacji misji BGK jako banku rozwoju wspierającego gospodarkę. Powyższe dokapitalizowanie BGK pozwoli przede wszystkim prowadzić działalność zwiększającą płynność przedsiębiorstw w sytuacji zakłócenia ich funkcjonowania wywołanego wybuchem epidemii COVID-19;

4) Dokapitalizowanie KUKE S.A.

Z uwagi na sytuację związaną z wpływem COVID-19 na gospodarkę, w tym komercyjne zakłady ubezpieczeń, w dniu 10 kwietnia br. walne zgromadzenie KUKE S.A. podjęło decyzję o dokapitalizowaniu KUKE S.A. W dniu 22 kwietnia br. Bank za kwotę 50 000 tys. zł objął 252 360 sztuk nowych akcji KUKE S.A. o wartości nominalnej 100 zł każda w drodze subskrypcji prywatnej.

5) Spadek wartości inwestycji kapitałowych

W marcu 2020 r. na Giełdzie Papierów Wartościowych doszło do znaczących spadków cen akcji, w tym akcji PKO BP oraz PZU S.A., których mniejszościowe pakiety posiada Bank. Z uwagi na to, że inwestycje te zaklasyfikowane są do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, spadek wartości akcji nie będzie miał wpływu na wyniki finansowe Banku. Wpływ zmian odzwierciedlony zostanie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zmiany wartości posiadanych pakietów akcji PKO BP oraz PZU S.A. na dzień 30 kwietnia 2020 r. w stosunku do końca 2019 roku oznaczają spadek ich wartości odpowiednio o 305 mln zł i 15 mln zł.

6) Wpływ COVID-19 na FIZ AN

Zgodnie ze informacjami przedstawionymi w sprawozdaniach finansowych funduszy inwestycyjnych zamkniętych aktywów niepublicznych za 2019 r., których certyfikaty inwestycyjne posiada Bank, zarządzający Funduszami monitoruje sytuację i poszukuje sposobów zminimalizowania wpływu COVID-19 na Fundusze. Prawdopodobne jest, że zmiany na światowych rynkach finansowych i kapitałowych mogą w istotnie negatywny sposób wpłynąć na wycenę certyfikatów inwestycyjnych Funduszy w przyszłości. Rząd Polski podejmuje wszelkie działania mające na celu zmitigowanie ryzyka związanego z COVID-19 poprzez utworzenie tarcz antykryzysowych. W ramach tych instrumentów spółki portfelowo/ celowe, w które zainwestowały Fundusze, będą miały prawo i możliwość ubiegać o pomoc finansową Państwa w postaci finansowania płynnościowego i inwestycyjnego oraz innych form wsparcia.

Zarządzający Funduszami podjął próbę, tam gdzie to było możliwe, oszacowania wpływu COVID-19 na wartość tych składników aktywów Funduszy, dla których wpływ COVID-19 był już zauważalny, jednak ze względu na to, że sytuacja jest na tyle dynamiczna, nie jest możliwe przedstawienie precyzyjnych szacunków ilościowych potencjalnego wpływu obecnej sytuacji na Fundusze.

Zdaniem zarządzającego Funduszami, ewentualny wpływ epidemii na wartość, czas i stopień pewności (ryzyko) wystąpienia prognozowanych przepływów pieniężnych, co będzie mogło w przyszłości przełożyć się na zmianę wartości składników lokat Funduszu, zostanie uwzględniony w wycenie aktywów i zobowiązań Funduszy w sprawozdaniach finansowych za kolejne okresy.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje, Bank szacuje, że COVID-19 może mieć znaczący wpływ na przyszłe wyceny certyfikatów inwestycyjnych Funduszy. Bank na bieżąco będzie monitorował, czy występują przesłanki wskazujące na trwały spadek wartości aktywów Funduszy.

7) Wpływ COVID-19 na jakość portfela kredytowego

Ekspozycje klientów z portfela kredytowego Banku podlegają stałemu monitoringowi, jednak aktualnie trudno jest określić, w jakim stopniu sytuacja związana z COVID-19 wpłynie na ich sytuację finansową. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Bank nie identyfikuje konieczności dokonania zmian w ich klasyfikacji. Natomiast trudno jest ocenić, czy sytuacja związana z COVID-19 nie wpłynie na tyle negatywnie, że będzie to miało wpływ na klasyfikacje w kolejnych miesiącach 2020 roku. Bank jest świadomy negatywnych skutków obecnej sytuacji, natomiast bez możliwości analizy sprawozdań finansowych za ostatni okres, które nie są jeszcze dostępne oraz wiedzy na temat tego jak długo potrwa „lockdown” Bank nie jest w stanie dokładnie określić, dla których klientów problemy w funkcjonowaniu będą jedynie przejściowe, a dla których będą miały charakter trwały. Należy także w tym kontekście uwzględnić oświadczenia wydane przez KNF, EBA i ESMA mające na celu wprowadzenie elastyczności w zakresie klasyfikacji klientów w dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej na koniec 2019 roku, a którzy doznali przejściowych problemów płynnościowych z powodu pandemii COVID-19. W związku z tym Bank notuje wpływ wniosków o „wakacje kredytowe”/ prolongatę spłat rat kredytów lub podwyższenie kwoty udzielonego kredytu. Wnioski tego typu w związku z COVID-19 według stanu na 30 kwietnia 2020 r. dotyczą zaangażowania na kwotę 4 256,1 mln zł, co stanowi ok. 9,7% bilansowego portfela kredytowego Banku (należności obciążonych ryzykiem kredytowym) według stanu na koniec kwietnia br. (44 043 mln zł). Około 67% wszystkich wniosków to wnioski dotyczące „wakacji kredytowych”. Blisko 98% wnioskujących to klienci z segmentu przedsiębiorstw. Wśród rodzajów kredytów, których dotyczą wnioski dominują kredyty inwestycyjne (ok. 66%).

Niniejsze sprawozdanie finansowe Banku Gospodarstwa Krajowego za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r. liczy 109 kolejno ponumerowanych stron.

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

Dyrektor Zarządzający Pionem Finansów

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radosław Kwiecień

SPRAWOZDANIA FUNDUSZY
UTWORZONYCH NA MOCY ODRĘBNYCH USTAW
ZA ROK OBROTOWY OD DNIA
1 STYCZNIA DO DNIA 31 GRUDNIA 2019 R.

Spis treści

1. Fundusz Żeglugi Śródlądowej	2
1.1. Bilans Funduszu Żeglugi Śródlądowej	2
1.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Żeglugi Śródlądowej.....	3
1.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Żeglugi Śródlądowej	3
2. Krajowy Fundusz Drogowy	4
2.1. Bilans Krajowego Funduszu Drogowego	4
2.2. Pozycje pozabilansowe Krajowego Funduszu Drogowego	5
2.3. Rachunek zysków i strat Krajowego Funduszu Drogowego	5
2.4. Źródła finansowania Krajowego Funduszu Drogowego.....	7
3. Fundusz Kolejowy	15
3.1. Bilans Funduszu Kolejowego	15
3.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Kolejowego	16
3.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Kolejowego	16
4. Fundusz Dopłat	17
4.1. Bilans Funduszu Dopłat	17
4.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Dopłat	18
4.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Dopłat	18
5. Fundusz Kredytów Studenckich	19
5.1. Bilans Funduszu Kredytów Studenckich.....	19
5.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Kredytów Studenckich	20
5.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Kredytów Studenckich	20
6. Fundusz Termomodernizacji i Remontów	21
6.1. Bilans Funduszu Termomodernizacji i Remontów	21
6.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Termomodernizacji i Remontów	22
6.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Termomodernizacji i Remontów	22
7. Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	23
7.1. Bilans Funduszu Wsparcia Kredytobiorców	23
7.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Wsparcia Kredytobiorców	24
7.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Wsparcia Kredytobiorców	24
8. Krajowy Fundusz Gwarancyjny	25
8.1. Bilans Krajowego Funduszu Gwarancyjnego.....	25
8.2. Pozycje pozabilansowe Krajowego Funduszu Gwarancyjnego	26
8.3. Rachunek zysków i strat Krajowego Funduszu Gwarancyjnego.....	26
9. Fundusz Polskiej Nauki	27
9.1. Bilans Funduszu Polskiej Nauki	27
9.2. Pozycje pozabilansowe Funduszu Polskiej Nauki	28
9.3. Rachunek zysków i strat Funduszu Polskiej Nauki	28

1. FUNDUSZ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

1.1. BILANS FUNDUSZU ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	46 242	44 505
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 198	5 127
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	5 198	5 127
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	0
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	91	31
Aktywa razem	51 531	49 663
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	51 116	49 063
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	0	18
Zobowiązania razem	51 116	49 081
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	103
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	1
Wynik finansowy roku bieżącego	415	478
Kapitał własny ogółem	415	582
Suma zobowiązań i kapitału własnego	51 531	49 663

1.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	0	4 855
Zobowiązania otrzymane	0	4 855
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	0	4 855

1.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	805	742
Wynik z tytułu odsetek	805	742
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-33	-7
Wynik z tytułu prowizji	-33	-7
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	0	77
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	-9	-2
Ogólne koszty administracyjne	-306	-320
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	53	-12
Wynik z działalności operacyjnej	510	478
Zysk brutto	510	478
Podatek dochodowy	0	0
Zysk netto	510	478

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radostaw Kwiecień

2. KRAJOWY FUNDUSZ DROGOWY

2.1. BILANS KRAJOWEGO FUNDUSZU DROGOWEGO

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	2 718 229	2 573 354
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	49 918 171	50 219 743
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	49 918 171	50 219 743
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	0
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	96 926	102 965
Aktywa razem	52 733 326	52 896 062
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	31 765 613	32 481 232
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	18 539 888	18 643 228
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	2 427 825	1 771 602
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	0	0
Zobowiązania razem	52 733 326	52 896 062
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	52 733 326	52 896 062

2.2. POZYCJE POZABILANSOWE KRAJOWEGO FUNDUSZU DROGOWEGO

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	15 340 005	10 839 386
Zobowiązania otrzymane	15 340 005	10 839 386
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	1 966 760	1 985 435
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	17 306 765	12 824 821

2.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT KRAJOWEGO FUNDUSZU DROGOWEGO

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	54 200	135 970
Koszty odsetek	-1 573 877	-2 087 105
Wynik z tytułu odsetek	-1 519 677	-1 951 135
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-8 988	-8 683
Wynik z tytułu prowizji	-8 988	-8 683
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	-35 421	-311
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	4 308	3 606
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-3	-3
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	0
Wynik z działalności operacyjnej	-1 559 781	-1 956 526
Zysk (strata) brutto	-1 559 781	-1 956 526
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	-1 559 781	-1 956 526

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Radosław Kwiecień

Zabezpieczeniem gwarancji Skarbu Państwa dla spłaty zobowiązań wynikających z kredytów EBI zaciągniętych na rzecz KFD są oświadczenia złożone w formie aktu notarialnego, w których Bank poddaje się egzekucji na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra Finansów – do wysokości środków KFD.

2.4. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA KRAJOWEGO FUNDUSZU DROGOWEGO

■ Zaciągnięte pożyczki zagraniczne według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/ pożyczki	Strony umowy	Data	Kwota umowy/ Przedmiot umowy	Oprocentowanie	Warunki spłaty kredytu		Saldo kapitału na dzień 31.12.2019	Odsetki naliczone za 2019	Odsetki do spłaty na dzień 31.12.2019
						Spłata odsetek	Spłata kapitału			
I.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	31.08.2005 15.09.2031	równowartość 380 000 tys. EUR / KFD - AFI	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 do 15.09.2031	1 006 502	0	0
II.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	31.08.2005 15.06.2033	równowartość 175 000 tys. EUR / KFD - autostrada A2/ rezygnacja z kwoty 56 000 tys. EUR	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 od 15.03.2013 do 15.09.2030 półrocznie: 15.06 i 15.12, od 15.12.2015 do 15.06.2033	288 192	5 561	246
III.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	11.05.2006 15.12.2033	równowartość 200 000 tys. EUR / KFD	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 od 15.03.2014 do 15.09.2031 półrocznie: 15.06 i 15.12, od 15.06.2016 do 15.12.2033	538 549	10 365	460
IV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	25.10.2006 15.06.2040	równowartość 300 000 tys. EUR / KFD - projekt budowy autostrad w Polsce	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI) stałe	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 półrocznie 15.06 i 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 lub 15.06 i 15.12, od 15.09.2017 do 15.12.2039 półrocznie: 15.06 i 15.12, od 15.12.2020 do 15.06.2040	882 830	16 672	753
V.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	30.07.2007 15.03.2029	równowartość 300 000 tys. EUR / KFD	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 lub 15.06 i 15.12, od 15.12.2013 do 15.03.2029	674 619	13 419	575
VI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.11.2009 15.05.2040	równowartość 565 000 tys. EUR / KFD - obwodnica Warszawy, rezygnacja z kwoty 97 255 tys. EUR	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie: 15.06 i 15.12 od 15.12.2019 do 15.12.2039 półrocznie: 15.05 i 15.11, od 15.11.2020 do 15.05.2040	1 544 485	64 442	3 755
VII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	04.12.2009 15.06.2033	równowartość 325.000.000,00 EUR / KFD - na projekt rehabilitacji dróg	stałe stałe do 15.06.2023	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.05 i 15.11, od 15.11.2016 do 15.11.2030 półrocznie: 15.06 i 15.12 od 15.12.2019 do 15.06.2033	872 258	30 662	3 706
VIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	04.12.2009 15.05.2042	równowartość 500 000 tys. EUR / KFD - autostrada A2 Stryków-Konotopa Ten, rezygnacja z kwoty 75 000 tys. EUR	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.02 i 15.08 lub 15.05 i 15.11, od 15.11.2020 do 15.05.2042 półrocznie: 15.03 i 15.09 od 15.03.2022 do 15.03.2042	1 703 400	63 410	7 454
IX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	16.03.2010 15.02.2042	200 000 tys. EUR / KFD - projekt budowy autostrad w Polsce - B, rezygnacja z kwoty 40 000 tys. EUR	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.02 i 15.08 lub 15.05 i 15.11, od 15.05.2021 do 15.02.2042 półrocznie: 15.06 i 15.12 od 15.06.2020 do 15.12.2039	95 963	2 038	89
X.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	09.07.2010 15.01.2043	350 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1 (Toruń-Stryków)	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	półrocznie: 15.02 i 15.08 lub 15.05 i 15.11 od 15.02.2021 do 15.08.2042 półrocznie: 15.01 i 15.07, od 15.07.2023 do 15.01.2043	1 234 965	46 941	5 995
XI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.08.2010 15.02.2036	450 000 tys. EUR / KFD, rezygnacja z kwoty EUR 150 000 tys. EUR	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie: 15.02 i 15.08, od 15.02.2019 do 15.02.2036	1 208 662	46 903	5 858

Załącznik do Sprawozdania finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego
za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

(w tys. zł)

XII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	26.11.2010	225 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1 (Stryków-Pyrzowice), rezygnacja z kwoty 67 704 tys. EUR	stałe, ustalane odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.05 i 15.11, od 15.11.2019 do 15.11.2041	317 022	10 909	1 929
			15.10.2043		stałe do 15.10.2025 i stałe do 15.10.2026	kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	półrocznie 15.01 i 15.07, od 15.01.2022 do 15.07.2043			
XIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	22.06.2011	800 000 tys. EUR / KFD - autostrady II	stałe, ustalane odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.02 i 15.08. lub 15.05 i 15.11 od 15.08.2021 do 15.05.2043	3 406 800	110 365	14 063
			15.03.2044							
XIV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	27.09.2011	180 000 tys. EUR / KFD - odbudowa dróg zniszczonych przez powódź, rezygnacja z kwoty 14 510 tys. EUR	stałe do 15.05.2022	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.05 i 15.11, od 15.05.2019 do 15.05.2039	662 919	32 555	4 044
			15.05.2039		stałe do 15.11.2024					
XV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	27.09.2011	120 000 tys. EUR / KFD - system elektronicznego poboru opłat, rezygnacja z kwoty 6 217 tys. EUR	stałe do 15.02.2022	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.02 i 15.08, od 15.02.2015 do 15.02.2022	162 514	3 494	388
			15.02.2022							
XVI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.12.2011	600 000 tys. EUR / KFD - drogi w sieci Ten-T w Polsce wschodniej, rezygnacja z kwoty 132.201 tys. EUR	stałe	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie 15.06 i 15.12, od 15.12.2021 do 15.06.2041	745 238	22 405	1 047
					stałe do 15.09.2024		półrocznie 15.03 i 15.09, od 15.09.2022 do 15.09.2042			
			15.04.2043		stałe do 15.06.2027		kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.06.2025 do 15.09.2042			
XVII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	11.12.2012	900 000 tys. EUR / KFD - drogi ekspresowe S7 oraz S8, rezygnacja z kwoty 173 223 tys. EUR	stałe	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.05 i 15.11 od 15.11.2024 do 15.05.2044	979 455	22 234	2 840
					stałe do 15.08.2024, ustalane odrębnie dla każdej transzy		półrocznie 15.02 i 15.08 od 15.08.2024 do 15.08.2044			
			15.08.2044							
XVIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	09.10.2012	300 000 tys. EUR / KFD - obwodnica Warszawy, rezygnacja z kwoty 134 075 tys. EUR	stałe	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie 15.06 i 15.12, od 15.12.2023 do 15.06.2042	574 898	12 032	562
			15.01.2044		stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2027 do 15.01.2044			
XIX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	08.11.2013	100 000 tys. EUR (zmniejszona aneksem z kwoty 250 000 tys. EUR) / KFD - autostrada A1, odcinek Toruń - Stryków	stałe do 15.06.2025	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie 15.06 i 15.12, od 15.06.2025 do 15.06.2045	419 694	12 646	591
			15.09.2046		stałe do 15.09.2026		półrocznie 15.03 i 15.09, od 15.12.2026 do 15.09.2046			
XX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.12.2013	788 000 tys. PLN / KFD - droga ekspresowa S7 (Gdańsk-Warszawa-Kraków), rezygnacja z kwoty 127 000 tys. PLN	stałe do 15.11.2025, stałe do 15.02.2021 i stałe do 15.11.2026	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.05 i 15.11; kwartalnie 15.02; 15.05; 15.08; 15.11 od 15.11.2025 do 15.08.2046	2 372 000	69 280	7 841
					stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.07.2028 do 15.10.2047			
			17.04.2049		stałe do 15.09.2023, stałe do 15.09.2027	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03.; 15.06.; 15.09.; 15.12. od 15.12.2027 do 15.12.2047			
XXI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.12.2013	680 000 tys. PLN / KFD - droga ekspresowa S8 (Warszawa-Białystok), rezygnacja z kwoty 242 282 tys. PLN	stałe	kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10 od 15.01.2026 do 15.07.2045	229 959	3 767	798
			15.12.2047		stałe do 15.09.2023	kwartalnie 15.03.; 15.06.; 15.09.; 15.12.	kwartalnie 15.03.; 15.06.; 15.09.; 15.12. od 15.03.2028 do 15.12.2047			
XXII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	16.04.2014	454 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S3, rezygnacja z kwoty 100 000 tys. EUR	stałe do 15.12.2020; stałe do 15.09.2026; stałe do 15.07.2025, stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2025 do 15.09.2046	1 032 040	28 926	4 276
			16.08.2050			kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048			

Załącznik do Sprawozdania finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego
za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

(w tys. zł)

XXIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	16.04.2014	2 384 000 tys. PLN / KFD - droga ekspresowa S5 (Bydgoszcz-Wrocław), rezygnacja z kwoty 1 000 000 tys. PLN	stałe	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 od 15.11.2025 do 15.08.2045	187 374	3 112	397
			16.08.2050		stałe do 15.11.2020; stałe do 15.11.2026; stałe do 15.11.2027					
XXIV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.12.2014	300 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1 (Pyrzowice-Częstochowa)	stałe do 15.06.2026; stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12; lub 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2026 do 15.09.2046; kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	322 980	8 892	1 405
			15.12.2049		stałe do 15.07.2025					
XXV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	24-27.03.2015	550 000 tys. EUR / KFD - Modernizacja dróg w Polsce III	stałe do 15.06.2021 stałe do 15.07.2023, stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 lub 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.06.2026 do 15.03.2046 kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.07.2028 do 15.07.2048	1 090 000	28 679	4 968
			27.07.2051		stałe do 15.09.2026 stałe do 15.09.2023					
XXVI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.10.2014 15.10.2049	170 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S8 Odcinki dojazdowe do Warszawy	stałe do 15.09.2026 stałe do 15.09.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2025 do 15.06.2048	408 500	11 286	527
XXVII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.10.2014 15.02.2051	320 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S17 (Warszawa-Lublin)-A	stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	435 000	12 123	2 570
XXVIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.07.2015 17.11.2051	250 000 tys. EUR / KFD - obwodnica Warszawy III-A	stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	135 000	3 811	808
XXIX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.07.2015 17.11.2051	550 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S5 II (Nowe Marzy-Bydgoszcz-Wrocław)	stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	290 000	8 065	1 709
XXX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.11.2016 28.03.2053	270 000 tys. EUR / KFD - S7 Expressway (Gdansk Elbląg)	stałe do 15.10.2024	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	690 000	20 812	4 411
XXXI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	24.01.2017 15.01.2053	200 000 tys. EUR / KFD - S7 Expressway South (Lublin-Rabka)						
XXXII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.07.2017 17.11.2053	325 000 tys. EUR / KFD - S7 And S8 Expressways (Ten) li - Poland						
XXXIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	02.01.2018 15.01.2053	580 000 tys. EUR / KFD - S19 Lublin-Rzeszow Expressway						
XXXIV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	20.04.2018 15.04.2053	500 000 tys. EUR / KFD - S61 Expressway Via Baltica						
XXXV.	Nordic Investment Bank	BGK – NIB	03.12.2012 15.01.2043	100 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1, odcinek Stryków-Tuszyn	zmiennie w okresach 6-miesięcznych (ustalane przez NIB)	półrocznie 15.01 i 15.07	półrocznie 15.01 i 15.07 od 15.01.2018 do 15.01.2043	392 450	1 530	704
Razem								31 655 209	942 067	110 404

■ Zaciągnięte pożyczki zagraniczne według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/ pożyczki	Strony umowy	Data	Kwota umowy/ Przedmiot umowy	Oprocentowanie	Warunki spłaty kredytu		Saldo kapitału na dzień 31.12.2018	Odsetki naliczone za 2018	Odsetki do spłaty na dzień 31.12.2018
						Spłata odsetek	Spłata kapitału			
I.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	31.08.2005	równowartość 380 000 tys. EUR / KFD – AFI	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 do 15.09.2031	1 106 378	0	0
			15.09.2031							
II.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	31.08.2005	równowartość 175 000 tys. EUR / KFD - autostrada A2/ rezygnacja z kwoty 56 000 tys. EUR	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 od 15.03.2013 do 15.09.2030	313 655	6 004	270
			15.06.2033							
III.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	11.05.2006	równowartość 200 000 tys. EUR / KFD	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 od 15.03.2014 do 15.09.2031	582 212	11 121	502
			15.12.2033							
IV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	25.10.2006	równowartość 300 000 tys. EUR / KFD - projekt budowy autostrad w Polsce	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 lub 15.06 i 15.12, od 15.09.2017 do 15.12.2039	907 350	16 744	782
			15.06.2040							
V.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	30.07.2007	równowartość 300 000 tys. EUR / KFD	zmiennie w okresach 3-miesięcznych (ustalone przez EBI)	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.03 i 15.09 lub 15.06 i 15.12, od 15.12.2013 do 15.03.2029	755 493	14 841	651
			15.03.2029							
VI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.11.2009	równowartość 565 000 tys. EUR / KFD - obwodnica Warszawy, rezygnacja z kwoty EUR 97 255 tys.	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie: 15.06 i 15.12 od 15.12.2019 do 15.12.2039	1 591 000	65 162	3 883
			15.05.2040							
VII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	04.12.2009	równowartość 325 000 tys. EUR / KFD - na projekt rehabilitacji dróg	stałe	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie: 15.05 i 15.11, od 15.11.2016 do 15.11.2030	960 828	33 624	4 083
			15.06.2033							
VIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	04.12.2009	równowartość 500 000 tys. EUR / KFD - autostrada A2 Stryków-Konotopa Ten, rezygnacja z kwoty EUR 75 000 tys.	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie: 15.02 i 15.08 lub 15.05 i 15.11, od 15.11.2020 do 15.05.2042	1 720 000	64 033	7 531
			15.05.2042							
IX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	16.03.2010	200 000 tys. EUR / KFD - projekt budowy autostrad w Polsce - B, rezygnacja z kwoty EUR 40 000 tys.	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie: 15.02 i 15.08 lub 15.05 i 15.11, od 15.05.2021 do 15.02.2042	688 000	26 469	2 713
			15.02.2042							
X.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	09.07.2010	350 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1 (Toruń-Stryków)	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie: 15.02 i 15.08 lub 15.05 i 15.11 od 15.02.2021 do 15.08.2042	1 247 000	47 398	6 054
			15.01.2043							
						kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	półrocznie 15.01 i 15.07, od 15.07.2023 do 15.01.2043	255 588	10 998	2 331

Załącznik do Sprawozdania finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego
za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

(w tys. zł)

XI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.08.2010	450 000 tys. EUR / KFD, rezygnacja z kwoty EUR 150 000 tys.	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.02 i 15.08, od 15.02.2019 do 15.02.2036	1 290 000	48 960	6 253
			15.02.2036					0	0	0
XII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	26.11.2010	225 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1 (Stryków-Pyrzowice), rezygnacja z kwoty EUR 67 704 tys.	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	półrocznie 15.05 i 15.11, od 15.11.2019 do 15.11.2041 półrocznie 15.01 i 15.07, od 15.01.2022 do 15.07.2043	322 500	11 028	1 960
			15.10.2043					350 000	11 987	2 541
XIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	22.06.2011	800 000 tys. EUR / KFD - autostrady II	stałe, ustalone odrębnie dla każdej transzy	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie 15.02 i 15.08. lub 15.05 i 15.11 od 15.08.2021 do 15.05.2043 półrocznie: 15.03 i 15.09 od 15.09.2022 do 15.03.2044	3 440 000	111 451	14 209
			15.03.2044					kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	półrocznie 15.01 i 15.07, od 15.01.2024 do 15.07.2043	
XIV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	27.09.2011	180 000 tys. EUR / KFD - odbudowa dróg zniszczonych przez powódź, rezygnacja z kwoty EUR 14 510 tys.	stałe do 15.05.2022	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.05 i 15.11, od 15.05.2019 do 15.05.2039	687 725	33 094	4 227
			15.05.2039					stałe do 15.11.2024		
XV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	27.09.2011	120 000 tys. EUR / KFD - system elektronicznego poboru opłat, rezygnacja z kwoty EUR 6 217 tys.	stałe do 15.05.2016	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.02 i 15.08, od 15.02.2015 do 15.02.2022	227 520	4 711	544
			15.02.2022					stałe do 15.08.2016		
XVI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.12.2011	600 000 tys. EUR / KFD - drogi w sieci Ten-T w Polsce wschodniej, rezygnacja z kwoty EUR 132 201 tys.	stałe	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie 15.06 i 15.12, od 15.12.2021 do 15.06.2041 półrocznie 15.03 i 15.09, od 15.09.2022 do 15.09.2042	752 500	22 635	1 069
			15.04.2043					stałe do 15.09.2024	1 230 673	38 406
XVII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	11.12.2012	900 000 tys. EUR / KFD - drogi ekspresowe S7 oraz S8, rezygnacja z kwoty EUR 173 223 tys.	stałe	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	półrocznie 15.05 i 15.11, od 15.11.2024 do 15.05.2044 półrocznie 15.02 i 15.08, od 15.08.2024 do 15.08.2044	989 000	22 450	2 867
			15.08.2044					stałe do 15.08.2024, ustalone odrębnie dla każdej transzy	2 080 000	66 075
XVIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	09.10.2012	300 000 tys. EUR / KFD - obwodnica Warszawy, rezygnacja z kwoty EUR 134 075 tys.	stałe	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10	półrocznie 15.06 i 15.12, od 15.12.2023 do 15.06.2042 kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2027 do 15.01.2044	580 500	12 156	574
			15.01.2044					stałe do 15.10.2023	132 615	1 018
XIX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	08.11.2013	100 000 tys. EUR (zmniejszona aneksem z kwoty 250 000 tys. EUR) / KFD - autostrada A1, odcinek Toruń - Stryków	stałe do 15.06.2025	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	półrocznie 15.06 i 15.12, od 15.06.2025 do 15.06.2045 półrocznie 15.03 i 15.09, od 15.12.2026 do 15.09.2046	419 694	12 653	597
			15.09.2046					stałe do 15.09.2026		
XX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.12.2013	788 000 tys. PLN / KFD - droga ekspresowa S7 (Gdańsk-Warszawa-Kraków), rezygnacja z kwoty PLN 127 000 tys.	stałe do 15.11.2025, stałe do 15.02.2021 i stałe do 15.11.2026	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	półrocznie 15.05. i 15.11.; kwartalne 15.02; 15.05; 15.08; 15.11 od 15.11.2025 do 15.08.2046 kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.07.2028 do 15.10.2047	2 372 000	53 351	7 856
			17.04.2049					stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03.; 15.06.; 15.09.; 15.12. od 15.12.2027 do 15.12.2047
XXI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.12.2013	680 000 tys. PLN / KFD - droga ekspresowa S8 (Warszawa-Białystok), rezygnacja z kwoty PLN 242 282 tys.	stałe	kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10 kwartalnie 15.03.; 15.06.; 15.09.; 15.12.	kwartalnie 15.01, 15.04, 15.07, 15.10 od 15.01.2026 do 15.07.2045 kwartalnie 15.03.; 15.06.; 15.09.; 15.12. od 15.03.2028 do 15.12.2047	232 200	3 803	806
			15.12.2047					stałe do 15.09.2023	210 000	2 389
XXII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	16.04.2014	454 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S3, rezygnacja z kwoty EUR 100 000 tys.	stałe do 15.12.2020; stałe do 15.09.2026; stałe do 15.07.2025, stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2025 do 15.09.2046 kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	1 032 040	17 383	4 450
			16.08.2050							

Załącznik do Sprawozdania finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego
za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

(w tys. zł)

XXIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	16.04.2014	2 384 000 tys. PLN / KFD - droga ekspresowa S5 (Bydgoszcz-Wrocław), rezygnacja z kwoty PLN 1 000 000 tys.	stałe	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 od 15.11.2025 do 15.08.2045	189 200	3 143	401
			16.08.2050		stałe do 15.11.2020; stałe do 15.11.2026; stałe do 15.11.2027	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11	kwartalnie 15.02, 15.05, 15.08, 15.11 od 15.11.2025 do 15.08.2047	870 000	18 715	4 436
XXIV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.12.2014	300 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1 (Pyrzowice-Częstochowa)	stałe do 15.06.2026; stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2026 do 15.09.2046;	322 980	5 090	1 406
			15.12.2049		stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048			
XXV.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	24-27.03.2015	550 000 tys. EUR / KFD - Modernizacja dróg w Polsce III	stałe do 15.06.2021 stałe do 15.07.2023, stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.06.2026 do 15.03.2046	1 090 000	14 654	5 032
			27.07.2051		stałe do 15.06.2021 stałe do 15.07.2023, stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.07.2028 do 15.07.2048			
XXVI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.10.2014	170 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S8 Odcinki dojazdowe do Warszawy	stałe do 15.09.2026 stałe do 15.09.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2025 do 15.06.2048	408 500	6 159	533
			15.10.2049		stałe do 15.09.2026 stałe do 15.09.2023	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12	kwartalnie 15.03, 15.06, 15.09, 15.12 od 15.12.2025 do 15.06.2048			
XXVII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	15.10.2014	320 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S17 (Warszawa-Lublin)-A	stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	435 000	4 085	2 570
			15.02.2051		stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048			
XXVIII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.07.2015	250 000 tys. EUR / KFD - obwodnica Warszawy III-A	stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	135 000	1 348	808
			17.11.2051		stałe do 15.07.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048			
XXIX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.07.2015	550 000 tys. EUR / KFD - droga ekspresowa S8 II (Nowe Marzy-Bydgoszcz-Wrocław)	stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	290 000	2 404	1 709
			17.11.2051		stałe do 15.10.2023	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048			
XXX.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.11.2016	270 000 tys. EUR / KFD - S7 EXPRESSWAY (GDANSK ELBLAG)	stałe do 15.10.2024	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048	690 000	4 814	4 814
			28.03.2053		stałe do 15.10.2024	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10.	kwartalnie 15.01.; 15.04.; 15.07.; 15.10. od 15.10.2028 do 15.07.2048			
XXXI.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	24.01.2017	200 000 tys. EUR / KFD - S7 EXPRESSWAY SOUTH (LUBLIN-RABKA)						
			15.01.2053							
XXXII.	Europejski Bank Inwestycyjny	BGK – EBI	17.07.2017	325 000 tys. EUR / KFD - S7 AND S8 EXPRESSWAYS (TEN) II - POLAND						
			17.11.2053							
XXXIII.	Nordic Investment Bank	BGK – NIB	03.12.2012	100 000 tys. EUR / KFD - autostrada A1, odcinek Stryków-Tuszyn	zmiennie w okresach 6-miesięcznych (ustalane przez NIB)	półrocznie 15.01 i 15.07	półrocznie 15.01 i 15.07 od 15.01.2018 do 15.01.2043	413 137	1 610	737
			15.01.2043							
Razem								32 368 276	859 524	112 956

▪ Emisje obligacji według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Emisja	Strony umowy	Data zawarcia/ zakończenia	Kwota umowy/ Przedmiot umowy	Oprocentowanie	Warunki wykupu		Saldo kapitału na dzień 31.12.2019	Odsetki naliczone za 2019	Odsetki do spłaty na dzień 31.12.2019				
						Odsetki	Kapitał							
I.	Emisja własna BGK	BGK samodzielnie realizuje emisję obligacji	22.06.2011	1.000 mln zł / Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD	stałe 6,00%	rocznie	Wykup w dacie zapadalności z opcją wcześniejszego wykupu	984 282	59 920	31 150				
			25.06.2045											
			24.08.2011	5 250 mln zł / Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD	stałe 5,75%			rocznie	Wykup w dacie zapadalności z opcją wcześniejszego wykupu	5 249 745	301 718	56 070		
			23.11.2011											
			27.06.2012											
			25.10.2022											
22.05.2014	1 270 mln zł / Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD	stałe 4,00%	rocznie	Wykup w dacie zapadalności	1 265 127	50 774	9 438							
25.10.2024														
II.	Program Obligacji Średnioterminowych w EUR	Agent płatniczy - Citibank N.A. Oddział w Londynie, Dealerzy - BNP Paribas, Citigroup Global Markets Limited, Deutsche Bank Aktiengesellschaft, HSBC Bank plc, J.P. Morgan Securities plc, Société Générale	06.05.2016	3 000 mld EUR (wartość programu na dzień 31.12.2019 wynosi 12.8 mln zł)*/ Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD)	stałe 1,75%	rocznie	Wykup w dacie zapadalności	2 993 065	52 073	34 208				
			21.10.2016											
			06.05.2026					3 000 mld EUR (wartość programu na dzień 31.12.2019 wynosi 12.8 mln zł)*/ Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD)	stałe 2,00%	rocznie	Wykup w dacie zapadalności	418 553	8 513	1 373
			03.11.2016											
			03.11.2036											
			31.10.2017											
			30.04.2028											
			01.06.2018											
			01.06.2025											
			01.06.2018											
01.06.2030														
Razem							18 330 748	596 550	209 140					

*kurs średni NBP z dnia 31.12.2019 r. dla EUR wynosi 4,2585

▪ Emisje obligacji według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Emisja	Strony umowy	Data zawarcia/ zakończenia	Kwota umowy/ Przedmiot umowy	Oprocentowanie	Warunki wykupu		Saldo kapitału na dzień 31.12.2018	Odsetki naliczone za 2018	Odsetki do spłaty na dzień 31.12.2018							
						Odsetki	Kapitał										
I.	Emisja własna BGK	BGK samodzielnie realizuje emisję obligacji	21.10.2009	11 652,5 mln PLN/ Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD**	stałe 6,25%			0	590 549	0							
			18.11.2009														
			09.12.2009														
			19.05.2010														
			25.05.2011														
			27.07.2011														
			24.10.2018														
			22.06.2011								1 000 mln PLN/ Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD	stałe 6,00%	rocznie	Wykup w dacie zapadalności z opcją wcześniejszego wykupu	983 666	60 000	31 230
			25.06.2045														
			24.08.2011								5 250 mln PLN/ Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD	stałe 5,75%			5 249 655	301 875	56 227
23.11.2011																	
27.06.2012																	
25.10.2022																	
22.05.2014	1 270 mln PLN/ Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD	stałe 4,00%	1 264 116	50 800	9 464												
25.10.2024																	
II.	Program Obligacji Średnioterminowych w EUR	Agent płatniczy - Citibank N.A. Oddział w Londynie, Dealerzy - BNP Paribas, Citigroup Global Markets Limited, Deutsche Bank Aktiengesellschaft, HSBC Bank plc, J.P. Morgan Securities plc, Societe Generale	06.05.2016	3 000 mln EUR (wartość programu na 31.12.2018 wynosi 12,9 mln PLN)* Emisja obligacji bankowych dla potrzeb KFD)	stałe 1,75%			3 024 160	52 675	34 636							
			21.10.2016														
			06.05.2026								stałe 2,00%	422 195	8 600	1 390			
			03.11.2016														
			03.11.2036								stałe 1,625%	3 219 870	52 412	35 321			
			31.10.2017														
			30.04.2028								stałe 1,375%	2 144 523	17 332	17 332			
			01.06.2018														
			01.06.2025								stałe 2%	2 124 232	25 211	25 211			
			01.06.2018														
01.06.2030																	
Razem								18 432 417	1 159 454	210 811							

*kurs średni NBP z dnia 31.12.2018 r. dla EUR wynosi 4,3

**odsetki naliczone na dzień wykupu obligacji, tj. na dzień 24.10.2018 r.

3. FUNDUSZ KOLEJOWY

3.1. BILANS FUNDUSZU KOLEJOWEGO

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	762 603	466 683
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	x
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	18 398	18 721
Aktywa razem	781 001	485 404
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	781 001	485 404
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	0	0
Zobowiązania razem	781 001	485 404
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	781 001	485 404

3.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU KOLEJOWEGO

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	0	0
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	0	0

3.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU KOLEJOWEGO

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	18 722	14 272
Wynik z tytułu odsetek	18 722	14 272
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-1 009	-759
Wynik z tytułu prowizji	-1 009	-759
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	1 073	833
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	0	0
Ogólne koszty administracyjne	0	0
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	
Wynik z działalności operacyjnej	18 786	14 346
Zysk (strata) brutto	18 786	14 346
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	18 786	14 346

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

Radosław Kwiecień

4. FUNDUSZ DOPLAT

4.1. BILANS FUNDUSZU DOPLAT

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	446 439	605 832
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	353	94
Rzeczowe aktywa trwałe	27	22
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	x
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	2 554	22 456
Aktywa razem	449 373	628 404
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	448 927	627 928
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	446	476
Zobowiązania razem	449 373	628 404
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	449 373	628 404

4.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU DOPŁAT

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	310 832	257 986
Zobowiązania udzielone	310 832	257 986
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	310 832	257 986

4.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU DOPŁAT

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	7 736	8 103
Koszty odsetek	-1	0
Wynik z tytułu odsetek	7 735	8 103
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-8	-12
Wynik z tytułu prowizji	-8	-12
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	1 251	1 042
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	127	2
Pozostałe koszty operacyjne	0	75
Ogólne koszty administracyjne	-6 980	-6 041
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	0
Wynik z działalności operacyjnej	2 125	3 169
Zysk (strata) brutto	2 125	3 169
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	2 125	3 169

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radosław Kwiecień

5. FUNDUSZ KREDYTÓW STUDENCKICH

Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich od dnia 1 stycznia 2019 r. zmienił nazwę na Fundusz Kredytów Studenckich (zwany dalej Funduszem), który działa na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie kredytów studenckich (Dz.U. 2018 poz. 2468).

5.1. BILANS FUNDUSZU KREDYTÓW STUDENCKICH

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	490	160
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	x
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	417	709
Aktywa razem	907	869
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	849	822
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	58	47
Zobowiązania razem	907	869
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	907	869

5.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU KREDYTÓW STUDENCKICH

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	0	0
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	0	0

5.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU KREDYTÓW STUDENCKICH

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	14	18
Wynik z tytułu odsetek	14	18
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-1	-1
Wynik z tytułu prowizji	-1	-1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	0	0
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	-7	8
Ogólne koszty administracyjne	-731	-624
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	0
Wynik z działalności operacyjnej	-725	-599
Zysk (strata) brutto	-725	-599
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	-725	-599

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów

*Podpisano
kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radosław Kwiecień

6. FUNDUSZ TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW

6.1. BILANS FUNDUSZU TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	581 740	570 689
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	21	20
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	x
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	30	27
Aktywa razem	581 791	570 736
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	581 534	570 417
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	257	319
Zobowiązania razem	581 791	570 736
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	581 791	570 736

6.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	135 098	144 479
Zobowiązania udzielone	135 098	144 479
finansowe	135 098	144 479
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	135 098	144 479

6.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	8 135	6 165
Wynik z tytułu odsetek	8 135	6 165
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-10	-7
Wynik z tytułu prowizji	-10	-7
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	889	575
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	139	0
Pozostałe koszty operacyjne	-583	-668
Ogólne koszty administracyjne	-4 342	-3 864
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	0
Wynik z działalności operacyjnej	4 228	2 201
Zysk (strata) brutto	4 228	2 201
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	4 228	2 201

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radosław Kwiecień

7. FUNDUSZ WSPARCIA KREDYTOBIORCÓW

7.1. BILANS FUNDUSZU WSPARCIA KREDYTOBIORCÓW

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	611 537	605 619
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	0	0
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	x
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	142	138
Aktywa razem	611 679	605 757
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	611 679	605 757
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	0	0
Zobowiązania razem	611 679	605 757
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	611 679	605 757

7.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU WSPARCIA KREDYTOBIORCÓW

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	0	0
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	0	0

7.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU WSPARCIA KREDYTOBIORCÓW

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	9 814	9 545
Wynik z tytułu odsetek	9 814	9 545
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-3 000	-3 000
Wynik z tytułu prowizji	-3 000	-3 000
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	1 005	1 111
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	0	0
Ogólne koszty administracyjne	0	0
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	0
Wynik z działalności operacyjnej	7 819	7 656
Zysk (strata) brutto	7 819	7 656
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	7 819	7 656

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporzędził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radostaw Kwiecień

8. KRAJOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY

8.1. BILANS KRAJOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	0
Należności od banków	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki zależne	0	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0	0
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	0	0
Wartości niematerialne	14	0
Rzeczowe aktywa trwałe	56	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0	x
Nieruchomości inwestycyjne	0	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Inne aktywa	1 091 562	926 643
Aktywa razem	1 091 632	926 643
Zobowiązania i kapitał własny		
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Zobowiązania wobec klientów	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	x
Pozostałe zobowiązania	1 091 536	926 610
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0
Rezerwy	96	33
Zobowiązania razem	1 091 632	926 643
Kapitał (fundusz) statutowy	0	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0	0
Kapitał własny ogółem	0	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	1 091 632	926 643

8.2. POZYCJE POZABILANSOWE KRAJOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	0	0
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0	0
Pozostałe	0	0
Pozycje pozabilansowe razem	0	0

8.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT KRAJOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

	2019	2018
Przychody z tytułu odsetek	12 745	10 211
Koszty odsetek	-2	0
Wynik z tytułu odsetek	12 743	10 211
Przychody z tytułu opłat i prowizji	57 408	16 782
Wynik z tytułu prowizji	57 408	16 782
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	0	0
Wynik z tytułu modyfikacji	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	2	0
Pozostałe koszty operacyjne	-85	-33
Ogólne koszty administracyjne	-1 934	-560
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0	0
Wynik z działalności operacyjnej	68 134	26 400
Zysk (strata) brutto	68 134	26 400
Podatek dochodowy	0	0
Zysk (strata) netto	68 134	26 400

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporządził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radosław Kwiecień

9. FUNDUSZ POLSKIEJ NAUKI

9.1. BILANS FUNDUSZU POLSKIEJ NAUKI

	31.12.2019
Aktywa	
Kasa, środki w Banku Centralnym	0
Należności od banków	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0
Należności z tytułu instrumentów dłużnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	0
Inwestycje w jednostki zależne	0
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0
Wartości niematerialne	0
Rzeczowe aktywa trwałe	0
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	0
Nieruchomości inwestycyjne	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0
Inne aktywa	500 322
Aktywa razem	500 322
Zobowiązania i kapitał własny	
Zobowiązania	
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0
Zobowiązania wobec banków	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0
Zobowiązania wobec klientów	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	0
Zobowiązania z tytułu leasingu	0
Pozostałe zobowiązania	500 322
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0
Rezerwy	0
Zobowiązania razem	500 322
Kapitał (fundusz) statutowy	0
Kapitał (fundusz) zapasowy	0
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	0
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0
Zysk/strata z lat ubiegłych	0
Wynik finansowy roku bieżącego	0
Kapitał własny ogółem	0
Suma zobowiązań i kapitału własnego	500 322

9.2. POZYCJE POZABILANSOWE FUNDUSZU POLSKIEJ NAUKI

	31.12.2019
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	0
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/ sprzedaży	0
Pozostałe	0
Pozycje pozabilansowe razem	0

9.3. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT FUNDUSZU POLSKIEJ NAUKI

	2019
Przychody z tytułu odsetek	3 865
Wynik z tytułu odsetek	3 865
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-358
Wynik z tytułu prowizji	-358
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i wynik z rewaluacji	0
Wynik na inwestycyjnych aktywach finansowych	0
Wynik z tytułu modyfikacji	0
Pozostałe przychody operacyjne	0
Pozostałe koszty operacyjne	0
Ogólne koszty administracyjne	0
Wynik na odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz rezerw	0
Wynik z działalności operacyjnej	3 507
Zysk (strata) brutto	3 507
Podatek dochodowy	0
Zysk (strata) netto	3 507

Warszawa, dnia 18 maja 2020 r.

Sporzędził:

**Dyrektor Zarządzający
Pionem Finansów**

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Rafał Szadurski

Podpisy członków Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego:

Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Beata Daszyńska - Muzyczka

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Paweł Nierada

Wiceprezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Włodzimierz Kocon

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Przemysław Cieszyński

Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Radosław Kwiecień